

Gorenjski Glas

TOREK, 18. JUNIJA 2019

LETO LXXII, ŠT. 48, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Košarkarice so popestrile jubilej

Med pripravami na bližnje evropsko prvenstvo so slovenske košarkarice na čelu z domačinko Tejo Oblak v Škofji Loki premagale reprezentanco Slovaške in hkrati popestrile jubilej škofjeloške košarke.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Vroča Športna dvorana Poden je minuli petek gostila prijateljsko tekmo med Slovenijo in Slovaško, zbrani navijači pa so z navdušenjem pozdravili izbrano slovensko vrsto na čelu z domačinko Tejo Oblak. Slovakinja so bile boljše le na začetku, že na koncu prve četrtine pa so varovanke selektorja Damirja Grgiča vodile z 19 : 14 in v vodstvu ostale vse do konca tekme, ko je bil rezultat 83 : 57.

»Mislim, da tekme v dvorani na Podnu nisem igrala

že dvanajst let. Tako je bilo danes igrati pred domačimi navijači res nekaj posebnega. Morda tekma na prvi pogled ni bila najlepša za gledalce, saj se je poznalo, da smo ves teden trdo trenirale in imamo malce težke noge. Vendar pa je pomembna zmaga,« je po tekmi obkrožena s številnimi navijači povedala Teja Oblak, ki se je z ekipo že naslednji dan še enkrat pomerila s Slovaško, tekma pa je bila po dogovoru obeh selektorjev za javnost zaprta.

Reprezentanca se je večeraj znova zbrala v Zrečah

in opravila še zadnji del priprav na ženski EuroBasket. Do odhoda v Niš Grgičeve izbranke čaka še devet treningov ter gostovanje na turnirju v Rigi, kjer se bodo naše pomerile s Kitajsko in domačo Latvijo.

»Do evropskega prvenstva v Nišu je še skoraj dva tedna, bolj kot o tekmah na prvenstvu pa trenutno razmišljamo o zadnjih pripravah in turnirju v Rigi. Seveda pa smo si cilj za evropsko prvenstvo že zastavile, to pa je preboj iz skupine C,« je povedala Teja Oblak.

► 7. stran

Slovenska ženska košarkarska reprezentanca, v kateri igra tudi Teja Oblak, se je pred evropskim prvenstvom predstavila v Škofji Loki. / Foto: Gorazd Kavčič

Zmagovalci iz tretjega nadstropja

Del sobotnega Teka štirih mostov v Škofji Loki je bil tudi tek, kot ga v Sloveniji še ni bilo: prvi Tek junakov 3. nadstropja, s katerimi so tekli slovenski olimpijci, medalje pa jim je podeljeval tudi predsednik države Borut Pahor.

Junake tretjega nadstropja so spodbujali tudi (od leve) Tine Radinja, župan Občine Škofja Loka, Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije in Ivo Čarman. / Foto: Gorazd Kavčič

MAJA BERTONCELJ

Škofja Loka – Zelo čustveno je bilo v soboto dopoldan v Škofji Loki, ko je v spremstvu predsednika države Boruta Pahorja, škofjeloškega župana Tineta Radinje, slovenskih olimpijcev, organizatorjev in domačih na Mestni trg prišlo skoraj šestdeset junakov tretjega nadstropja. To so otroci in mladostniki, ki so se ali se še zdravijo v tretjem nadstropju Pediatrične klinike na Hemato-onkološkem oddelku, ki so se borili oziroma se še borijo s hudimi krvnimi boleznimi in različnimi raki.

► 9. stran

Anja Bunderla svetnica

Po več kot pol leta zapletov so svetniki v občini Gorje na zadnji seji potrdili mandat občinski svetnici Anji Bunderla.

MATEJA RANT

Gorje – Gorjanski občinski svetniki na konstitutivni seji decembra lani niso potrdili svetniškega mandata Anji Bunderla, saj je njen

protikandidat v šesti volilni enoti vložil pritožbo, da naj bi do njene izvolitve v občinski svet prišlo z neresničnim prikazovanjem podatkov glede stalnega bivališča.

► 5. stran

Priloga: **Snovanja**

HISTORIAL ŠKOFJA LOKA
2019

AKTUALNO

Ostali brez doma in lokala

Družini Darje Govekar v Podlublju je velika skalna gmota uničila stanovanje in gostinski lokal, ki je bil družinski vir preživetja. Družina je zelo hvaležna vsem ljudem, ki so jim nesebično priskočili na pomoč.

3

KULTURA

Od Rajzefibra do Škofjeloškega pasijona

Nova sezona v Prešernovem gledališču obeta. Odlični dramatik, vrhunski režiserji in teme, ki se nas bodo dotaknile. Nova celostna podoba se nas je že.

6

ŠPORT

V lov na olimpijsko normo

Naša veslaška posadka v sestavi Nik Krebs in Miha Aljančič se je na mednarodni veslaški regati na Bledu veselila zmage, mlada veslača pa se zavedata, da bo za olimpijsko normo treba preleteti še precej potu.

7

KRONIKA

Gasilski spor še na sodišče

Na krajskem oddelku Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani so začeli obravnavati tožbo Mateja Kejžarja zaradi neizbire kandidata za mesto direktorja Gasilsko reševalne službe Kranj.

10

VREME

Danes, jutri in v četrtek bo dopoldne precej sončno, popoldne pa spremenljivo oblačno s krajevnimi plohami in nevihtami.

15/29 °C
jutri: spremenljivo oblačno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Dalmatinski večer pod zvezdami

Na Škofjeloškem gradu bo 27. junija 2019 že tradicionalno pričarana »Dalmacija v malem«. Zazvenela bo dalmatinska glasba, zadišalo bo po sveže pečenih sardelicah, za piko na i pa boste lahko nazdravili tudi s kozarčkom plavca iz Šibenika. Letošnji nastopajoči, Klapa Šufit s posebnimi gosti Fanti s Praprotna, Klapa Solaris in Klapa Capris, bodo s svojimi mnogimi hiti zagotovo poskrbeli, da boste z mislimi odplavali vse tja do obale Jadranskega morja. Se vidimo na najbolj dalmatinskem večeru pod zvezdami v Sloveniji! Vstopnice lahko kupite na vseh prodajnih mestih mojekarte.si po Sloveniji (OMW, Petrol, trafike 3DVA, Alpetour, Kiosk Delo Prodaja, Kompas, M Holidays).

Naročniku Gorenjskega glasa bomo podarili dve vstopnici. Nagradno vprašanje: Kdo bo 27. junija pričaral dalmatinsko vzdušje na Škofjeloškem gradu? Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 21. junija 2019, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Nagrajenki

V nagradni igri, ki je bila objavljena 7. junija 2019, prejme dve vstopnici za ogled izbrane abonmajske predstave Marjana Lipicer z Jesenic.

V nagradni igri, ki je bila objavljena 11. junija 2019, prejme dve vstopnici za Skok v poletje v Celju Danica Juvan iz Škofje Loke. Nagrajenkama čestitamo!

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme GREGOR DRINOVEC iz Nakla.

Pohodniški festival

Že peti Pohodniški festival v Kamniško-Savinjskih Alpah bo letos med 21. in 23. junijem.

JASNA PALADIN

Kamnik – Združenje, v katerem sodeluje šest občin, s festivalom povezuje obe strani Alp in poudarja pomembnost rekreacije, skrbi za naravo in čisto vodo.

»Festival ne temelji samo na številnih pohodih, ampak smo obstoječe tradicionalne dogodke na destinacijah združili v celoten projekt in mudodalinovedogodke, npr. Filmski večer na Starem gradu. Letos smo na celoten festival začeli gledati širše, zato želimo v prihodnosti prek festivala razvijati tudi nove turistične produkte, na primer padalstvo, in v sodelovanju z občinami opozarjati na okoljevarstven problem,« pravi Grega Ugovšek iz Združenja Kamniško-Savinjske Alpe.

Vsaka od šestih občin – Kamnik, Jezersko, Solčava, Luče, Preddvor in Cerklje – je pripravila pester program, med glavnimi dogodki pa organizatorji poudarjajo Goriški filmski večer na kamniškem Starem gradu: The Down Wall (petek, 21. junija, ob 21.30), pravljичni pohod do Češke kočice na Jezerskem (nedelja, 23. junija, ob 9.30), Dan mobilnosti v Logarski dolini (sobota, 22. junija, med 9. in 15. uro), Pohod po slovenski Jakobovi poti, Preddvorska veja: od Hraščah do Preddvora (nedelja, 23. junija, ob 8. uri) in Kravca s Krvavca fest v občini Cerklje (nedelja, 23. junija, ob 9. uri). Slavnostno odprtje festivala bo letos v Lučah v četrtek, 20. junija, ob 17. uri.

Bolni so nam hvaležni za pomoč

Na sobotnem romanju bolnikov in invalidov na Brezje je bil tudi veliki mojster malteškega viteškega reda fra' Giacomo Dalla Torre del Tempio di Sanguinetto.

JOŽE KOŠNJEK

Brezje – Več tisoč bolnikov, invalidov in starejših ter njihovih spremljevalcev se je udeležilo sobotnega, po vrsti že 51. romanja na Brezje. Sobota je bila za brezjansko baziliko še posebno praznična, saj je bil godovni dan njegovega zavetnika svetega Vida. Najbolj množično slovensko romanje organizira revija Ognjišče s pomočjo številnih prostovoljcev, katoliških skavtov in malteških vitezov. Romarsko mašo je skupaj z več kot štiridesetimi duhovniki daroval mariborski škof metropolit Alojzij Cvikl. V pridigi je dejal, da smo se zbrali pri Mariji Pomagaj, da bi se »na tem svetem kraju duhovno in telesno okrepili, dobili nov pogum, novo moč, nove milosti, novo voljo, potrpežljivost za prenašanje nadlog bolezni, invalidnosti in starosti«. Romarje je spomnil

Veliki mojster malteških vitezov knez fra' Giacomo Dalla Torre del Tempio z mladimi prostovoljci reda / Foto: Romarski urad Brezje

na sveto pisemsko priliko iz Lukovega evangelija o dobrem Samarijanu, ki je trpečemu človeku ne samo pomagal in oskrbel rane, ampak ga je peljal v gostišče in tam zanj poskrbel. Samarijan mora biti zgled tudi

nam, ki moramo bolnim, invalidom in starejšim ne le nameniti pozornost, ampak jim tudi pomagati in streči. Zato so bolezen, invalidnost in starost tudi priložnost za našo duhovno rast in zorenje v ljubezni.

Sobotni romarji so doživeli tudi obisk visokega državnega in cerkvenega dostojanstvenika velikega mojstra malteškega viteškega reda – prišel je fra' Giacomo Dalla Torre del Tempio di Sanguinetto. Po maši na Brezjah je obiskal še Bled in Blejski otok. Z redom, ustanovljenim okrog leta 1048, ki je subjekt mednarodnega prava in katoliški verski ter svetni red, ima Slovenija od leta 1992 diplomatske odnose. Veliki mojster se je s svojimi najožjimi sodelavci v treh dneh bivanja pri nas pogovarjal z gostiteljem predsednikom republike Borutom Pahorjem, predsednikom vlade Marjanom Šarcem in ljubljanskim nadškofom metropolitom Stanislavom Zoretom. Malteški viteški red je dejaven v nad 120 državah, tudi v Sloveniji, predvsem na področju zdravstvene in socialne oskrbe ter pri človekoljubni pomoči.

Mariborski nadškof Alojzij Cvikl med romarji

Hitreje do državne štipendije

Z novelo zakona o pravicah iz javnih sredstev želi država poenostaviti postopke in hitreje reševati vloge za socialne pravice, zlasti za državne štipendije.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Kranj – Vlada je na zadnji seji sprejela novelo zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in jo pošilja državnemu zboru v obravnavo po nujnem postopku. Od 1. avgusta dalje bi namreč morali zagotoviti hitrejše reševanje vlog o pravicah iz javnih sredstev, predvsem o pravicah do državne štipendije, in s tem posledično zmanjšali zaostanke pri reševanju vlog za letne pravice v avgustu in septembru. Z novelo se bo postopek poenostavil, večja

bo tudi avtomatizacija postopkov uveljavljanja pravic, predvsem pravice do državne štipendije. Ker se fiktivna denarna socialna pomoč ne bo vštela v državno štipendijo, se bo povečala višina državne štipendije oziroma državnega štipendija, ki sedaj zaradi fiktivne denarne socialne pomoči do državne štipendije niso bili upravičeni.

Avgusta letos poteče približno 113 tisoč vlog oziroma 173.254 pravic iz javnih sredstev, o podaljšanju bodo morali centri za socialno

delo odločiti po uradni dolžnosti. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti že od marca intenzivno pripravlja analize in sodeluje s CSD ji z namenom, da se zagotovi ustrezna organizacija dela na CSD, da bi zagotovili reševanje vlog v zakonskem roku. Obenem delajo tudi na avtomatizaciji postopkov, s čimer želijo poenostaviti postopek in razbremeniti strokovne delavce na CSD »ročnega« odločanja, kjer to zakonodaja omogoča. Ob tem na ministrstvu ugotavljajo,

da je postopek avtomatizacije zelo obremenjen s pravilom vrstnega reda uveljavljanja pravic iz javnih sredstev, po katerem mora oseba, če želi uveljaviti državno štipendijo, najprej uveljaviti otroški dodatek, nato denarno socialno pomoč, potem varstveni dodatek. Če teh pravic ne uveljavi, mora CSD fiktivno izvesti izračun pravice, da ugotovi ali bi oseba bila upravičena do katere od navedenih pravic. In če bi bila, šteje to fiktivno pravico kot dohodek, ki naj bi ga oseba prejela.

Ostali brez doma in lokala

Darja Govekar z družino svoj dom v Podljubelju gleda samo še izza ograje. Velika skalna gmota, ki se je utrgala na domačijo, je uničila stanovanje in gostinski lokal, ki je bil družinski vir preživetja. »Ne bomo mogli več živeti tu in gledati, kaj bo s skalo,« je povedala pred nekaj dnevi. Družina je zelo hvaležna vsem ljudem, ki so jim tako nesebično priskočili na pomoč.

SUZANA P. KOVAČIČ

Podljubelj – Svoj dom in gostinski lokal, ki je bil družinski vir dohodka, družina Govekar lahko gleda samo še izza ograje, iz varnostnih razlogov postavljene celo po sredini lokalne ceste. Grozeča skalna gmota nad domačijo, ki se je v kratkem času, v razdobju treh mesecev, s pomočjo utrgala dvakrat in drugič močno poškodovala tako njihov dom kot lokal v Podljubelju, je preveliko svari lo narave, da bi se v stavbi še kdaj upali vrniti. Takole je v petek pripovedovala Zofka Govekar: »To je stara kmetija, leta 1792 sta bila zgrajena hiša in hlev. Pr' Žvirč se reče po domače. Ta stara hiša še stoji, vanjo sem se primožila pred 52 leti in v njej sem živela do tega tragičnega trenutka. Nikdar prej, do letos, se nisem bala te skalne gmote in nisem slišala, da bi se je bal kdo prej. Nikoli ni delovala grozeče.« Tam, kjer je bil včasih hlev, je njena hčerka Darja Govekar pred približno tridesetimi leti zgradila stavbo, v njej odprla Bistro Školjka, nad lokalom pa si je z družino uredila dom.

Naj spomnimo: prvi skalni podor se je zgodil 18. marca letos, že tedaj so morali

Darja Govekar, zadaj za hišo in lokalom pa je pravo razdejanje / Foto: Primož Pičulin

zaradi sanacije za nekaj dni zapreti Bistro Školjka ter z velikim strahom zvečer leči k počitku; drug skalni podor se je zgodil četrtega junija, ko se je spet utrgala velika količina skalne gmote, a dvajsetkrat večjega obsega kot marca. »Bila sem v trgovini, ko me je ob petih popoldne poklicala ena od zaposlenih, kaj se je zgodilo. Moje prvo vprašanje je bilo, ali so vsi živi,« se Darja Govekar spominja nesrečnega četrtega junija, a pravih besed,

ki bi opisale njena občutja, ne najde. »Sama sreča v tej nesreči, da nihče ni bil niti poškodovan. V lokalni je namreč vse stolčeno, razbito, uničeno: hladilniki »zabit« v tla, odtoki v tleh zmečkani, greznice zasute, poškodovana osnovna sredstva, inventar. Tu ne more nihče več ne živeti niti ne več opravljati kakršnekoli, najmanj pa gostinske dejavnosti. Nobe na sanacija skalne gmote ne more več odpraviti strahu in nam zagotoviti varnosti,« je opozorila Govekarjeva. Zdaj že več kot deset dni čakajo pristojno strokovno službo, da po ogledu grozeče skalne gmote poda strokovno mnenje.

Družina se je izselila iz obeh stanovanj – iz stare hiše in stanovanja nad lokalom – začasno k sorodnikom v Podljubelju. »Dobili smo sicer streho nad glavo, a to je začasna rešitev, treba bo najti nov dom, ustrežnejše bivališče. Zelo smo hvaležni vsem ljudem in vsakemu posebej, ki so se tako ali drugače odzvali, pa tudi tržiškemu županu Borutu

Sajovicu, ki nam je ponudil občinsko stanovanje in seveda smo že oddali vlogo za najem. Ljudje še imajo človeški čut, ne vem, kako se bomo sploh lahko zahvalili vsem,« je ganjena Darja Govekar. Ostala je namreč brez službe, brez rednega dohodka. »Ves trud, vsa večdesetletna odrekovanja so bila v tem lokalni. Vse je šlo v eni sekundi,« se lastnica lokala žalostno obrača proti poslopju. Hudo ji je tudi zato, ker so tudi njeni zaposleni ostali brez službe. Sama bo pri svojih 52 letih začela iskati službo. Ne glede na vse okoliščine pa Darja Govekar ostaja pozitivna, kajti le tako človek lahko naredi korak naprej, kot je še dejala.

Pri Rdečem križu Slovenije, Območnemu združenju Tržič so odprli poseben TRR-račun za zbiranje denarne pomoči družini Govekar. Številka računa, odprtega pri Abanki, je SI56 0510 0801 0063 548, ob nakazilu prostovoljnega prispevka pa je treba obvezno dopisati namen: Skalni podor Podljubelj.

K

KOMENTAR
JASNA PALADIN

Infrastruktura

V Kamniku smo nedavno dobili avtomatiziran sistem izposoje električnih koles s simpatičnim imenom Kamkolo, s katerim se je mesto pridružilo številnim urbanim naseljem pri nas in v svetu, ki svojim prebivalcem omogočajo tovrstni način javnega prevoza.

Zagotovo sodim med tiste, ki so pridobitev pričakali z navdušenjem. Ne (zgolj) zato, ker je izposoja in uporaba koles brezplačna (če odštejemo deset evrov letne članarine ob registraciji) ali ker ne bi imela svojega kolesa. Ravno nasprotno – doma imam tri, s katerimi praktično vsakodnevno vozim po cestah, gozdnih poteh ali mestu, za rekreacijo, sprostitve in vsakdanje opravke, tudi službene. Šport, tudi kolesarjenje, je moj način življenja. Kamkolo podpiram, ker verjamem v tovrstne projekte in nove oblike mobilnosti – zaradi varovanja okolja in zdravega načina življenja. Pa tudi za prijaznejše mesto.

Občina je ob odprtju sistema občanom ponudila tri postaje za izposajo koles, saj se jim je pri uresničevanju prvotnega načrta nekoliko zataknilo. A nič ne de. Še dve postaji sta bili dodani te dni, eno pa bodo uredili do jeseni. Šest postaj v mestu torej in trideset električnih koles, katerih uporaba je zelo preprosta. Upam in želim si, da občinska uprava ob uvedbi

tega sistema ne bi zaspala in da že zdaj aktivno načrtuje postavitev novih postaj, nakup novih koles in širitev mreže v druge konce občine, na obrobje in do turističnih središč, kot sta denimo Snovik in Arboretum. In da se bo sistem čim prej razširil tudi v sosednje občine. Ni skrivnost, da gre za enega pomembnejših projektov občine v luči trajnostne mobilnosti in velja ga jemati zelo resno.

A bodimo iskreni – občina je za osnovno infrastrukturo poskrbela, postaj in koles pa bo toliko, kolikor dobro se bo prijel obstoječi sistem Kamkolo. Če bodo občani kolesa pridno vozili, si jih redno izposojali, nanje pazili in sistem vzeli za svojega, bodo s tem občinskim oblastnikom dali jasen signal, da si želijo širšo mrežo izposojalnic in še več koles.

Nedavno me je zato precej zbudel komentar ene od zaposlenih s kamniške osnovne šole. Občina je eno od postaj Kamkolesa postavila med Osnovno šolo Toma Brejca, glasbeno šolo in knjižnico. »Saj so lepa in fajn ta kolesa in tudi sistem je v redu, a kaj, ko so nam s postavitvijo te postaje vzeli še tistih nekaj dragocenih parkirišč ...,« se je ob pogledu na lično modro kolo hudovala sogovornica. Res je, marsikje parkirišč primanjkuje, a še bolj očitno je, da bomo za uspeh projektov, kakršen je Kamkolo, najprej morali zgraditi infrastrukturo v svojih glavah.

Drug skalni podor se je zgodil četrtega junija, ko se je spet utrgala velika količina skalne gmote, a dvajsetkrat večjega obsega kot marca. / Foto: Primož Pičulin

Z amandmajem do nižjega nadomestila

ANA ŠUBIC

Železniki – Tudi v občini Železniki bodo začeli zaračunavati nadomestilo za uporabo nezazidanih stavbnih zemljišč. Občinski svet je namreč na zadnji seji zaradi uskladitve z zakonodajo potrdil nov odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ), ki

ga bodo pri odmerah prvič upoštevali prihodnje leto. Po besedah direktorice občinske uprave Jolande Pintar so upali, da bodo obstoječi odlok lahko uporabljali do uvedbe davka na nepremičnine, ki pa se odmika. Obenem je okoljsko ministrstvo Železnike lani uvrstilo med občine, v katerih so izvedli postopek

nadzora zakonitosti odloka o NUSZ. Nov odlok so tako pripravili skladno z navodili ministrstva. Vanj so po besedah Pintarjeve skušali čim bolj prenesti obstoječo ureditev, so pa morali dodatno predvideti še odmero nadomestila za nezazidana stavbna zemljišča fizičnih oseb, kar narekuje tudi zakonodaja. Bo

pa obdavčitev nižja, kot je sprva predvidevala občinska uprava. Svetniki se s predlagano petdesetodstotno olajšavo pri nadomestilu za uporabo nezazidanih stavbnih zemljišč niso strinjali, češ da bo obdavčitev še vedno previsoka, zato so na zadnji seji s potrditvijo amandmaja korekcijski faktor znižali na 0,2.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci: Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Visok jubilej gasilcev Brega ob Savi

Breg ob Savi – S slavnostno sejo v prostorih domačega doma se je minuli petek začelo praznovanje devetdesetletnice Prostovoljnega gasilskega društva Breg ob Savi. Največ dogodkov bo ta konec tedna, ko bodo v petek, 21. junija, z začetkom ob 17. uri organizirali srečanje in tekmovanje starejših gasilk in gasilcev mestne občine Kranj. Sledilo bo druženje z zabavo in dobro glasbo, za katero bo poskrbel Dejan Vunjak. Praznovanje se bo nadaljevalo v soboto, 22. junija, ko bo ob 18. uri potekala velika parada. Hkrati bodo tudi slovesno prevzeli orodno vozilo GV-1 in vozilo za prevoz moštva GVM-1. Sledila bosta druženje in zabava s skupino Calypso.

Odirajo Bralnico

Škofja Loka – Drevi ob 19. uri na vrtu Sokolskega doma v Škofji Loki odpirajo letošnjo Bralnico, ki bo odprta do 28. avgusta. Z glasbo bosta odprtje Bralnice pospremila Katarina Juvančič in Dejan Lapanja. Na koncertu bosta predstavila upesnjene in uglasbene zgodbe žensk, ki sta jih avtorja izdala na ploščah Selivke in Hope's Beautiful Daughters.

Sijev dan na Jesenicah

Na šestem Sijevem dnevu se je v nedeljo v Športnem parku Podmežakla na Jesenicah družilo 4500 zaposlenih v železarskih družbah skupine SIJ. Sproščene dogodka so se udeležili tudi vsi člani uprave s predsednikom uprave in lastnikom Andreyem Zubitskym.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Okrog 4500 zaposlenih v železarskih družbah Skupine SIJ (Slovenska industrija jekla) z Jesenic, Raven in Ljubljane je v nedeljo napolnilo Športni park

Podmežakla na Jesenicah na šestem Sijevem dnevu. Poletno druženje zaposlenih, študentov, njihovih partnerjev in otrok je postalo tradicija, eno leto so organizatorji Ravenčani, eno leto Jeseničani. Letošnja udeležba je

bila rekordna, saj toliko zaposlenih in njihovih družinskih članov na Sijevem dnevu niso našli še nikoli. Sproščene dogodka so se udeležili tudi vsi člani uprave Skupine SIJ s predsednikom uprave in lastnikom

Andreyem Zubitskym na čelu ter direktorji posameznih družb.

Kot je dejal član uprave Tabor Šimonka, vsi skupaj tvorijo veliko jeklarsko družino Skupine SIJ. Dogodka se je udeležil tudi jeseniški župan Blaž Račič, ki je poudaril jekleno voljo, vrednote dela in znanja, posebej pa je poudaril pomen druženja in tkanja medsebojnih vezi.

V sklopu dogodka je potekal turnir v mini nogometu, najmlajši so se zabavali ob športnih igrah in na različnih delavnicah, nagradili so naj sodelavce, naj inovatorje in jubilate. Za smeh je poskrbel Ranko Babič, kot glasbeno presenečenje pa je nastopila Rebeka Dremelj.

In kaj so povedali udeleženci? Vanja Resman Noč iz Žirovnice je v Skupini SIJ zaposlena petnajst let, prišla je s hčerko Špelo in sinom Žigom. »Vedno je prijetna družba, dober program, otroci uživajo na delavnicah ... Pomembno je

druženje, spoznavanje sodelavcev na bolj sproščen način. Zakaj rada delam v Skupini SIJ? Ker je zagotovljena finančna varnost, ker veliko vlagajo v razvoj, pozornost pa namenjajo tudi razvoju lokalnega okolja,« je povedala.

Prišla je bila tudi družina Bohinc - Kmet s Koroške Bele. Metka Bohinc je v podjetju SIJ Acroni delala kar 36 let, vse do nedavne upokojitve. »Bilo je težko, a vedno zanimivo. Bili smo super ekipa, z vsemi sem se lepo razumela in rada sem hodila v službo,« je povedala. Acronijevca pa je danes tudi njen zet Branko Kmet, ki je podjetju predan že več kot četrto stoletje. Na Sijev dan je prišel z ženo in hčerkama, ki sta še posebno uživali v pestrem dogajanju za otroke.

Sijevega dne se je udeležila tudi ambasadorica projekta Jeklena volja, nekdanja olimpijka Petra Majdič, ki je sodelovala na mini olimpijadi za najmlajše.

Med 4500 udeleženci Sijevga dne je bila tudi družina Bohinc - Kmet s Koroške Bele. Metka Bohinc (desno) je bila v podjetju SIJ Acroni zaposlena kar 36 let, njen zet Branko pa je acronijevca že več kot četrto stoletje.

Z odlokom nad neurejeno parkiranje

Železniki – Občinski svet je na zadnji seji potrdil odlok o ureditvi mirujočega prometa na javnih parkirnih površinah v občini Železniki. Tega odloka doslej niso imeli, glavni povod za njegovo pripravo pa so bile težave s parkiranjem na Prtovču, kjer je priljubljeno izhodišče za vzpon na Ratitovec. Kot je razložil župan Anton Luznar, so odlok pripravili na pobudo krajanov Prtovča, ki si želijo, da bi bilo parkiranje tam ustrezno urejeno. Z odlokom so tako določili možnost uvedbe plačljivega parkiranja na Prtovču, ker pa se težave s parkiranjem pojavljajo še na nekaterih drugih odsekih v občini, so odlok pripravili tako, da bo uporaben za njeno celotno območje. V nadaljevanju bo občinski svet posebej s sklepi določil, katere so javne in rezervirane parkirne površine, območja kratkotrajnega parkiranja in območja umirjenega prometa, višino parkirnine, stroške za odstranitev in hrambo vozil ...

Vrtec praznuje pol stoletja

Montažno stavbo vrtca so iz Maribora neuspešno skušali prepeljati do Kranjske Gore prav v času vojaških spopadov pri predoru Karavanke. Letos bodo v vrtcu, ki ga obiskuje več kot sto otrok, obnovili sanitarije, električno napeljavo in kanalizacijo.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – Vrtec v Kranjski Gori letos praznuje petdeset let, odkar so prve kranjskogorske otroke začeli sprejemati v varstvo, najprej kar v prostorih zdravstvenega doma. Ko so leta 1970 zgradili šolo, je vrtec dobil dve igralnici ob zbornici. Ker je bilo otrok iz leta v leto več, sta dve skupini delovali še v stanovanju bloka v Bezju. Sčasoma se je pokazala potreba po varstvu enoletnih in dvoletnih otrok, zato so začeli pogovore o gradnji novega vrtca.

Temelji za današnji vrtec so bili narejeni že leta 1990, vendar je zmanjkalo denarja in gradnja se je ustavila. Nato so tudi s prispevki krajanov zbrali denar za investicijo v montažni vrtec. »Ko je bil denar zbran, so vrtec, ki ga je izdelalo podjetje Marles, naložili na tovornjak s prikolico in iz Maribora je krenil na pot proti Kranjski Gori. To je bilo 26. junija, ravno v času vojne za Slovenijo. Tovornjak z naloženim vrtcem je pripeljal

do bolnišnice na Jesenicah. Ker so pri predoru Karavanke streljali, ga niso spustili naprej, zato je voznik vrtca odpeljal nazaj v Maribor. Gradnja se ni nadaljevala dve leti, spomladi 1993 se je vse začelo na novo. Obnovili so temelje, položili kanalizacijo in v dvajsetih dneh postavili nov vrtec. Uradno odprtje novega vrtca je bilo 26. novembra 1993,« je zanimivo zgodovino zgradbe strnila vodja vrtca Cvetka Pavlovčič.

Ravnatelj Milan Rogelj se je na prireditvi, na katero so povabili tudi vse upokojene zaposlene, zahvalil vsem, ki so v petdesetih letih delali v vrtcu. »Naredili so veliko delo,« je poudaril. »Ne moremo mimo dejstva, da je vrtec za otroke nov začetek. Predamo jih v varstvo neznanim vzgojiteljicam, pridejo med vrstnike. To je za otroke novo okolje in vsi, ki so tu delali, so to okolje znali narediti varno in prijazno

otrokom,« je poudaril ravnatelj Milan Rogelj in že napovedal obnovo sanitarij, kanalizacije ter električne napeljave, saj je občina v proračunu letos za to že zagotovila sredstva.

»Pohvale mojim predhodnikom, ki so lepo skrbeli za razvoj in dograjevanje vrtca. Na dobro sodelovanje lahko v vrtcu in šoli računajo tudi v prihodnje, saj so otroci naš zaklad. Upam, da bo nataliteta v Zgornjesavski dolini rasla in da bomo čez petdeset let imeli morda vpisanih že dvesto otrok,« pa je dodal župan Janez Hrovat.

Vrtec danes deluje v sedmih skupinah, ena od njih je v Ratečah; obiskuje ga 101 otrok. Že jeseni pa bo še bolj zaseden, saj je za novo šolsko leto vpisanih 116 otrok.

OTROCI NAS POTREBUJEJO

S poslanim SMS sporočilom

ZVEZEK5 na 1919
boste darovali 5 EUR. Hvala!

Prispevajo lahko uporabniki Telekom Slovenije, A1, Telemach, T-2, Bob in HOT.SI.

Zbiramo šolske potrebščine za 11.000 otrok v stiski.

8. TERENSKA KRVODAJALSKA AKCIJA - JUNIJ 2019

Območno združenje Rdečega križa Kranj vas vabi, da se pridružite družini krvodajalcev in se udeležite **junjske terenske krvodajalske akcije**, ki bo:

V PONEDELJEK, 24. JUNIJA,
v Gasilskem domu v Dupljah, Zgornje Duplje 8.

Odvzemi krvi bodo v času od 7.00 do 13.00.

RKS Območno združenje Kranj
Bleiwaisova 16, 4000 Kranj
Tel.: 04 20 18 672

BREZPLAČNA OBLAVA

Otroci so skupaj z vzgojiteljicami pripravili zanimiv kulturni program, zbrane pa so nagovorili kranjskogorski župan Janez Hrovat, ravnatelj Osnovne šole Josipa Vandota Kranjska Gora Milan Rogelj in vodja vrtca Cvetka Pavlovčič. / Foto: Vida Rezar

Anja Bunderla svetnica

◀ 1. stran

Upravna enota Radovljica je po preverjanju ugotovila, da očitki glede stalnega bivališča ne držijo, zato so na seji preteklo sredo občinski svetniki o mandatu ponovno glasovali in Anji Bunderla soglasno potrdili mandat.

Na upravno in vrhovno sodišče

»Skrb vzbujajoče je, da imajo občinski svetniki možnost brez preverjenih dejstev izvoljenega svetnika izločiti iz občinskega sveta na podlagi neutemeljenega suma. Svetniki na konstitutivni seji niso preučili dejstev, temveč so glasovali za interese kandidata, ki je izgubil volitve,« je še vedno ogorčena Anja Bunderla, ki je ob tem spomnila, da je upravno sodišče že januarja potrdilo njen mandat izvoljene svetnice. »To je bil prvi primer v Sloveniji. Pritožba ni bila dovoljena. Vrhovno sodišče je odločilo le o tem, da je pritožba, ki jo je vseeno vložil župan Peter

Torkar, možna, ni pa odločilo o vsebini,« je poudarila. Predsednik komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Janez Kolenc je v obrazložitvi sklepa, s katerim so občinski svetniki ponovno odločali o mandatu izvoljene kandidatke za svetnico v šesti volilni enoti, pojasnil, da se je občinski svet že ob sprejemanju odločitve glede potrditve mandata zavedal, da gre za poseg v pravice izvoljene kandidatke, vendar je moral z enako mero zaščititi tudi pravice pritožnika do pritožbe. Mandata Anje Bunderla niso mogli potrditi, dokler ni bil razjasnjen dvom glede njenega dejanskega prebivališča.

Dvom o stalnem prebivališču

Občina Gorje je zato pozvala upravno enoto, naj izpelje ugotovitveni postopek. Sredi maja je s strani občinskega sveta pooblaščen odvetniška družba prejela sklep upravne enote o ustavitvi postopka ugotavljanja

stalnega prebivališča. »Iz sklepa izhaja, da je postopek ustavljen, ker upravna enota ni ugotovila, da bi nepotrjena kandidatka v času preverjanja stanovala drugje kot na naslovu prijavljenega stalnega prebivališča v volilni enoti Podhom. Res pa je tudi, da nimamo nobene uradne ugotovitve glede tega, kje je dejansko stalno prebivala v času njene kandidature, kar je bilo bistvo pritožbe.« Župan Peter Torkar je v zvezi s tem dejal, da je »država v tem primeru padla na izpitu, saj bi morala pri zakonih, ki jih sprejema, imeti tudi jasno sliko o tem, kako jih izvajati«. Ob tem je dodal, da so kljub dejstvu, da državni organi niso odgovorili na dvome, izražene v pritožbi, svetniki ponovno odločali o potrditvi mandata in ga tudi soglasno potrdili.

Sodelovanje v delovnih telesih

»Upam, da to ni učni primer za župane, kako lahko izločijo zakonito izvoljenega svetnika, ki jim ni

pogodu, za obdobje več kot pol leta in v tem obdobju s svojo ekipo odločajo o ključnih občinskih zadevah,« je po potrditvi mandata svetnice dejala Anja Bunderla in dodala, da je še bolj skrb vzbujajoče, da za nepravilnosti, ki so se dogajale na Občini Gorje, ni bilo posluha niti pri pristojnih državnih službah, ki bi morale skrbeti za dosledno upoštevanje zakonov. V odgovor so ji navedli le, da to ni v njihovi pristojnosti, je pojasnila. Po potrditvi mandata Anja Bunderla pričakuje, da bo imela možnost sodelovati tudi v kate-rem od delovnih teles občine. To je zahtevala tudi na zadnji seji, a so ji pojasnili, da so vsa mesta v odborih že zapolnjena. Kot pravi, pa bo pri tej zahtevi vztrajala. Župan Peter Torkar je dejal, da ima svetnica v skladu z zakonodajo seveda tudi možnost, da sodeluje v odborih in drugih delovnih telesih. »Naj vložijo pobudo, pa bomo o njej razpravljali, občinski svet pa sprejel odločitev.«

Lažji dostop do javnega stranišča

Kranj – Na vhodnih vratih javnega Mestnega vstranišča, ki v starem Kranju deluje dve leti, je po novem vgrajena tudi evro ključavnica. Pobudo je dalo Društvo paraplegikov Gorenjske. Tako so toaletni prostori s posebnim evro ključem dostopni 24 ur dnevno, vse dni v letu. To je še zlasti pomembno za ljudi, ki so kakorkoli gibalno ovirani, slepe in slabovidne, diabetike, stomatološke bolnike in bolnike z multiplo sklerozo ter kroničnimi boleznimi mehurja in črevesja. E-ključ lahko posamezniki pridobijo na podlagi dokazila o svoji invalidnosti oziroma zdravstvenem stanju. Za stalno ga lahko dobijo pri ustreznih invalidskih organizacijah in ga lahko uporabljajo tudi v tujini za objekte s ključavnicami eurokey. V Sloveniji je cena e-ključa 26,50 evra. Upravičeni uporabniki ključ pridobijo sami, po ugodnejši ceni je na voljo na Društvu paraplegikov Gorenjske.

Popolna zapora le še do petka

Mojstrana – Na regionalni cesti skozi Zgornjesavsko dolino na dveh skupaj približno kilometer dolgih odsekih mimo Dovjega in Mojstrane počasi zaključujejo obnovo vozišča. Popolna zapora ceste, ki so jo izvajali zadnjih nekaj tednov ob delavnikih med 7. in 17. uro, bo tako veljala le še do petka, 21. junija; promet je speljan po vzporedni obvozni cesti.

Cesta mimo Dovjega in Mojstrane bo zaradi obnove zaprta le še do konca tega tedna. / Foto: Tina Dokl

Alpski smučarski klub Triglav Kranj: otroke vzgajajo v celovite osebnosti

Alpski smučarski klub Triglav Kranj (ASK Triglav Kranj) že pet desetletij skrbi za vzgojo vrhunskih smučarjev in smučark na Gorenjskem. Med varovanci kluba sta tudi Lori Murovec in Matevž Grašič, ki sta smučanju predana že od zgodnjega otroštva. Lori je denimo na smuči stopila že pri 22 mesecih, tako mlada, da se prvih zavojev niti ne spomni. Danes pa, tako kot Matevž, uspešno zastopa klub na regijskih, državnih in mednarodnih tekmovanjih, oba pa sta uspešna tudi na drugih področjih. V klubu namreč želijo najprej vzgojiti športnike, nato odlične smučarje in šele na koncu tekmovalce. Tako bodo boljše pripravljene na izzive, ki jih prinaša življenje, za to pa si prizadevajo tudi v NLB, kjer v okviru projekta Šport mladih podpirajo njihovo delovanje.

Tako Lori, kot Matevž, oba 12-letnika, se tekmovanju v zimski sezoni udeležujeta vsak konec tedna. Manjkata le, če jima to preprečijo poškodbe, kot se jima je na žalost pripetilo lani. Lori si je poškodovala nogo, Matevž nogo in vrat, vendar se s poškodbami ne obremenjujeta. Med pogovorom povesta, da bolečine pridejo in grejo, najtežji del poškodb sta zanj odsotnost iz treningov in tekmovanj. Težje je ob padcih in poškodbah staršem. Kot pove Lorin oče **Sandi Murovec – Muri**, tudi sam vrhunski smučar, demonstrator in trener, ga, čeprav je tudi on v smučanju že praktično celo življenje, še vedno stisne v prsni, ko Lori pade. »Starš se na to ne more navaditi. Pomembno pa je, da že na začetku pristopiš k otroku s pozitivnim odnosom in mu med rehabilitacijo stojiš ob strani. Kot trener tudi vem, da lahko z dobrim delom v klubu otroke psihično in fizično tako dobro pripravimo, da minimiziramo možnost poškodb, preprečiti pa jih ne moremo.«

Jan Debeljak, eden izmed klubskih trenerjev, pa nadaljuje, da si prizadevajo, da bi otroci na treningih pridobili čim širše znanje: »Otroke želimo čim bolj kondicijsko pripraviti, jim omogočiti, da spoznajo čim več različnih terenov, zagotoviti čim več prostega smučanja in smučanja na različnih postavitvah med vratci.« Kot razloži, so skupine, ki jih vodi, zelo heterogene: »Imamo nekaj otrok, ki se nam pridružijo le med vikendi, ko smo na smučiščih, in kar nekaj takih z resnimi tekmovalnimi ambicijami.«

Otroci kmalu postanejo samostojni in odgovorni

Zaradi pogostega bivanja stran od družine taki otroci kmalu postanejo samostojni, odgovorni, razvijejo pa tudi razumen odnos do denarja. Lori in Matevž denimo na priprave prineseta svoj denar, ki jima ga za na pot dajo starši ali stari starši. Kot pravi, nikoli ne zapravita vsega. S privarčevanim denarjem pomagata staršem pri nakupu smučarske opreme, ki ni poceni. Lori si je tako kupila čelado, Matevž čelado in rokavice.

Danes v okviru ASK Triglav, klubu z bogato 50-letno zgodovino, trenira okoli 40 tekmovalcev. Klub se lahko pohvali, da je v zad-

Lori Murovec in Matevž Grašič

njem obdobju k treningom pristopilo več otrok, ob tem pa v zadnjih dveh letih kluba ni nihče zapustil, kar se redko zgodi. »Veseli smo, da zadnja leta beležimo pozitiven trend članstva in smo morali zato okrepiti trenersko ekipo,« pojasni Sandi Murovec.

Z namenom povečati delež otrok, ki se ukvarja s športom in tako živi zdrav življenjski slog, pa se zavzemajo tudi v NLB. V okviru projekta Šport mladih podpirajo športne klube po vsej Sloveniji,

ki s športnim izobraževanjem mladih na regionalni ravni spodbujajo h gibanju in zdravem življenju. S povezovanjem različnih lokalnih skupnosti in vzgojo mladih namreč lahko dosegamo več. NLB je ravno v okviru omenjenega projekta podprla tudi načrtno delovanje ASK Triglav z mladimi. Skupaj jih je namreč povezala želja, da bi otroke skozi športno udejstvovanje pripravili na izzive, ki jih prinaša življenje, ter jih vzgojili v celovite osebnosti.

Od Rajzefibra do Škofjeloškega pasijona

Nova sezona v Prešernovem gledališču obeta. Odlični dramatik, vrhunski režiserji in teme, ki se nas bodo dotaknile. Nova celostna podoba se nas je že.

IGOR KAVČIČ

Kranj – V teh dneh se aktualno gledališko leto v Prešernovem gledališču izteka – živelena nova sezona 2019/2020 z novim repertoarjem in novo enotno celostno podobo! Kaj novega pripravljajo v Prešernovem, je bilo v zraku vprašanje preteklih dni. Prvi pogled na repertoarno knjižico kot tako je vabljen, njena vsebina obeta, še bolj pa vzbujajo pričakovanje.

Letošnja sezona bo vsekakor v znamenju slovenske dramatike, nove in najstarejše, vselej pa neizmerljivo aktualne. Razen ene drame bomo videli štiri dela slovenskih avtorjev, dve napisani po naročilu, eno priznanega avtorja izpisano v zadnjih letih, za zaključek pa je tu še najstarejše slovensko dramsko besedilo.

Prva septembrska premiera bo drama z naslovom Rajzefiber, ki jo je po naročilu za Prešernovo gledališče napisal pisatelj in filmski režiser Goran Vojnović. Predstavo režira hrvaška režiserka Anica Tomić. »V besedilu gre za temo migracij, fokus je sicer

O novi sezoni v Prešernovem gledališču so spregovorili: (z leve) Mito Gegič in Tina Dobrajc, Marinka Poštrak, Mirjam Drnovšček, Igor Vuk Torbica in v ozadju Jelena Kovačič ter Anica Tomić. / Foto: Tina Dokl

usmerjen na Slovence, ki odhajajo v tujino, hkrati pa poudarja problem strahov pred srečanjem z migranti, z nekim tujim svetom, ki smo mu pri nas priče vedno in vsak dan bolj,« je povedala umetniška vodja gledališča dramaturginja Marinka Poštrak. Režiserka Anica Tomić, ki se v sodelovanju z dramaturginjo Jeleno Kovačič že posveča predstavi, dodaja: »Besedilo je zanimivo

in se ne ukvarja le s položajem migrantov, ampak tudi z vprašanjem, kako mi vidimo drugačnost. Avtor v besedilu preverja meje osebne identitete in predsodkov, ki jih imamo do drugačnih.«

V oktobru bo sledila nova premiera, edino letošnje neslovensko besedilo: družinska drama Strahovi Henrika Ibsena – režira jo Igor Vuk Torbica, ki se je pred tremi leti v Kranju že predstavil

z Nušičevo Žalujočo družino. »Te dni smo začeli vaje, najprej pa v delu poskušamo poiskati Ibsenove predpostavke, ki se prenašajo z očeta na sina. Besedilo je sicer zelo kontemplativno, veliko je govora, zato skušamo uvesti več akcije. Radi bi se približali strukturi trilerja,« o Strahovih razmišlja Igor Vuk Torbica.

V drugem delu sezone sledi monodrama Večja od

vseh, s katero se je na Tednu slovenske drame 2018 avtor Rok Vilčnik uvrstil med pet nominirancev za Grumovo nagrado. »Avtor si je za osnovo vzel zgodbo o Piki Noga-vički, ki se kot odrasla oseba sooča z aktualnimi problemi v družbi in svetu.« Z vlogo se bo spoprijela Vesna Slapar. Ob lanske 170. obletnici Prešernove smrti so v gledališču naročili besedilo na temo Prešerna. Napisala in režirala ga bo Neda R. Bric, prepleteno bo s poezijo, v kontekstu predstave pa bo razkrila tudi nekatere še neodkrita plast pesnikovega življenja. Vznemirljiv bo tudi zadnji projekt v sezoni, to je Škofjeloški pasijon, ki ne bo procesija po Kranju, ampak se bo odigral na odru ali po gledališču. »Ne gre za konvencionalni pasijon, ki se na šest let odvija v Škofji Loki, saj ga bo režiral Jernej Lorenci. Njegovo videnje in videnje ekipe, s katero bo sodeloval, bo zagotovo zelo zanimivo,« razmišlja Marinka Poštrak.

Predstavili so tudi novo celostno grafično in likovno podobo, tako oblikovanje plakatov kot repertoarne

knjižice. Za celotno sezono in vseh pet predstav sta jo pripravila akademska slikarja Tina Dobrajc in Mito Gegič iz Škofje Loke. »Navdušile so nas Tinine slike, ki na neki zelo sodoben in poglobljen način govorijo in izrekajo za simboliko nekaj, kar nam je zelo blizu. Njena kritična drža v slikarstvu se povezuje z našim gledališčem, našimi predstavami in kritičnim pogledom na aktualno družbeno stvarnost,« o povabilu obeh umetnikov k sodelovanju pove Poštrakova, Tina Dobrajc pa dodaja: »Glavne tematike predstav vseh petih besedil sva poskušala povzeti v skupni simbol slovenske identitete. Izbrala sva avbo iz gorenjske noše, hkrati pa sva motive podredila vsaki predstavi posebej in ga prilagodila ideji, ki jo nosi posamezno besedilo.«

Ponudba abonmajskih sedežev je že na voljo, ker bo prihodnje leto v Prešernovem gledališču potekal jubilejni Teden slovenske drame, se nam na kranjskem odru in ob njem obeta še marsikaj zanimivega.

Ob osemdesetletnici Loškega muzeja

Škofja Loka – Jutri, v sredo, 19. junija, ob 19. uri bo v galeriji na Loškem gradu odprta osrednja razstava 80 let Loškega muzeja, ki sta jo s sodelavci pripravili kustosinji Biljana Ristić in Marija Demšar. Ob obletnici bodo obiskovalcem predstavili, kako raznovrstno je njihovo delo, saj bodo pokazali tudi tiste plati muzejskega dela, ki so sicer javnosti skrite.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sreda, 19. 6.
14.20 ALADIN
20.00 MOŽJE V ČRNEM:
GLOBALNA GROŽNJA
16.40, 18.20
SKRIVNO ŽIVLJENJE HIŠNIH
LJUBLJENČKOV 2, sinhro.

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sreda, 19. 6.
20.00 ANNA
16.00, 18.20, 20.20 MOŽJE V ČRNEM:
GLOBALNA GROŽNJA
18.00, 21.00 MOŽJE X: TEMNI FENIKS
21.15 GODZILA 2: KRALJ POŠASTI
15.40, 20.40 ROCKETMAN
19.10 SKRIVNO ŽIVLJENJE HIŠNIH
LJUBLJENČKOV 2
16.20, 18.10
SKRIVNO ŽIVLJENJE HIŠNIH
LJUBLJENČKOV 2, sinhro.

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Torek, 18. junija
18.30 Mojca Svetina: S PLESOM VESELO V POČITNICE

15.30, 17.20 SKRIVNO ŽIVLJENJE
HIŠNIH LJUBLJENČKOV 2, 3D, sinhro.
16.50 ALADIN
19.20 PREVARANTKI

LINHARTOVA DVORANA, RADOVLJICA

Torek, 18. 6.
20.00 ZGODOVINA LJUBEZNI

Četrtek, 20. 6.
20.00 ROCKETMAN

Petek, 21. 6.
20.30 NE PUŠČAJ SLEDOV

Sobota, 22. 6.
17.00 SVET IGRAČ 4, sinhro.
19.00 ZGODOVINA LJUBEZNI
21.00 NE PUŠČAJ SLEDOV

Nedelja, 23. 6.
17.00 SVET IGRAČ 4, sinhro.
19.00 MOŽJE V ČRNEM:
GLOBALNA GROŽNJA
21.00 POŽIGANJE

Kurenti, nakar še Marx

V Prešernovi hiši je na ogled razstava likovnih del Prešernovih nagrajencev, ki jih hranijo v šestih gorenjskih muzejih.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Poletje je tu. Smo opazili in v iskanju primerne sence tudi na lastni koži občutili. Ampak če letnemu času dodamo še prvovrstnega pesnika in po njem imenovane najvišje državne nagrade za umetniške dosežke, se izpiše Poletje s Prešernovimi nagrajenci, niz dogodkov, ki si jih bosta tudi letos čez poletje delila Gorenjski muzej in Galerija Prešernovih nagrajencev. Tako oplemeniteno poletje se je začelo v petek v galeriji Prešernove hiše z odprtjem razstave izbora likovnih del Prešernovih nagrajencev iz zbirke šestih muzejev na Gorenjskem.

Predstavljena so dela devetih umetnic in umetnikov. Kot je povedal kustos razstave umetnostni zgodovinar Gašper Peternel, galerija ponuja specifičen razstavniki prostor. »Zato smo se odločili, da obiskovalcem namesto množice nagrajencev predstavimo vsebinske in motivne sklope, ki so vezani na posameznega umetnika, oziroma je umetniška zvrst

tista, ki različne umetnike povezuje ali predstavlja v nekoliko manj znani luči.«

Vstopimo v galerijo in se na levi steni srečamo z deli iz sicer bogate likovne zbirke Loškega muzeja – vsekakor je tu France Mihelič s svojim fantastičnim mikrosvetom kurentov, dreves, več in drugih bitij, ki živijo nekje vmes, med svetlobo in temo, toploto in hladom, dnevom in nočjo. Pogled na nasprotno stran se ustavi v platnih

Mihe Maleša, ki seveda prihajajo iz obsežne zbirke, ki jo v galeriji slikarjevega imena hrani Medobčinski muzej Kamnik. Prepoznaven grafik je tokrat predstavljen s platni, v katerih razkriva svojo ekspresionistično, lahko bi rekli lirično ustvarjalno dimenzijo. Tržiški muzej je na razstavo uvrstil triptih Homo sapiens zamejskega avtorja Valentina Omana. V njih predstavlja občutljive trenutke človekovega bivanja.

Ob slikah Iveta Šubica in Mihe Maleša kustosa Gorenjskega muzeja in Medobčinskega muzeja Kamnik Gašper Peternel in Saša Bučan / Foto: Igor Kavčič

Iz Gornjesavskega muzeja so za razstavo namenili portrete jeseniških martinjarjev Božidarja Jakca, ki jih je s kredo na papir naslikal leta 1939, ko se je večkrat mudil v jeseniški železarni. Muzeji radovljiške občine se ponašajo z izjemno zbirko slovenske ilustracije. Za razstavo so namenili dela nagrajenk: Marlenke Stupica, njene hčere Marije Lucije Stupica in Alenke Sottler, k njim pa dodali še Pravljico o Vanču Ive-ta Šubica. Prav Ive Šubic je zastopan tudi s strani gostitelja razstave Gorenjskega muzeja. Sicer zelo raznovrsten slikar, grafik in ilustrator je največkrat iskal motive v lokalnem prostoru Poljanske doline. Na ogled so tri njegova platna.

Razstavo v kletnem prostoru zaključujejo raznoliki portreti kiparja Lojzeta Dolinarja, najbrž enega najpomembnejših slovenskih kiparjev. V razstavljenih delih od Matije Gubca (1913) do Marxa in Engelsa (1958) ter Hinka Smrekarja (1962) je viden njegov širok slogovni razpon. Naslednji muzejski dogodek Poletja s Prešernovimi nagrajenci v Gorenjskem muzeju bo 14. avgusta pesniški večer z Juretom Jakobom, aktualnim skladovim nagrajencem za pesniško zbirko Lakota.

V lov na olimpijsko normo

Naša veslaška posadka v sestavi Nik Krebs in Miha Aljančič se je na mednarodni veslaški regati na Bledu veselila zmage, mlada veslača pa se zavedata, da bo za olimpijsko normo treba preleti še precej potu.

VILMA STANOVNIK

Bled – Minuli konec tedna je bil Bled prizorišče že 64. mednarodne veslaške regate. Nastopilo je kar 460 tekmovalk in tekmovalcev iz 15 držav, med njimi tudi vsi naši najboljši v kategorijah članov, mlajših članov do 23 let in mladincev.

Največ uspeha je imela madžarska reprezentanca, ki je bila tudi najštevilnejša. Od slovenskih veslačev je Rajko Hrvat, šesti z nedavnega evropskega prvenstva, oba dneva nastopil enojcu in obakrat tudi prepričljivo zmagal. V sobotnem programu sta v dvojnem dvojcu zmagala Nik Krebs in Miha Aljančič ter si ob prečkanki ciljne črte zaslužila glasen aplavz zbranih navijačev na vročih tribunah Velike Zake. Tako simpatični Štajerec Nik Krebs (VK Dravske Elektrarne) kot Gorenjec Miha Aljančič (VK Bled) sta bila v cilju upravičeno nasmejana.

»Na začetku sezone je bilo nekaj težav z usklajevanjem urnikov za treninge, saj je bilo treba misliti tudi na šolo. Za današnjo tekmo lahko rečem, da sva jo odpeljala zelo dobro, saj sva imela tudi drug čoln. Morda s časom ne moreva biti najbolj zadovoljna, saj sva še malo prepočasna, vseeno pa napredujeva in garava za letošnji glavni cilj – uvrstitev na olimpijske igre.

Do konca sezone sta na sporedu še dva svetovna

Mlada upa slovenskega veslanja Nik Krebs in Miha Aljančič, ki sta bila najboljša na sobotni tekmi dvojnih dvojcev, bosta na svetovnem prvenstvu lovila normo za nastop na olimpijskih igrah.

pokala, zagotovo bova nastopila vsaj ne enem. Vrhunec bo svetovno prvenstvo v Tokiu, kjer se morava za nastop na olimpijskih igrah igrah uvrstiti med prvih enajst. Po svetovnem prvenstvu je še evropsko prvenstvo do 23 let, kjer ciljava na stopničke,« je povedal Miha Aljančič, veslač iz Loke pri Trzinu.

Na regati sta se z drugima mestoma v soboto in nedeljo v dvojnem dvojcu med našimi izkazala tudi Jaka Malešič (VK Ljubljana) in Aleš Jalen (VK Bled).

Med mladinkami velja omeniti prepričljivi zmagi Blejke Pie Gruškovnjak v enojcu, poleg tega pa so medalje osvojili tudi drugi mladi upi slovenskega veslanja.

Največja mednarodna imena so nastopila med dekletimi, in sicer Avstrijka Magdalena Lobnig, bronasta skifistka z lanskega svetovnega prvenstva, in Nemki Carina Baer, ki je osvojila zlato medaljo na olimpijskih igrah (OI) 2016 in srebrno na OI 2012, in Julia Richter, srebrna z OI 2012. Avstrijka je v paru s sestro Katharino med dvojnimi dvojci zmagala prvi dan, Nemki pa drugi dan.

»Letošnja generalka je vsekakor uspela, saj so na Bledu vladale odlične razmere za tekmovanje, odzivi ekip na brežibno organizacijo pa so bili izjemno pozitivni,« je po tekmovanju povedal generalni sekretar

Veslaške zveze Slovenije Jernej Slivnik.

Že pred regato sta v Olimpijskem veslaškem centru Bled potekala razvojni kamp in regijski tehnični tečaj za trenerja, ki sta ju financirala Svetovna veslaška zveza FISA in Mednarodni olimpijski komite skozi program Olimpijske solidarnosti. Program sta ob svetovanju Iztoka Čopa vodila slovenska trenerja Jan Ilar in Anže Blažič, udeležilo pa se ga je 32 veslačev in sedem trenerjev iz petih držav.

Na Bledu se je te dni mudil tudi Patrick Rombaut, ki je nadzoroval izvedbo izpitov za mednarodne sodnike. Izpit sta uspešno opravila slovenska sodnika Pirančanka Valentina Budak in Blejec Simon Malej.

Zastavo bo nosila lokostrelka Toja Ellison

V beloruskem Minsku se bodo konec tedna začele druge evropske igre, nosilka slovenske zastave na odprtju iger pa bo lokostrelka Toja Ellison.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Vodstvo reprezentance Slovenije za evropske igre v Minsku je izbralo nosilko slovenske zastave. Na slovesnem odprtju ta petek, 21. junija, zvečer jo bo nosila lokostrelka Toja Ellison z Vikrč pri Medvodah, ki po poroki z enim najboljših lokostrelcev na svetu Bradyjem Ellisonom živi v Arizoni v ZDA.

»Da so me izbrali za nosenje zastave na evropskih igrah, je zame zelo velika čast. To čutim kot nagrado za več kot desetletje vloženega truda v lokostrelstvo. Mislim pa, to ni čast le zame, ampak za slovensko lokostrelstvo in vse, ki me podpirajo. Ko sem novico povedala možu, mu je šlo kar na

jok od ponosa, veselja in sreče. Res sem počaščena in mi bo v veliko veselje na odprtju evropskih iger nositi slovensko zastavo,« je povedala Toja Ellison.

Ellisonova, z dekliskim priimkom Černe, je leta 2014 v Zagrebu postala svetovna prvakinja v streljanju s sestavljenim lokom, v Cortini pa je štiri leta kasneje na svetovnem prvenstvu osvojila drugo mesto. Na svetovnih igrah v Vroclavu je leta 2017 osvojila srebrno kolajno.

Sicer pa bo na največjem evropskem športnem tekmovanju letošnjega leta, ki bo potekalo v več panogah, nastopilo več kot štiri tisoč športnikov in športnic iz petdesetih držav, med njimi tudi 71 slovenskih.

Plavalci tudi za norme

VILMA STANOVNIK

Kranj – Od petka do nedelje je v Kranju potekalo absolutno državno prvenstvo v plavanju. Že pred tekmovanjem so imeli dosežene norme za svetovno prvenstvo julija v Južni Koreji Ravenčanka Tjaša Oder, Neža Klančar iz ljubljanske Olimpije, Peter John Stevens iz kranjskega Triglava ter radovljiška daljinska plavalka Špela Perše.

Na prvenstvu v Kranju se je izkazala zlasti članica mariborskega Branika Katja Fain, ki je že v petek zmagala na dvesto metrov prosto in z izidom 1:58,86 dosegla tudi normo za nastop na svetovnem prvenstvu. Fainova je slavila še na štiristo metrov

prosto, dvesto metrov mešanost ter v nedeljo na sto metrov prosto.

Radovljiška plavalka Anja Klinar je na štiristo metrov prosto prav tako napadala normo za svetovno prvenstvo, a je bila za nekaj desetink »prekratka«. Zmagala je tudi na dvesto metrov delfin, a je bilo za normo to premalo. Daleč od načrtovane norme je ostala tudi Ravenčanka Janja Šegel.

»Vesel sem za Katjo Fain in njeno formo, dobro je nastopila Odrova, žal pa mi je za Klinarjevo in Šeglo, a tokrat žal ni šlo,« je po tekmi povedal selektor Gorazd Podržavnik, ki bo v naslednjih dneh oblikoval dokončen seznam potnikov za svetovno prvenstvo.

Naslov vaterpolskih prvakov Koprčanom

Koper – V soboto so vaterpolisti VD Koper Primorska in AVK Triglav odigrali tretjo finalno tekmo članskega državnega prvenstva. Tudi ta se je končala v korist Primorcev, ki so tretjič slavili z rezultatom 17 : 8 (3 : 1, 4 : 2, 6 : 1, 4 : 4) in osvojili naslov državnega članskega prvaka. Za AVK Triglav, ki je osvojil drugo mesto, je štiri zadetke na zadnji, tretji tekmi dosegel Aljaž Tropan, po enega pa še Jaša Lah, Juš Vončina, Andraž Pušavec in Jan Justin. Tretje mesto je osvojil VD Kamnik, saj je bila tretja tekma VD Kamnik – AVK Branik, ki je niso odigrali, registrirana z 10 : 0 za Kamničane.

Rokometaši prvi v skupini

Kranj – Naša rokometna reprezentanca je na zadnji tekmi kvalifikacij za evropsko prvenstvo z rezultatom 32 : 28 premagala ekipo Estonije. Tako so izbranci črnogorskega strokovnjaka na slovenski klopi Veselina Vujovića osvojili prvo mesto v skupini, kar je bil tudi njihov cilj. Tako bo Slovenija na začetku prihodnjega leta enajstič nastopila na zaključnem turnirju stare celine. Na tem tekmovanju bo prvič v zgodovini nastopilo 24 izbranih vrst, prvič bo tudi v treh državah: v Avstriji ter na Norveškem in Švedskem. Žreb skupin bo 28. junija na Dunaju.

Košarkarice so popestrile jubilej

◀ 1. stran

Na evropskem prvenstvu naše košarkarice naslednji četrtek, 27. junija, v skupini C najprej čaka obračun z Madžarkami, dan kasneje se bodo pomerile s Turkinjami, v nedeljo pa še z ekipo Italije.

Sicer pa je bilo minuli petek v Škofji Loki tudi slovesno. Košarkarska zveza Slovenije se je nekdanji reprezentančni trojici Maji Erkič, Sandri Piršič in Živi Zdolšek med prvo in drugo četrtino zahvalila za njihov prispevek k slovenski ženski košarki, prav tako so nagrade v posebnem točkovanju za Pokal mladih prejeli najuspešnejši klubi v mlajših starostnih kategorijah v sezoni 2018/19. Pri dekletih so se bile najboljše košarkarice

Ježice, v konkurenci fantov pa Domžalčani.

Gostovanje slovenske ženske košarkarske reprezentance je bil tudi eden izmed dogodkov praznovanja ob 65-letnici delovanja Košarkarskega kluba Škofja Loka. »V vseh teh letih smo se trudili, da smov klubu imeli tako moške kot ženske selekcije, in to v čim višjih rangih tekmovanja. Na žalost v prvem rangu tekmovanja v zadnjih letih nimamo ženske ekipe, vendar pa smo zadnja leta lotili projekta, da naše mlajše igralke pripeljemo do tega, da se bo v Škofji Loki znova igrala ženska članska košarka,« je povedal predsednik Košarkarskega kluba Škofja Loka Anže Kalan in se hkrati za podporo zahvalil domači občini in pokroviteljem,

Košarkarska zveza Slovenije se je s priznanji zahvalila nekdanjim reprezentantkam Maji Erkič, Sandri Piršič in Živi Zdolšek. / Foto: Gorazd Kavčič

predvsem LTH Castingsu. »V klubu je v vseh selekcijah okoli dvesto otrok, kar pomeni ogromno tekem in

prevozov. Tega ne bi zmogli, če ne bi imeli podpore tako na občini kot pokroviteljev,« je še dodal Anže Kalan.

PLANINSKI IZLET: TRSTELJ (643 N. M.)

Po grebenu Črnih hribov

Spomenik braniteljem slovenske zemlje. Grebenska pot po verigi Črnih hribov. Tura po kraški zemlji, ki vedno znova navduši. Briceva planinska pot.

JELENA JUSTIN

V iskanju meni neznanih koticov se je prst ustavil na zemljevidu v okolici Renk in Vogrskega, na kraški planoti Črnih hribov, ki se razprostira od italijanske meje do Branika. Najvišji med njimi je Trstelj, ki smo ga pred leti že obiskali. In tudi danes ga bomo, le po daljši poti, ki pa tehnično ni zahtevna.

Avtocesto skozi Vipavsko dolino zapustimo na izvozu Selo in nadaljujemo v smeri Dornberka, kjer ostro zavijemo levo proti Trstelju. Peljemo se čez hrib, na drugo stran do vasi Lipa, od koder nadaljujemo proti vasi Lokvica. Peljemo skozi vas v smeri Veliko Cerje, kjer je naše izhodišče.

Veliko Cerje, 343 n. m., krasi monumentalni spomenik braniteljem slovenske zemlje. Z vrha pomnika, kjer je urejen muzej, se odpira širok pogled na severni del Jadranskega morja, Furlanijo, Dolomite, Julijske Alpe, Vipavsko dolino. Pobudo za postavitve spomenika je dala organizacija TIGR.

Od spomenika nadaljujemo po širšem kolovozu, ki se spremeni v planinsko stezo, proti vzhodu, proti Fajtemu hribu. Pot se najprej celomalce spusti, nato pa se zložno vzpenja čez razgledna pobočja. Krajši vzponi in spusti nas pripeljejo do gozdne ceste, ki jo prečimo. Zmerno strma pot nas pripelje na Fajti hrib, 433 n. m., kjer je potekala linija soške fronte. Ko

so italijanske sile osvojile planoto nad Doberdobom, se je težišče bojev na južnem delu preselilo na Fajti hrib, kjer je bilo jedro avstrijske obrambe pred italijanskimi napadi proti Vipavski dolini, Komnu in Trstu. V deveti soški bitki so ga zavzeli Italijani, a v avstrijskem protinapadu med 23. in 26. oktobrom 1917 je prešel nazaj v avstrijske roke.

S Fajtega hriba nadaljujemo skozi borov gozd do sedla, kjer prečkamo kolovoz in začnemo strm vzpon na Veliki vrh, 463 n. m., ki je skrit v gozdu, brez razgleda. Sledi približno sto »višincev« dolga spusta do kolovoza, kjer ob stari klopi zavijemo nazaj v borov gozd ter dosežemo Renški vrh, 449 n. m. Zložen sestop nas pripelje

do asfaltirane ceste, ki jo prečimo. Smerokaz z napisom »Trstelj po vrhovih, 2 uri« nas usmeri na pot, ki nas v vzponu pripelje do naslednjega vrha, Vrtovke, 502 n. m. Nekaj minutni spust nas pripelje do makadamske poti, nato pa se začnemo vzpenjati. Pot nas vodi mimo kavern do vrha Lešenjaka, 552 n. m. Vsak vzpon ima spust. Spustimo se, hodimo pod daljnovodom, nato pa dosežemo makadamsko cesto, ki ji sledimo nekaj minut. Precej strma je. Cesto zapustimo in se strmo povzpnejo na Stolovec, 563 n. m. S Stolovca sestopimo do slabše gozdne ceste, ki nas kmalu usmeri na strmejšo pešpot. Dosežemo predvrh

Veliko Cerje, kjer stoji monumentalni spomenik braniteljem slovenske zemlje / Foto: Jelena Justin

Stola, kjer sta dva ogromna možica in ostanki lopate iz prve svetovne vojne. Kaverne nas opozorijo, da je tukaj tekla kri. Dosežemo vrh Stola, 629 n. m. Sestop s Stola nas pripelje do klopi in razpela, od koder se v nekaj minutah povzpnejo na vrh Trstelja, 643 n. m, ki se mi vedno znova zdi nakaza sodobnega časa in sodobnega človeka, saj je povsod polno anten in oddajnikov.

Pod vrhom Trstelja leži Stjenkova koča. Če nas jekleni konjiček čaka na Velikem Cerju, se bomo morali po isti poti vrniti na izhodišče, logistično primerneje pa je, da s Trstelja sestopimo v vas Lipa, kjer nas čaka prevoz. Če seveda obstaja ta možnost.

Nadmorska višina: 643 n. m.
Višinska razlika: 750 m
Trajanje: 6–7 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Večina vrhov Črnih hribov je skrita v borovih gozdovih. / Foto: Jelena Justin

Trstelj s tehnikalijami, ki kvarijo lepoto narave. Za nas! / Foto: Jelena Justin

Potrebe po vrhunskem kadru na področju EMC

MAG. MATJAŽ ŠEGULA,
DIPL. INŽ. ELE.

SREDNJA
TEHNIŠKA ŠOLA
ŠOLSKI CENTER KRANJ

Tokrat se bomo spoznali z elektromagnetno združljivostjo (EMC) in možnostmi za zaposlitev na tem področju. Kaj pravzaprav pomeni elektromagnetna združljivost ali elektromagnetna skladnost? Pomeni zmožnost naprave ali sistema, da prepreči oddajanje prevelike količine EM (elektromagnetnih) motenj navzven in da hkrati prepreči napake zaradi teh motenj. Z drugimi besedami: gre za to, da električne naprave ne motijo drugih naprav in ne ogrožajo živih bitij, prav tako niso same zmotene od drugih naprav. Slovenija je tako kot ostale

države sprejela predpise s področja EMC, ki predpisujejo najvišjo stopnjo elektromagnetnega sevanja izdelkov in naprav v različnih frekvenčnih območjih. To zagotavlja potrebno stopnjo varnosti naprav na področjih nacionalnega, življenjskega in delovnega okolja. Za obvladovanje tega področja v praksi je potrebno znanje tako s področja EMC kot tudi s področja elektromagnetnih sevanj (EMS). Vse bolj očitno je, da se na vseh področjih, kjer je prisotna elektronika, vedno bolj išče znanje in izkušnje strokovnjakov EMC za svetovanje

in strokovno pomoč. Na področju raziskav in razvoja (R&D) so vse bolj iskani kadri prav za EMC.

Za vrhunski kader je potrebno sistematično izobraževanje, ki se začne s strokovnim izobraževanjem in ustreznim mentorskim pristopom. Pomembno je, da se pri mladih poveča zanimanje za področje tehnike in elektronike, ki se bo v prihodnosti še hitreje razvijala, saj bomo le tako lahko tržili svoje znanje in ne »golo« delo. Ustvarili bomo dodano vrednost za širšo družbo, obvladovanje problematike EMC bo uspešno takrat, ko bomo

TEHNIŠKI KOTIČEK

z meritvami v akreditacijskem laboratoriju (tako v slovenskem kot tudi v mednarodnem okolju) preverili svoje rezultate in bodo ti ustrezali predpisanim standardom.

Reference in dolgoletne praktične izkušnje mentorjev na tem področju, pridobljene z razvojnimi aplikacijami v preteklosti, ki so vidne v velikem številu objavljenih člankov s tega področja, so prav gotovo dobra popotnica za izobraževanje kadra. Čas in denar prihranijo tudi proizvajalci, ki bi ga izgubili z dragim izobraževanjem lastnega osebja. To je posebno področje, ki

je za večino uporabnikov še vedno precej novo in nerazvito, znanje je izredno zahtevno, oprema je zelo draga. Kadri, znanje in oprema predstavljajo velike ovire, s katerimi se morajo ukvarjati majhni in veliki proizvajalci elektronskih naprav. Sem spadajo vsa raziskovalno-razvojna in produkcijska podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo novih naprav in sistemov, ter samostojni podjetniki.

Predvidevamo lahko, da bo povpraševanje po strokovnjakih s področja elektromagnetne odpornosti in sevanja v prihodnosti drastično naraslo.

Tek z izjemnim vzdušjem

Tek štirih mostov v Škofji Loki je znova navdušil tekače in navijače.

MAJA BERTONCELJ

Škofja Loka – Škofjeloške ulice so v soboto preplavili tekači, ki so se udeležili Teku štirih mostov. Dopoldan so tekli predšolski otroci in junaki tretjega nadstropja, popoldan osnovnošolci, zvečer pa je sledil še vrhunec: nočni tek na deset kilometrov, na katerem je nastopilo skoraj 1300 tekačev in tekačev med posamezniki in štafetami.

»Menim, da smo še presegle prejšnja leta. Dodali smo nekaj novosti. Smo rekordni v vseh pogledih in zelo zadovoljni. Vzdušje je bilo znova fantastično. Po tem smo najbolj znani in očitno bo tako še naprej. Loka je Tek štirih mostov sprejela za svojo prirediteljo. Udeleženci radi prihajajo k nam teč in uživati. Ko pomislim na letošnji dogodek, se najprej spomnim junakov

Dopoldan so bili vrtčevski teki. / Foto: Gorazd Kavčič

tretjega nadstropja, ki so z dopoldanskim tekom obogatili naš program,« je po koncu dogodka kratko oceno podal Igor Drakulič, vodja prireditve, ki poteka v organizaciji Društva T4M in Športne zveze Škofja Loka.

Tek ni bil le množičen, v boju za najvišja mesta so bili tudi odlični slovenski tekači. V moški konkurenci je vlogo favorita upravičil Mitja Krevs (Tekoško društvo Mitek), ki je s časom 30:57 tekkel najhitreje izmed Slovencev v zgodovini Teku štirih mostov. Rekordna znamka (30:14) ostaja v lasti avstrijskega tekača izpred dveh let. Za Krevsom je bil drugi v cilju Primož Kobe (Fit klub Novo mesto, 31:49), tretji pa najhitrejši Gorenjec Primož Porenta (AD Olimpik, 33:18). »Če bi pogledali časovno razliko, bi res verjetno mislili, da je bila to

Za zmago v ženski konkurenci so bili odločilni zadnji metri. Žirovka Katja Podobnik je prehitela do tedaj vodilno Nejo Kršinar. / Foto: Gorazd Kavčič

lahka zmaga, pa ni bilo tako. To je bil zame eden težjih prihodov v cilj, odkar tečem. V prvem delu je šlo lepo, v zadnjih dveh, treh kilometrih pa se je poznalo pomanjkanje tekočine. Tempo je padel. Glede na zahtevnost proge in dejstvo, da sem bil v poznem zimskem delu sezone poškodovan, dva meseca brez teka, sem zelo zadovoljen. Vzdušje je bilo znova fenomenalno,« je povedal Mitja Krevs. Precej bolj na tesno je bilo v ženski konkurenci. Odločitev je padla v ciljni ravnini na Mestnem trgu, kjer je Katja Podobnik iz ŠD Tabor Žiri s časom 38:43 za dve sekundi prehitela do tedaj vodilno in favoritinjo Nejo Kršinar (KGT Papež) in za štiri sekunde Tino Kozjek (EGP).

Rekord (35:44) je bil kar daleč. »Nisem pričakovala zmage. Nejo Kršinar sem zagledala šele v ciljni ravnini. Zelo sem vesela. Vzdušje ob progi mi je veliko pomagalo pri tem uspehu, ki ga med domačimi tekmovanji uvrščam kar k vrhu,« je bila zadovoljna Žirovka Katja Podobnik, v prvi vrsti gorska tekačica.

Med moškimi štafetami sta bila najhitrejša Jure in Jan Trček (Woodano – masivno pohištvo, 33:03), med mešanici Jan Brenkuš in Neža Rant (Gimnazija Škofja Loka 3, 41:17), med ženskimi pa Jerica Kravos in Veronika Krečič (ŠD Tekoč Vipavske doline, 39:30). Najhitrejša ekipa je bila Mateja šport, najštevilčnejša pa znova Gimnazija Škofja Loka.

Trojke za dres Dončiča

Družili so se ljubitelji košarke Selške doline.

MAJA BERTONCELJ

Selca – V petek popoldan je v Športnem parku Rovn potekalo druženje ljubiteljev košarke Selške doline. Začelo se je s predstavitvijo dela na OŠ Železniki, nadaljevalo s tekmo veteranov v metih, tekmo med ekipama Vzhoda in Zahoda, zaključilo pa že v nočnih urah s tekmovanjem v metu trojk z glavno nagrado – dresom Luke Dončiča z lastnoročnim podpisom.

Prireditelj je potekala v organizaciji košarkarskih zanesenjakov iz Selške doline. »Spremljali smo upad rekreativne košarke v Selški dolini in se odločili, da pripravimo dogodek, ki bo povezal ljubitelje tega športa. Z odzivom smo zelo zadovoljni, udeleženci so bili navdušeni in srečanje bo znova naslednje leto,« je v imenu

organizacijskega odbora povedal Lojze Demšar. Na srečanju je bila predstavljena tudi košarkarska zgodovina v Selški dolini. Jože Reya, upokojeni učitelj športne vzgoje, je z zaposlitvijo v OŠ Železniki v letu 1980 začel z določenimi dejavnostmi v tej smeri, prvo pravo usnjeno košarkarsko žogo pa je košarkarski klub kupil ob ustanovitvi v letu 1981. Organizirali so turnirje, začela se je tudi košarkarska liga Selške doline, ki obstaja še danes.

Ljubitelji košarke so v petek prišli na svoj račun. Najbolj napeto je bilo na tekmi ekip Vzhoda in Zahoda. Tik pred koncem štiriurnega igranja je bil rezultat izenačen pri 231 točkah, nato pa je padel odločilni koš za zmago Vzhoda (igralci od Železnikov navzdol). Dres Dončiča je dobil Jure Demšar.

Tekma med ekipama Vzhoda in Zahoda je bila zelo izenačena. / Foto: Gorazd Kavčič

Zmagovalci iz tretjega nadstropja

1. stran

Tudi za otroke in mladostnike, ki so se borili oziroma se še borijo s hudimi krvnimi boleznimi in različnimi raki, je bil prostor, pravzaprav velik prostor na letošnjem Teku štirih mostov. V družbi olimpijcev so po svojih močeh pretekli sto petdeset metrov in dobili zaslužene medalje. Prav vsi so zmagovalci. »Medalja mi pomeni veliko, da sem premagal bolezen. Vesel sem, da smo se zbrali in da pokažemo, da ni vse tako črno, da je tudi vesela stran,« je bil dobre volje Primož Jernejčič z Unca, eden izmed junakov tretjega nadstropja; Nina Petrič iz Ljubljane pa je dodala: »Moj moto je, da živim življenje, ga uživam, najbolj pomembna stvar pa je zdravje.« Tako udeleženci teka kot obiskovalci dogodka, navijači, so bili ganjeni, oči številnih so bile solzne, v prvi vrsti staršev otrok. »Takšnih dogodkov bi moralo biti še več, da se družimo. Prišli

smo z Obale,« je dejal Danijel Tomšič, v imenu staršev pa se je vsem, ki so kakorkoli pomagali pri organizaciji dogodka in vsem, ki so prišli, zahvalila Jasmina Zalokar. Junake tretjega nadstropja je z obiskom počastil tudi predsednik države Borut Pahor. »Iz vašega junaštva sem vedno dobil navdih tudi za svoje ravnanje. To je sijajna vključujoča prireditelj. Mi vsi smo vaši veliki navijači,« je dejal in junake povabil na obisk v predsedniško palačo. Da je bil prvi takšen dogodek ravno v Škofji Loki, je ponosen tudi škofjeloški župan Tine Radinja: »To je posebna čast za Škofjo Loko, predvsem pa sem ponosen, da je mesto tako lepo sprejelo Tek junakov 3. nadstropja, da gradi na solidarnosti, na sporočilu, da je v Škofji Loki kot tudi na teku dovolj prostora za vse. Odpiramo jim vrata.«

Tek za začetek zgodbe

Nad dogodkom so bili navdušeni tudi nekdanji in še

aktivni slovenski vrhunski športniki, olimpijci. »Z veseljem sem se odzval povabilu. Mislim, da te otroke in mladostnike premalokrat vključimo v kakšen dogodek, da so del vseh. Zagotovo ti dajo energijo, da vidiš, da ni tako težko v življenju, tudi če imaš kdaj kakšen slab dan,« je povedal smučarski skakalec Peter Prevc. »Enkratno, čustveno, to so dogodki, ki človeka opomnijo, kako pomembno je zdravje,« so bile besede nekdanje biatlonke Tadeje Brankovič, nekdanja alpska smučarka Petra Robnik pa je dodala: »To je zelo srčen dogodek in mislim, da z ozaveščanjem lahko marsikaj pripomoremo, posebej pa damo pogum malim junakom, da se borijo naprej.«

Glavni organizatorji dogodka so bili zakonca Valerija in Ivo Čarman ter Urška Kolenc, vsi Škofjeločani. »Mislim, da je to šele začetek zgodbe. Jokala sem. Poznam vse te otroke, poznam njihove zgodbe. Med njimi jih je

Med športniki, ki so se odzvali povabilu na dogodek, je bil tudi smučarski skakalec Peter Prevc. / Foto: Gorazd Kavčič

dvanajst, ki so danes prišli iz bolnišnice, je deklita, ki sem jo za Miklavža držala v naročju in je bila kot rastlina, danes je z nami ... To je zmaga za nas vse,« je bila ganjena Valerija Čarman, Ivo pa je dejal, da je to dan, ki si ga bodo otroci zapomnili za dolgo, ki

je bil čustveno poln tudi zanj, še bolj kot dan na olimpijskih igrah v Sarajevu, ko je nosil olimpijsko baklo. Urška Kolenc je dodala: »Najpomembnejši so občutki otrok. Uživali so in to jim je res pomnilo nekaj velikega.« Bili so deležni velikega aplavza

vseh navijačev, za konec pa jih je z glasbenim nastopom razveselila še Rebeka Dremelj. Na dogodku so od prijavnin Teku štirih mostov (od vsake en evro) in donatorjev za junake tretjega nadstropja zbrali skoraj 4500 evrov.

V Kamniku nekdanji učenec pretepel učitelja

Kamnik – Policisti so v zadnjih dneh v Kamniku obravnavali več dejanj z elementi nasilja. Med drugim so pridržali nekdanjega učenca Osnovne šole Vencija Perka, ki je prišel na šolo, kjer je pretepel in poškodoval učitelja.

Prejeli so tudi prijavo nasilja v družini, kjer je možki v stanovanjski hiši svoji partnerici grozil, jo žalil in nanjo vpil. Ker se to ni zgodilo prvič, oškodovanka pa se je zaradi tega počutila ogrožena in prestrašena,

so nasilnežu policisti odredili prepoved približevanja, v nadaljevanju pa ga bodo tudi kazensko ovadili.

V lokalu na območju Kamnika pa so policisti posredovali, ker je eden od gostov kršil javni red in mir. Kot so ugotovili, je vpil in s pestjo udaril zaposleno ter jo na ta način tudi lažje poškodoval. Kršitelju bodo izdali plačilni nalog zaradi kršitve zakona o javnem redu in miru, poleg tega že sestavljajo tudi kazensko ovadbo.

Mrtvo pijana za volanom

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski policisti, čeprav navajeni marsičesa, kar niso mogli verjeti, kako pijana je bila voznica, ko so jo v soboto ustavili v Kranju. Reagirali so na prijavo, da voznica osebnega vozila vozi zelo nezanesljivo. Ko so ji odredili preizkus alkoholiziranosti, je naprava pokazala kar 1,83 mg/l alkohola v izdihanem zraku, kar pomeni skoraj štiri promile. »Voznica bi verjetno morala biti v komi, ne v avtu,« so svoje

srečanje z mrtvo pijano voznico komentirali na Policijski upravi Kranj, kjer poudarjajo, da pri taki opitosti človeške funkcije niso samo oslabiljene, ampak že začnejo odpovedovati.

Na lestvico najbolj vinjenih voznikov minuli konec tedna so se sicer uvrstili še vozniki, ki jim je alkotest pokazal od 0,78 do 0,91 mg/l alkohola v izdihanem zraku. Vključno z zgoraj omenjeno voznico vsem grozi najmanj 1.200 evrov globe in 18 kazenskih točk.

Pri obnovi ceste našli granato

Škofja Loka – Pri obnovi Kidričeve ceste v Škofji Loki so včeraj na odseku med Odejo in Lipico našli ročno granato. Policija je zaradi varnosti do prihoda posebne enote za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi, ki je nevarno najdbo prevzela, zaprla celotno gradbišče na Kidričevi cesti.

Gasilski spor še na sodišče

Na kranjskem oddelku Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani so začeli obravnavati tožbo Mateja Kejžarja zaradi neizbire kandidata za mesto direktorja Gasilsko reševalne službe Kranj.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Medtem ko naj bi kranjski mestni svetniki po napovedih iz kabineta župana Matjaža Rakovca na jutrišnji seji odločali o postavitvi v. d. direktorja Gasilsko reševalne službe (GARS) Kranj (včeraj med javno dostopnim gradivom za sejo takega predloga še ni bilo), se je saga okoli imenovanja novega direktorja GARS Kranj preselila tudi na sodišče. Na kranjskem oddelku Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani so namreč pred dnevi začeli obravnavati tožbo nekdanjega poveljnika kranjskih poklicnih gasilcev Mateja Kejžarja, zdaj pri Rdečem križu Slovenije zadolženega za upravljanje ob nesrečah, s katero zahteva razveljavitev sklepa o izbiri Tomaža Krišlja za novega direktorja gasilskega zavoda in ponovitev izbirnega postopka pred drugo razpisno komisijo.

Kejžar, eden od neizbranih kandidatov, v tožbi zatrjuje, da Krišelj, ki je bil sicer za direktorja GARS Kranj prvič imenovan že leta 2015, v nasprotju z njim sploh ne izpolnjuje vseh zahtevanih razpisnih pogojev (zaradi pomanjkanja ustreznih delovnih izkušenj), a ga je razpisna komisija kljub temu izbrala kot najboljšega kandidata, s tem namenom pa je po Kejžarjevem mnenju komisija med postopkom

Nekdanji poveljnik kranjskih gasilcev Matej Kejžar skuša na sodišču doseči razveljavitev imenovanja Tomaža Krišlja za direktorja Gasilsko reševalne službe Kranj. / Foto: Simon Šubic

tudi prilagodila kriterije za izbiro najustreznjšega kandidata. Tožnik je zato prepričan, da je bil Krišelj za novega direktorja GARS Kranj imenovan le zaradi prijateljskih in strankarskih vezi s predsednikom razpisne komisije Dragom Cornom, kar namerava med drugim dokazati tudi s fotografijami.

Poskus poravnave med Kejžarjem, ki ga zastopa odvetnica Nina Globočnik, in GARS Kranj, ki ga v tej pravi zastopa odvetnica Barbara Nastran, pred prvim narokom na delovnem sodišču ni obrodil nobenih sadov, kljub temu pa je sodnica Barbara Nerima Pretnar ohranila možnost, da se stranki

do naslednjega naroka v začetku julija še lahko pobotata. Tožnik je zato prepričan, da je bil Krišelj za novega direktorja GARS Kranj imenovan le zaradi prijateljskih in strankarskih vezi s predsednikom razpisne komisije Dragom Cornom, kar namerava med drugim dokazati tudi s fotografijami.

Poskus poravnave med Kejžarjem, ki ga zastopa odvetnica Nina Globočnik, in GARS Kranj, ki ga v tej pravi zastopa odvetnica Barbara Nastran, pred prvim narokom na delovnem sodišču ni obrodil nobenih sadov, kljub temu pa je sodnica Barbara Nerima Pretnar ohranila možnost, da se stranki

o nepravilnostih v razpisnem postopku, s katerimi se je Kejžar poleg sodišča obrnil tudi na Komisijo za preprečevanje korupcije, so svetniki podpora h Krišljevem imenovanju za direktorja GARS Kranj preklicali. Občina namerava zdaj najprej imenovati vršilca dolžnosti, kar se bo zgodilo že jutri, potem pa v skladu z novim odlokom o organiziranju javnega zavoda GARS Kranj objaviti nov razpis. A tu zapletov še ni konec, saj je odvetnica Nastranova na delovnem sodišču že opozorila, da je bila med obema glasovanjema mestnega sveta s Krišljem že sklenjena nova pogodba o zaposlitvi na delovnem mestu direktorja zavoda.

Specialci že osem let vladarji Brajnikovega memoriala

Na letošnjem 26. Brajnikovem memorialu so eno najtežjih vzdržljivostnih preizkušenj v samo devetih urah in 33 minutah najhitreje premagali policijski specialci. Prve zasledovalce s Policijske uprave Ljubljana so za sabo pustili za več kot uro in pol.

ANDRAŽ SODJA

Bled – Že 26 let se najbolj jekleni iz vrst policije, vojske, uprave za zaščito in reševanje ter gorske reševalne službe v začetku junija pomerijo na enem najtežjih vzdržljivostnih tekmovanj – Pohodu razuma, volje in moči, ki poteka v spomin na jeklenega policista Mitjo Brajnika, leta 1997 umrlega v tragični nesreči pod Okrešljem. Tudi na letošnji izvedbi zahtevne preizkušnje so organizatorji pripravili traso, ki je skoraj premagala tudi najboljše.

Prvi dan, v soboto, so tekmovalci plavali v Blejskem jezeru do Velike Zake, kolesarili do Smokuške planine, od tam pa so se podali na gorski pohod proti Vrtači do Stola, se spustili mimo

Valvazorjevega doma do križišča cest pod Javorniškim jezerom. Tu so ponovno sedli na kolo, se odpravili do Jesenic in naprej do Pokljuške luknje, kjer so pustili kolo in nadaljevali z gorskimi pohodoma do Zatrnika. Prvi dan tekmovanja, ko so premagali okoli tri tisoč metrov višinske razlike, so končali s streljanjem na biatlonskem strelišču na Pokljuki. V nedeljo so zgodaj zjutraj pretekli traso ob Bohinjskem jezeru od gostišča Kramar do Kampa Zlatorog, preveslali jezero do mostu pri cerkvi sv. Janeza, tekli do gostišča Kramar in tekmovanje nadaljevali s kolesarjenjem prek Bohinjske Bistrice do Oblakove planine. Od tu so nadaljevali z gorskim pohodom prek planin Ricman in Prihod in mimo Tolstega vrha pod Taležem

do mostu v Ribnem, kjer so prečkali Savo in nato tekli do prireditvenega prostora pod Ribensko goro, kjer so morali opraviti še spretnostno nalogo.

Kljub izredno zahtevni trasi, ki jo je še otežila vročina, je na cilj pod Ribensko goro uspešno prispelo vseh 26 ekip, najhitrejši pa so bili že osmo leto zapored člani Specialne enote Policijske uprave Ljubljana, ki so tekmovanje končali v samo devetih urah in 33 minutah. Prvi zasledovalci v cilj prišli s precejšnjim zaostankom – drugouvrščena ekipa Policijske uprave Ljubljana je dosegla čas 11 ur in 1 minuto, tretjevrščena ekipa 132. Gorskega polka Slovenske vojske pa 11 ur in 20 minut.

Po besedah vodje organizacijskega odbora in sina

začetnika tekmovanja Mateja Brajnika je bila trasa primerna statusu in ugledu tekmovanja: »Vreme nam jo je toliko zagodlo, da so bili tekmovalci po zaključku prvega dne bolj kot ne dehidrirani. Znova smo videli vrhunsko usposobljenost vseh tekmovalcev, hkrati pa tudi vseh, ki sodelujejo pri pripravi tega tekmovanja. Take vzdržljivosti, kot jo zahteva to tekmovanje, ne moreš zgraditi v enem letu – in to se je tudi letos znova pokazalo. Gre za način življenja, razumevanja.«

Organizatorji so podelili tudi nagrade za fair play (Policijska postaja Kranjska Gora), za najstarejšo ekipo (IPA Ljubljana), najbolj izkušeno tekmovalko (policistka Gordana Hrvačarin s PP Kranjska Gora) ter

Prehodni pokal Brajnikovega memoriala so iz rok nekdanje partnerke pokojnega Mitje Brajnika že osmič prevzeli policijski specialci.

najstarejšega tekmovalca in tekmovalca z največ udeležbami na Brajnikovem memorialu (Mihael Burilov). Za prestani napor in željeno voljo pa so tekmovalcem čestitali tudi minister

za notranje zadeve Boštjan Poklukar, generalna direktorica policije Tatjana Bobnar in načelnica Generalštaba Slovenske vojske generalmajorica Alenka Ermenec.

Ko je Ivan Tavčar pred stotimi leti objavil Visoško kroniko, je slovenska literatura dobila enega najboljših romanov, Poljanska dolina pa svojo osrednjo zgodbo. O moči in aktualnosti te zgodbe pričata tudi obe gledališki uprizoritvi ob njeni stoletnici, prvo so pripravili v SNG Drama v Ljubljani, drugo pa v Tavčarjevih rojstnih Poljanah ...

Stoletnica Visoške kronike

MIHA NAGLIČ

Poljane nad Škofjo Loko so bile skozi stoletja središče Poljanske doline, ki je po Poljanah dobila tudi svoje ime. V 20. stoletju so se razmerja med največjimi kraji v dolini povsem spremenila. Upravno središče doline se je iz Poljan premaknilo v Gorenjo vas, gospodarsko pa v Žiri. Toda: če bi se vprašali, kje je simbolno središče doline, katera je njena najmočnejša zgodba, bi z odgovorom ne bili v zadregi. To je še vedno Visoška kronika. Tavčar ji je v romanu s tem naslovom dal klasično podobo, zgodba pa se nadaljuje. V zadnjih desetletjih dvajsetega stoletja je visokemu dvorcu kazalo bolj slabo, v zadnjih letih ga sedanja lastnica Občina Gorenja vas - Poljane spet oživlja. Upam si zatrditi, da je visoški двореc z okolico še vedno krajinsko, arhitekturno in mitološko središče doline, njen osrednji simbol. Po naravni danosti ima takšno vlogo naš Blegoš, po tistem, kar je skupaj z naravo ustvaril človek, pa lahko prvenstvo zaupamo Visokemu.

V tej uvodni ugotovitvi se najbrž strinjamo. V nadaljevanju pa skušajmo prikazati, da visoška zgodba ni samo lepa, je tudi aktualna. Kot tako jo v pogovoru ob njeni stoletnici razkriva tudi literarni zgodovinar dr. Miran Hladnik. Iz nje ga navajam nekaj poudarkov. Moje vprašanje je bilo: Visoška kronika se dogaja v 17. stoletju, ko so v Evropi še preganjali čaravnice, predvsem pa protestante, v konfliktu med slednjimi in katoliki je izbruhnila in osrednjo Evropo hudo izmučila tridesetletna vojna ... Današnja Evropa se zdi povsem drugačna, a če pomislimo, da namesto čarovnic preganjajo migrante in da bi bile v primeru razpada Evropske

unije vojne tudi v Evropi spet mogoče, se stoletne razdalje skrčijo. Da ne govorimo o tem, da se »nравstveno« nismo prav nič spremenili, še vedno so med nami Polikarpi, Izidorji, Juriji, Agate in drugi ... Visoška kronika torej ni zanimiva le za literarno zgodovino, lahko je tudi aktualna? Profesor odgovarja, kakor sledi: »Življenje se danes spreminja tako zelo in tako hitro, da zaklinjanja, kako se zgodovina ponavlja, kako je učiteljica življenja in kako se je treba le držati ustaljenih navad, da bi se nam dobro izšlo, niso več prepričljiva. Postavljeni smo pred nova civilizacijska vprašanja in odgovore moramo iskati na novo, stari preizkušeni vzorci obnašanja ne veljajo več. Seveda pa je dobro imeti pred očmi paleto strategij, ki so skupnost doslej ohranjale pri življenju, in jih preizkušati ob novih izzivih. Književnost je nekakšen laboratorij za

testiranje alternativnih socialnih modelov in veliki teksti, kot je Visoška kronika, so shramba modelov obnašanja, ki skupnosti še kdaj utegnejo priti prav. Kljub časovni odmaknjenosti dogajanja nas Visoška kronika spominja na današnji čas. Roman preigrava možne države Slovencev v razmerju do ekonomsko učinkovitejših in uspešnejših nemških priseljencev, prav kakor se danes sprašujemo, kako se odzvati na politično, ekonomsko, kulturno in jezikovno hegemonijo angleško govorečega sveta. Tavčar je leta 1919 dopovedoval rojakom, da bodo preživeli, če se bodo zgedovali pri Nemcih in od njih prevzeli, kar je dobrega. Svoje protagoniste Polikarpa, Jurija in Izidorja je poročil z Nemkami Barbaro, Agato in Margareto, da "ne bodo imele nemških otrok". Z načrtom sprejema in "udomačitve" tujega namesto preganjanja vsega tujega

se je navezal na Prešernov recept iz Krsta pri Savici: Slovenci morajo ohraniti odprtost za spremembe, ki prihajajo iz širnega sveta, če hočejo biti enakopravni del tega sveta ...«

Zanimiva je tudi primerjava freisinškega škofa Janeza Frančiška in sedanjega papeža Frančiška. Ob Tavčarjevem škofu sem pomislil na papeža in njegovo naporno razmerje s konservativci in »vraževerci« v današnji Cerkvi in v svetu nasploh ... »Tavčarjev škof in današnji papež sta si res nekam podobna! Zelo čudno je, da je Tavčar kot slovenski liberalski prvak, ki se je celo življenje po časopisih mikastil s klerikalci, vlogo prosvetljene pameti v romanu naklonil katoliškemu škofu. Nekateri so v tem videli Tavčarjev odpad od liberalizma na stara leta in vrnitev h katolištvu, vendar to ne bo držalo: Tavčar nikoli ni odpadel ne od osebne katoliške vernosti ne

od liberalskega političnega prepričanja, liberalci so bili tedaj povečini pač verni ljudje. Mogoče pa je bil prosvetljeni škof Janez Frančišek Tavčarjev prispevek k spravi med strankarsko sprtimi Slovenci.«

Namesto sklepa naj na kratko povzamem vsebinsko visoških Snovanj. Temu uvodniku sledi zgoraj citirani pogovor. Na sredini je tudi to pot »galerija« in v njej cela vrsta podob. Tri različne upodobitve Agate med ježo prašiča ter izbrane podobe iz ljubljanske in poljanske uprizoritve Visoške kronike. In po tem še en intervju. Za aktualno objavo sem priredil zapis pogovora iz leta 1920 – med Izidorjem Cankarjem kot spraševalcem in Ivanom Tavčarjem kot intervjuvancem. Na zadnji strani pa še zapis o poljanski predstavi v poljanščini. Vse skupaj vzemite kot poklon Gorenjskega glasa Visoški kroniki.

»Tavčar nikoli ni odpadel ne od osebne katoliške vernosti ne od liberalskega političnega prepričanja, liberalci so bili tedaj povečini verni ljudje. Mogoče pa je bil prosvetljeni škof Janez Frančišek Tavčarjev prispevek k spravi med strankarsko sprtimi Slovenci.«
(M. Hladnik)

Pogled od grobnice Tavčarjev na njihovo Visoko, junija 2019; Tavčarjev ni več, Visoška kronika pa se nadaljuje ...

Poleti 2017 sva z dr. Miranom Hladnikom v Snovanjih naredila intervju ob stoletnici Cvetja v jeseni. Tokrat sva se pogovorila ob stoletnici Visoške kronike. Januarja 2023 bo pa že sto let od Tavčarjeve smrti ...

Tavčarjev škof in današnji papež sta si res nekam podobna

DR. MIRAN HLADNIK, LITERARNI ZGODOVINAR, PROFESOR SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI NA FILOZOFSKI FAKULTETI V LJUBLJANI

MIHA NAGLIČ

Začniva provokativno: je mogoče reči, da je Visoška kronika najboljši slovenski roman vseh časov?

»Ker nimamo tekmovalnih kriterijev, veljavnih za vse čase, za noben slovenski roman ne bi mogli prepričljivo trditi, na katerem klinu na lestvici je. Nasploh iskanje prvega ali najboljšega romana preveč spominja na kvize, resničnostne šove, glasbena in športna tekmovanja in je slabo povezano z osnovnim namenom romanov. Romanov se pisatelji ne lotevajo zato, da bi premagali konkurente, ampak ker želijo kaj bistvenega sporočiti bralcem ali preprosto zato, ker radi pišejo. Lestvice in prvenstva so le za nameček, imajo promocijsko težo in nam pomagajo posamezne knjige ohraniti v spominu. Visoška kronika je kano nično besedilo, to pomeni, da spada v šolsko klasiko in je predmet akademskih študij, povrh pa se celo še vedno lepo bere. Naj ublažim provokativnost vprašanja z odgovorom, da je Visoška kronika gotovo eden najboljših slovenskih romanov vseh časov.«

Kakšne so bile v času nastajanja romana družbene, literarne in pisateljeve osebne okoliščine?

»Visoško kroniko je Ivan Tavčar zasnoval v zgodovinsko napetem času prve svetovne vojne, objavljena je bila v literarni reviji Ljubljanski zvon tik po njej. Romanopisje tematizira temeljne dileme skupnosti (žanr zgodovinskega romana počne to naravnost programsko) in romani, ki nastajajo v usodnih in za skupnost prelomnih trenutkih, imajo zato še posebej veliko težo. Konec prve svetovne vojne je

prinesel Slovcem tvegano spremembo državne ureditve, po razpadu Avstro-Ogrske so se navdušeno vključili v novo južnoslovansko državno tvorbo, v kateri so si obetali ugodnejših pogojev bivanja. Nemške kulturne dominantnosti, ki jih je zadnje polovico stoletja tirala v borbeno tekmovalnost in dvigala politično temperaturo, nenadoma ni bilo več in sprememba je odprla vprašanje, kako oblikovati razmerje do nemške kulture na novo. Vojna je omajala dotlejšnje moralne temelje družbe, tema moralnega propada je zelo zaposlovala ekspresionistično literaturo povojnega časa.

Tavčar je bil tedaj v 67. letu in prestar, da bi svoje pisanje prilagodil slogovni maniri časa, držal se je preizkušenega tradicionalnega pripovednega izraza (v šoli učijo otroke, da je bil realist) in bil kritičen tudi do modernizma, kakršnega je pred prvo svetovno vojno gojil Ivan Cankar.

Ni pa bil prestar za politiko. Med vojno je županoval Ljubljani, ob koncu vojne je v novi slovenski vladi prevzel 'ministrstvo' za prehrano. Zaradi previdne države do habsburške oblasti so ga po spremembi režima grdo napadali, sam pa se je zadnja leta svojega življenja žolčno spravil na sovjetski boljševizem. Politično pobudo so v liberalski stranki, katere prvak je bil, prevzemali mlajši ljudje, kar njegovemu samoljubju ni najbolj ustrezalo, zato se je polemično odzval na neki aforizem Ivana Preglja, da bi se moral človek po petdesetem letu umiriti. Da bi dokazal, kako je še v visokih letih priustvarjalni moči in da nikakor še ni za odmet, se je lotil pisanja Visoške kronike. Ker na Slovenskem obstaja mit, da pravi umetniki umirajo mladi, je bila to težka naloga.«

Čeprav se zdi, da vsebinsko Visoške kronike vsi že

poznamo, ne bo odveč, če na začetku tega pogovora dogajanje v njej še enkrat na kratko povzameva. So aktualni poudarki v takem povzetku lahko kaj drugačni od nekdanjih?

»Visoško zgodbo zapisuje Izidor Kalan proti koncu svojega življenja na prelomu 17. in 18. stoletja, najprej pripoveduje o svojem mrkem luteranskem očetu Polikarpu, ki si je z umorom vojnega kamerada Jošta Schwarzkoblerja nepravično pridobil visoško posest, potem pa o svojem nesrečnem ženitnem poskusu z umorjenčevo hčerjo Agato, s katero se je Polikarp želel odkupiti za zločin. V Agato se zagleda tudi Izidorjev bratranec Marks Wulffing in jo obtoži čarovništva, potem ko ga Agata odbije. V sodnem procesu se namesto cagavega Izidorja za Agato zavzame in jo reši njegov brat Jurij, Izidor mu zato prepusti Agato in grunt in se udinja kot

vojak. Dvanajst let pozneje se po vrnitvi poroči z Marksovo polsestro Margaretto. Oba gospodarja kmalu pobere kužna bolezen in na gruntu zagospodarita vdovi. Roman se konča z zapisom Izidorjevega sina Georgiusa, rojenega po očetovi smrti, ki namerava iti za duhovnika, čeprav mu je všeč sestrična Suzana.

Na Visoško kroniko se je prilepila vrsta oznak, bremo jo kot čarovniško zgodbo, rodbinski roman, kot zgodbo o odpovedi, kot pripoved o zločinu in pokori, kot protivojni roman ali kot pripoved o Slovencih, ki jim eksistenco zagotavljajo kmečko delo, vojaška izurjenost in kulturna samozavest. Na ozadju aktualnega rožljanja z orožjem se zdi važna prav slednja razlaga Visoške kronike kot romana o slovenskih preživetvenih strategijah.«

Če na visoško zgodbo gledamo z očmi današnjega mladega bralca, je gotovo drugačna od pogleda in recepcije tistih bralcev, ki so jo brali v času prvih izidov. Če prav vem, je bila Visoška kronika leta 2006 tema maturitetnega eseja. Je poznano, kaj so o njej zapisali mladi esejisti?

»Z analizo maturitetnega premlevanja Visoške kronike nisem seznanjen. Ker je bila obvezno berilo, je najbrž koga tudi odvrnila, tako kot nas odvrtačajo vse obveznosti in raje dajejo prednost rečem, za katere se odločimo prostovoljno. Kljub temu verjamem, da močne scene v romanu nikogar niso mogle pustiti hladnega, mislim na prizor, ko oče Polikarp s sekiro odseka mezinico sinu Izidorju, ker je kradel, ali prizor, ko Agata ob zaključku čarovniškega procesa stoji v Sori in ji grozi utopitev.«

»Tavčar je v grunt na Visokem položil nauk o etičnem ravnotežju: krivično pridobljena lastnina ne prinese sreče. Kazen za pohlep, napuh in zločin ne doleti le grešnika, ampak tudi njegove potomce in celo potomce tistih, ki so posest kupili.«
(M. Hladnik)

Miran Hladnik v svojem gorenjskem delovnem okolju – v domači knjižnici poleti 2017

POGOVOR

Snovanja

V literarni zgodovini ne gre brez »karakteristik« glavnih junakov. V eseju Tavčarjeva Visoška kronika, ki je predloga za ta pogovor, ste posebno pozornost namenili imenom glavnih junakov. Ta imena torej niso naključna, so premišljeno izbrana?

»Tavčar je zelo posrečeno (ne upam si pa reči, da tudi premišljeno) izbral imena

Izidorjev oče Polikarp in sveti Polikarp.«

Meni so bili ženski liki v Visoški kroniki zmeraj bolj simpatični od moških. To najbrž ni samo moj občutek?

»Tavčar je bil po značaju precej neposreden, če ne že grob človek, vendar samo do moških, do žensk je gojil oči-

Nekateri so v tem videli Tavčarjev odpad od liberalizma na stara leta in vrnitev h katolištvu, vendar to ne bo držalo: Tavčar nikoli ni odpadel ne od osebne katoliške vernosti ne od liberalskega političnega prepričanja, liberalci so bili tedaj povečini pač verni ljudje. Mogoče pa je bil prosvetljeni škof Janez Francišek Tavčarjev prispe-

in po dejanskih tragedijah v zgodbi Kalanov in v tragični smrti pisateljevih vnukov človek pomisli, da je res nekaj na tem. Kaj pravite vi?

»Nesrečna zgodovina Visokega tudi človeka, ki prav nič ne verjame v 'usodo', nekoliko zamaje v njegovem razumskem dojemanju reči. Zdi se, da realni dvorec Visoko v Poljanski dolini še danes živi življenje, ki mu ga je v romanu začrtal Ivan Tavčar. Visokega si brez njegovih literarnih prebivalcev Izidorja, Polikarpa, Agate ... preprosto ne znamo predstavljati. Tavčar je v grunt na Visokem položil nauk o etičnem ravnotežju: krivično pridobljena lastnina ne prinese sreče. Kazen za pohlep, napuh in zločin ne doleti le grešnika, ampak tudi njegove potomce in celo potomce tistih, ki so posest kupili.«

Visoška kronika je vedno znova navdihovala še druge ustvarjalce, ne le literate, še bolj gledališnike in filmarje. Režiser Bojan Stupica se je že leta 1946 pripravil na snemanje filma, a so ga ustavili. Šeligov roman Triptih Agate Schwarzkobler je doživel tudi filmsko in gledališko uprizoritev. Ko bo ta pogovor objavljen, bo že za nami premiera predstave, v kateri so pod vodstvom Andreja Šubica Visoško kroniko uprizorili poljanski gledališniki v poljanščini. V petek, 21. junija, pa sledi še veliki finale: Visoška kronika SNG Drama v režiji Jerneja Lorencija v izvornem okolju – na Visokem ... In ne nazadnje in v duhu časa: na spletu si lahko ogledamo kratki animirani film z naslovom Visoška kronika. Kaj porečete?

»Vse to dokazuje, da Visoška kronika artikulira temeljne dileme posameznika v skupnosti na način, ki ne zastara hitro in je zato ena izmed opornih točk tistega, čemur patetično rečemo slovenstvo.«

Visoška kronika se dogaja v 17. stoletju, ko so v Evropi še preganjali čarovnice, predvsem pa protestante, v konfliktu med slednjimi in katoliki je izbruhnila in osrednjo Evropo hudo izmučila tridesetletna vojna ... Današnja Evropa se zdi povsem drugačna, a če pomislimo, da namesto čarovnic preganjajo migrante in da bi bile v primeru razpada Evropske unije vojne tudi v Evropi spet mogoče, se stoletne razdalje skrčijo. Da ne govorimo o tem, da se »nравstveno« nismo prav nič spremenili, še vedno so med nami Polikarpi, Izidorji, Juriji, Agate in drugi ... Visoška kronika

torej ni zanimiva le za literarno zgodovino, lahko je tudi aktualna?

»Življenje se danes spreminja tako zelo in tako hitro, da zaklinjanja, kako se zgodovina ponavlja, kako je učiteljica življenja in kako se je treba le držati ustaljenih navad, da bi se nam dobro izšlo, niso več prepričljiva. Postavljeni smo pred nova civilizacijska vprašanja in odgovore moramo iskati na novo, stari preizkušeni vzorci obnašanja ne veljajo več. Seveda pa je dobro imeti pred očmi paleto strategij, ki so skupnost doslej ohranjale pri življenju, in jih preizkušati ob novih izzivih. Književnost je nekakšen laboratorij za testiranje alternativnih socialnih modelov in veliki teksti, kot je Visoška kronika, so shramba modelov obnašanja, ki skupnosti še kdaj utegnejo priti prav. Kljub časovni odmaknjenosti dogajanja nas Visoška kronika spominja na današnji čas. Roman preigrava možne drže Slovencev v razmerju do ekonomsko učinkovitejših in uspešnejših nemških priseljencev, prav kakor se danes sprašujemo, kako se odzvati na politično, ekonomsko, kulturno in jezikovno hegemonijo angleško govorečega sveta. Tavčar je leta 1919 dopovedoval rojakom, da bodo preživeli, če se bodo zgledovali pri Nemcih in od njih prevzeli, kar je dobrega. Svoje protagoniste Polikarpa, Jurija in Izidorja je poročil z Nemkami Barbaro, Agato in Margareto, da 'ne bodo imele nemških otrok'. Z načrtom sprejema in 'udomačitve' tujega namesto preganjanja vsega tujega se je navezal na Prešernov recept iz Krsta pri Savici: Slovenci morajo ohraniti odprtost za spremembe, ki prihajajo iz širnega sveta, če hočejo biti enakopravni del tega sveta.

Sodobni slovenski roman tako rekoč ne pozna več poroke, ki bi v zadnjem poglavju simbolno povežala skupnost, zato bi bilo nesmiselno ugibati, kakšne vrste porok bi danes prispevale k vitalnosti slovenstva. Lahko pa ob spominu na Izidorja iz Visoške kronike, ki je prehodil pot od kmečkega gospodarja preko vojaka do pisca kronike, tehtamo, kako naj skupnost razporedi svoje življenjske moči, da bi si zagotovila materialno blaginjo, jo obranila pred uzurpatorji in jo kulturno oplemenitila.«

Spoštovani profesor, najlepša hvala za dragoceno in aktualno razlago Tavčarjeve Visoške kronike in nasvidenje jeseni na Glasovi preji.

»Pobude za pisanje Visoške kronike so bile biografske narave. Tavčar je roman poklonil ženi Franji ob njeni petdesetletnici, z romanom je hotel postaviti spomenik leta 1893 pridobljeni visoški posesti in hkrati dokazati, kako je še zelo ustvarjalno močan.«
(M. Hladnik)

Spomenik Ivanu Tavčarju na Visokem, avtor kipa Jakob Savinšek, odkrit 1957 / Foto: Gorazd Kavčič

junakov. Večino imen, ki se pojavijo v romanu, je sicer prepisal iz arhivskih virov, pri glavnih osebah pa si je vzel svobodo. Najbolj zanimiv je gotovo kronist Izidor, ki se ima za svoj značaj zahvaliti trem svetniškim zavetnikom: Izidorju iz Madrida, ki je bil kmet in pooseblja maksimum 'moli in delaj', Izidorju z otoka Kiosa, o katerem poje slovenska ljudska pesem, da je 'ovčice pasel, lepo pel' in 'stopil je v vojaški stan', in Izidorju iz Seville, ki je bil učenjak in kronist, nedavno pa je prevzel zavetništvo nad internetom. Kot da bi hotel Tavčar z izbiro junakovega imena povedati, da bodo Slovenci preživeli, če bodo pridno delali, če bodo znali plodove svojega dela ubraniti z orožjem in če bodo cenili znanje in gojili zgodovinski spomin.

Agata Schwarzkobler svojo usodo dolguje sveti Agati iz Catanie na Siciliji, ki je bila prav tako trpinčena, ker je odklonila vplivnega snubca. Margareta sinu, ki ga ima z Izidorjem, da ime Georgius oziroma Jurij, kar bi bralca lahko zavedlo v sumničenje, da je imela kaj prepovedanega z Izidorjevim bratom Jurijem, če ne bi vedeli, da sta njuna patrona sveta Margareta in sveti Jurij na cerkvenih slikarijah prikazana na enak način – ko z mečem pobijata zmaja. Prav zanimivo sta si podobna tudi

tno simpatijo. Med moškimi v Visoški kroniki je pozitivne lastnosti naklonil samo Juriju, medtem ko je pozitivno opisal vse tri protagoniste, Polikarpovo ženo Barbaro, Agato in Margareto. Še bolj nenavadno je, da je Tavčar naklonjeno popisoval celo žensko množico, cesar liberalci, ki so svoja socialna upanja investirali raje v posameznika, sicer niso počeli. Zdi se, kot da bi Tavčar anticipiral pogumno akcijo žensk, ki so leta 1943 v Ljubljani demonstrirale proti okupatorjevemu nasilju.«

Bralcem najbližji lik v romanu je najbrž Agata. Danes bi bila verjetno feministka in med aktivistkami gibanja MeToo ...

»Hm, Agata se nikjer ne izpostavlja za ženske pravice, zmaguje s svojo milino, bogve, kako bi se obnašala danes ...«

Ob škofu Janezu Francišku pa pomislim na papeža Franciška in njegovo naporno razmerje s konservativci in »vraževerci« v današnji Cerkvi in v svetu nasploh ...

»Tavčarjev škof in današnji papež sta si res nekam podobna! Zelo čudno je, da je Tavčar kot slovenski liberalski prvak, ki se je celo življenje po časopisih mikal s klerikalci, vlogo prosvetljene pameti v romanu naklonil katoliškemu škofu.

vek k spravi med strankarsko sprtimi Slovenci.«

V zgodbi in junakih romana je gotovo tudi kaj avtobiografskega?

»Pobude za pisanje Visoške kronike so bile biografske narave. Tavčar je roman poklonil ženi Franji ob njeni petdesetletnici, z romanom je hotel postaviti spomenik leta 1893 pridobljeni visoški posesti in hkrati dokazati, kako je še zelo ustvarjalno močan. Silaški Polikarp naj bi bil v marsičem podobna pisatelju. Avtobiografska razsežnost pa ne ovira bralca, da ne bi v romanu prepoznal tudi sporočil, ki zadevajo celotno skupnost. Prav zaradi njih in ne zaradi avtobiografskih vzporednic se je roman sploh zasedel v slovenskem literarnem kanonu.«

Pisatelj Igor Torkar je v sezoni 1980/81 v Šentjankovskem gledališču uprizoril svojo dramatisacijo po motivih Visoške kronike. Dal ji je značilni naslov Hudič in angel, doživela je 17 ponovitev. Sam je nisem videl, a si predstavljam, za kaj gre – za merjenje moči med dobrim in zlim v visoški zgodbi in sicer ... Znan je domneva, da je Visoko zakleto; da ga bremeni izvirni greh – v romanu Polikarpov umor soborca Jošta. Po fiktivnem zapletu v romanu

GALERIJA

Snovanja

In je vprašal milostljivi škof Janez Frančišek visoškega gospodarja Izidorja: »Ali ni čudno, dragi mladenič, če je Agata tako mogočna, če se pajdaši s hudičem, ki je, kar mi lahko verjameš, velik gospod, da si sama ne pomaga in da ne odfrči pri oknu ter se tako otrese težke loške pravice?«

Slike iz Visoške kronike

MIHA NAGLIČ

V galeriji Snovanja so to pot na ogled slike iz Visoške kronike. Nekaj jih je iz SNG Drama in te vabijo na predstavo osrednjega slovenskega gledališča, ki bo v petek, 21. junija, ob 19. uri na Visokem. Nekaj slik je iz predstave poljanskih gledališčnikov, tu so še tri različne upodobitve Agate Schwarzkobler. Razlikujejo se v načinih, kako mlada »čarovnica« jezdi prašiča. Slikar in arhitekt Boris Kobe je Agato upodobil tako, da je s telesom in

pogledom obrnjena nazaj. Slikar Ive Šubic pa tako, da je obrnjena naprej; natančnemu očesu ne uide posvetilo na spodnjem delu nje-nega ogrinjala: »Moji ženi Sely«. Ivetova hči Maja pa je šla še dlje in je Agato upodobila tako, da nad prašičem lebdi in se ga dotika le z roko ... Kar seveda fizikalno ni mogoče – saj tudi čarovniška ježa sama ni resnična ...

Oglejte si izbrane podobe, preberite izbrane odlomke in si mislite svoje. Predvsem pa preberite še enkrat celo Visoško kroniko in si oglejte obe predstavi, poljansko in ljubljansko.

Agata v upodobitvi Iveta Šubica: jezdi prašiča nad starimi Poljanami, s pogledom naprej; na freski v Osnovni šoli Poljane.

Visoška kronika na odru KD dr. Ivan Tavčar Poljane. Na fotografiji sta Andrej Šubic v vlogi Polikarpa (levo) in Silvo Potočnik v vlogi Jobsta Schwarzkoblerja. / Foto: Gorazd Kavčič

Agata v upodobitvi Borisa Kobeta: jezdi prašiča nad visoško streho, s pogledom nazaj; na naslovnici Visoške kronike, izdane v zbirki Kondor.

Agata v upodobitvi Maje Šubic: jezdi prašiča tako, da nad njim lebdi; na letaku, ki vabi na visoško predstavo Visoške kronike.

»Smo vnukinje čarovnic, ki jih niste sežgali.«
/ »We are the granddaughters of the witches you weren't able to burn.«
(Popularni feministični protestni slogan)

Silno težko vprašanje mi je staval milostljivi Joannes Franciscus:

»Izidor Khallan, misli si, da opravljaš sveto spoved pri svojem dušnem pastirju, in misli si, da sem jaz tvoj dušni pastir! Odgovori mi: Ali veruješ, da so coprnice ali čarodejnice ali čarovnice na svetu? Odgovori mi prav tako, kakor bi odgovarjal svojemu Bogu, če bi te poklical pred sé!«

Sveta trojica, pomagaj! To je bilo vprašanje, pred katerim sem se tresel vse te dni, kar so mi Agato vzeli! Bal sem se tega vprašanja in upal sem, da bo izostalo. Ali izostalo ni – in odgovoriti moram, kakor bi odgovarjal Gospodu, ki stanuje v svetem tabernakeljnu. Če je Agata pogubljena, zavoljo tega ne smem še zapraviti nebeškega kraljestva!

Milostljivi škof me je svetlo pogledal, da sem že mislil, da me prežge njegovo žareče oko.

Odgovoril sem: »Kristus mi je priča, da verujem!«

»Da so čarovnice, da so coprnice? – Da bi mi dal gospod Jezus dosti takih podložnikov!« je zaklical visoki gospod.

/.../

Še je vprašal:

»Ali ni čudno, dragi mladenič, če je Agata tako mogočna, če se pajdaši s hudičem, ki je, kar mi lahko verjameš, velik gospod, da si sama ne pomaga in da ne odfrči pri oknu ter se tako otrese težke loške pravice?«

Tudi tukaj mu nisem vedel odgovoriti.

Ponovil je še enkrat vprašanje: »Kaj torej? Ali še vedno veruješ, da so čarovnice na svetu?«

Sedaj sem samo še zastokal: »Ne vem.«

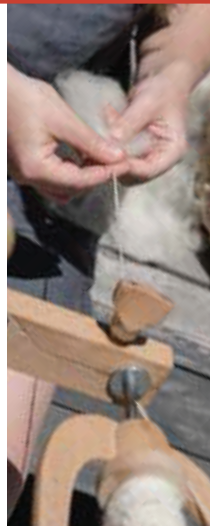
»Ti si gotovo v sorodstvu s svetim Tomažem! — Poslušaj sedaj svojega škofa, poslušaj svojega vladarja! Ta ti odgovarja: Jaz ne verujem!«

Ivan Tavčar, Visoška kronika, XI. poglavje, odlomek

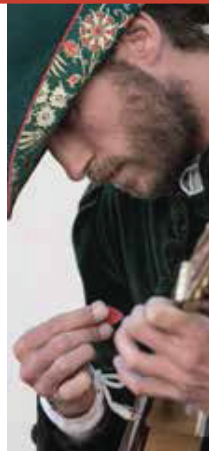
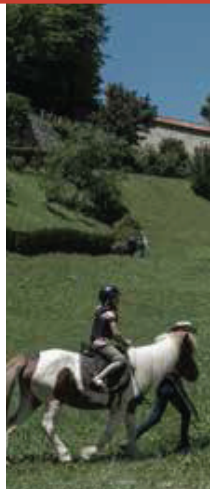

Festival zgodovine

Prost vstop.

22. junij 2019
9.00 - 22.00
www.historial.si

HISTORIAL ŠKOFJA LOKA 2019

Ta semanji dan v pisani Loki

V prazničnem juniju, v tistih najdaljših dneh poletja tik po poletnem sončevem obratu in pred kresnico, starodavna Loka dobi svoj najlepši, najbolj čaroben in najbolj pisan obraz. Prav na ta dan naše tisočletno mesto na stežaj odpira mestna vrata in nas vabi na svoje ulice in trge. Loka spet praznuje! V mestu bo spet veliki praznični semenj, ki vabi in privablja živelj od vsepovsod!

MESTNI GLAVAR TINE RADINJA

Loški rokodelski mojstri in trgovci iz bližnjih in daljnih nam dežel bodo na ogled postavili umetelne izdelke in celo prave dragotine: tam bo kovnica srednjeveških kovancev s podobo hrabrega zamorca, tu bo mojster Krmelj ojrtil bridko jeklo damaščansko. Na Cankarjevem trgu bomo skupaj z mojstri lahko izdelali lok. Na Lontrgu pa se bo zagnala prava tekstilna manufaktura: predenje kolovrata, polstenje, tkanje in pletenje, barvanje in krojenje, šivanje in vezenje ter naposled še potisk – in novo praznje oblačilo bo nared.

Na sejmskih štantih se nam bodo ponujale dobrote umnih in pridnih rok naših kmetičev. Semenj bo res živ: vrli oštirji in krčmarice

bodo pregrinjali mize s slastnimi jedili in jeli polniti vrče in poliče!

Po mestnih placih in ulicah se bo razlegala glasba popotnih godcev in vabila, mamila na ples in slavnostno promenado praznje odetih Ločank in Ločanov in nam dragih gostov. Naši plesni skupini Lonca se bodo pridružili viteški plesalci iz gradu Žužemberk. Pod Loškim gradom bodo viteški tabor postavili neustrašni vitezi mečevalci in vešči metalci zastav iz pobratenega Tabora, spet nas obiščejo koroški prijatelji iz Zgornje Bele izpod ledenika Mölltal in dragi flamski pobratimi z bregov reke Maas.

To bo veselja za loško otročad, ki bo vedoželjno vstopala v skrivn(ostn)e mestne labirinte, polne pisanih rokodelnic in starih pravljčnih iger in igrarij! Občinski vrt

bo ta dan začaran in čaroben: tam bo lonček-balonček, tam bosta Maša in medved in zakleti grad. Srečali bomo učenega osla in pozdravili Golarjevega Frjana, ko se bo skupaj z Otroško folklorno skupino Trata podajal na dolgo pot. Pod gradom vas bo pričakal čisto pravi viteški tabor in v njem krotki konjiči iz grajske maže.

Potem pa brž na loški Plac, kjer se bo odvil osrednji dogodek – dramska igra Romuald – loški kapucin. Resne misli in skrbi ter hudomušne prigode patra Romualda, ki je v loškem mestu pred skoraj tristo leti tedanji in prihodnji dobi na svetlo postavil imenitno spokorniško procesijo v slovenskem jeziku s tristo sodelujočimi v pisanih kostumih na vozovih in premičnih odrih – in ki jo danes

Tine Radinja / FOTO: JANA JOCIF

doma in po svetu poznamo kot Škofjeloški pasijon. Skupaj s patrom Romualdom se bomo lahko podali tudi na sodobnejšo, interaktivno pasijonsko pot, ki nam bo po vsem mestu odkrivala skrivnosti tistih davnih ča-

sov. Lahko pa jo bomo kar sami mahnil na mogočni Loški grad, v muzej ali na (g) rajski vrt ali pa se spustili dol na Lontrg na tekstilne kreativnice ali pa na vodeno pot – potep po Spodnjem trgu in naprej vse do Puštala.

Vse poti pa nas pod večer spet peljejo na naš Mestni trg, koder se bo odvil zaključni večerni koncert letošnjega Historiala, na katerem bo nastopil Akademski orkester ruskih ljudskih instrumentov Nekrasov. Njegov repertoar obsega rusko ljudsko glasbo, glasbo sodobnih ruskih skladateljev, ruska in tuja klasična dela in tudi moderne skladbe. To bo res prekrasen zaključek krasnega dne na noč pred kresnico. Dokončno bomo vstopili v čarni ris visokega poletja ...

Letošnji Historial nam torej spet prinaša zvrhano mero privlačnih doživetij. Zato kot mestni glavar v soboto, 22. rožnika, vse ljudstvo od blizu in daleč prav lepo vabim v našo pisano Loko na prireditve Historiala 2019. Pridite, na tem našem poletnem festivalu zgodovine se bomo skupaj imeli zares lepo!

Historial 2019 se bo začel ob 10. uri s promenado meščanov in nastopajočih, odetih v historična oblačila. / FOTO: JANA JOCIF

Srednjeveški sejem bo potekal od 9. do 20. ure. / FOTO: JANA JOCIF

Na vrtu Občine Škofja Loka bodo pravljice pripovedovale vzgojiteljice iz Vrtca Škofja Loka. / FOTO: JANA JOCIF

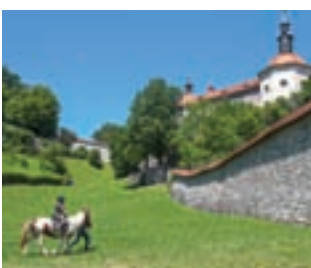
OBVESTILO

Dogajanje na Historialu bo potekalo na Mestnem, Cankarjevem in Spodnjem trgu ter na Trgu pod gradom. Spodnji trg bo ta dan za ves promet zaprt med 7. in 19. uro.

Dramska igra Romuald – loški kapucin

str. 16

Otroški vrvež pod Loškim gradom

str. 17

Melodije daljne Rusije z Orkestrom Nekrasov

str. 17

HISTORIAL ŠKOFJA LOKA 2019

Predstava o času, ko je pater Romuald napisal Škofjeloški pasijon

Kdo je bil pater Romuald, avtor Škofjeloškega pasijona, ki je Ločanom prenesel zgodbo Kristusovega trpljenja? Njegovo življenje in delovanje v mestu bo skušala razkriti dramska igra Romuald – loški kapucin.

M. T.

Igralski ansambel Loškega odra jo bo na Mestnem trgu odigral ob 11. in ob 18. uri, ob 15. uri pa na Loškem odru na Spodnjem trgu. V glavni vlogi patra Romualda nastopa Škofjeločan Igor Žužek, igralec v Slovenskem ljudskem gledališču Celje, ki bo na domačih odskih deskah spet stal prvič po letu 1993. V Škofji Loki že tečejo priprave na uprizoritev Škofjeloškega pasijona leta 2021, zato je osrednji dogodek letošnjega Historiala posvečen Lovrencu Marušiču oziroma očetu Romualdu. Škofjeloški pasijon je najstarejše ohranjeno dramsko besedilo v slovenskem jeziku, ki je nastajalo v daljšem časovnem obdobju (1721–1728), ko je pater Romuald živel in deloval v škofjeloškem Kapucinskem samostanu. Glede nastanka tega besedila in prvih uprizoritev, ki so se v obliki procesije vsako leto na veliki petek odvijale po mestnem jedru, je ostalo kar nekaj nerešenih ugank, prav tako tudi niso jasni razlogi, zakaj je prišlo do prekinitve te tradicije. Največja skrivnost pa je, kdo je pater Romuald sploh bil ter kako mu je uspelo organizirati in

uspešno izpeljati liturgično-gledališki dogodek, v katerem je sodelovalo tristo nastopajočih v kostumih, na vozovih in premičnih odrh in ki so prvič govorili v slovenskem jeziku z močnimi jezikovnimi značilnostmi loškega narečja. Nekaj teh Romualdovih prigod, tudi hudomušnih, in zanimivih trenutkov iz obdobja prve uprizoritve Škofjeloškega pasijona je zbranih v igri Romuald – loški kapucin.

Potem ko so scenaristko in dramaturginjo Sandro Ržen do zdaj za predstave na Historialu navdihnile številne loške pripovedke, se je letošnje tematike lotila povsem drugače. »Za začetek sem prebrala veliko literature s področja Škofjeloškega pasijona, saj je o patru Romualdu znanega in zapisanega zelo malo. Šele s prebiranjem razprav o pasijonu in Kapucinskem samostanu se mi je počasi začelo izrisovati moje videnje patra Romualda, nad katerim sem navdušena. Na koncu sem besedilo razdelila na tri dele, ki jih želim v tej kratki, 25-minutni dramski igri približati publiki. Prvi del razkriva, na kakšen način so bratje kapucini kot red sploh prišli v Škofjo Loko, kjer so sicer med redovi imele primat se-

Na fotografiji z leve proti desni: Irena Kožuh, Bojan Trampuš, Gašper Murn, Igor Žužek, Matjaž Eržen in Andrej Žnideršič

stre klarise. Drugi del govori o fenomenu patra Romualda kot režiserju in vodji, ki mu je v izjemno kratkem času uspelo povezati tako veliko ljudi, ki so bili pripravljene sodelovati v pasijonski procesiji. Vanjo sem vpletla nekaj tipičnih hudomušnih zapletov in pritiskov, s katerimi se je srečal v odnosu z Ločani in ki so lahko še danes aktualni. Tretji del pa se razplete v prvo sliko Škofjeloškega pasijona,« pravi Rženova.

Režiser predstave Matija Milčinski pozdravlja to zanimivo zgodbo, obenem pa ga veseli, da lahko pri projektu sodeluje z gledališkimi in filmskim

igralcem Igorjem Žužkom. Temu vloga patra Romualda in nastop pred domačim občinstvom predstavljata poseben izziv. »Še posebno me navdušujejo določene malenkosti, ki lik in patra Romualda počlovečijo in ga poživijo z vsemi pozitivnimi in negativnimi lastnostmi,« poudarja Žužek, ki je bil sicer vrsto let ljubiteljski igralec na Loškem odru.

V predstavi igrajo še Irena Kožuh, Bojan Trampuš, Gašper Murn, Matjaž Eržen in Andrej Žnideršič. Za glasbo je poskrbel Jaka Strajnar, za scenografijo in kostumografijo pa Tina Dobrajc.

Pri mojstrih rokodelcih na trgu za cerkvijo

ANJA MUSEK

Bi se preizkusili v lokostrelstvu ter si ogledali prikaz izdelave lokov ter mokrega in suhega polstenja? Mojstri Primož Rihtaršič, Karla B. Rihtaršič, Petra Vengar, Daniel Musek in Anja Musek vabimo, da se v času Historiala ogledate pred ateljejem Amuse – pred hiško rožnate barve, ki stoji na manjšem trgu za cerkvijo sv. Jakoba (na Cankarjevem trgu 6), kjer se boste skupaj z nami podali v svet lokostrelstva in rokodelstva.

Mojstra Daniel Musek in Primož Rihtaršič bosta izdelovala lesene srednjeveške loke (tipa angleški dolgi lok) in predstavila celoten potek od izbire in obdelave lesa do pletenja tetiv. Vsi, ki bi se želeli preizkusiti v streljanju z »longbow« lokom, boste imeli to priložnost na vrtu ateljeja. O pravilnem načinu rokovanja s srednjeveškim lokom in puščicami vas bo podučila lokostrelka Karla B. Rihtaršič. Pod njenim nadzorom bo streljanje tako za odrasle kot otroke v spremstvu staršev potekalo ob 11., 13., 15. in 17. uri. Mojstrica mokrega polstenja Anja Musek (Amuse) bo prikazovala tehniko »filcanja« ovčje volne, ki so jo uporabljali za izdelavo oblačil, pokrival in obuval pred tisočletji, že v 17. in 18. stoletju pa so jo uporabljali tudi škofjeloški klobučarji. Spoznali boste lahko tudi tehniko suhega polstenja, v kateri ustvarja mojstrica Petra Vengar - Petruška. Pod njenimi spretnimi prsti le s pomočjo igle in česane volne nastajajo čarobne figurice: vile, škratki in živalice.

FOTO: JANA JOCIF

FOTO: JANA JOCIF

Krmeljeva zgodba nešteti udarcev kladiva

V rokodelskem centru DUO na Mestnem trgu je do 29. junija na ogled razstava Moja zgodba, ki pripoveduje zgodbo o razvoju, tradiciji in umetnosti kovanja v kovačiji Krmelj iz Loga nad Škofjo Loko. Družinsko tradicijo orodnega kovaštva danes vodita Jože in Mateja Krmelj, ki sta kovačijo iz Poljanske doline umestila na svetovni zemljevid.

M. T.

Zgodovina kovačije Krmelj sega v leto 1870, ko je s kovaško obrtjo na Črnem Vrhu nad Polhovim Gradcem začel Johan Krmelj. Tradicija Krmeljevega kovaštva pa je v Logu nad Škofjo Loko doma od leta 1926, ko je Matevž Krmelj (dedek Jožetove žene Mateje) kupil star mlin in zgradil svojo kovačnico. Ta je na začetku druge svetovne vojne morala zapreti svoja vrata – vse do leta 1960, ko je kovaško obrt nadaljeval nje-

Jože Krmelj / FOTO: JANA JOCIF

gov sin Matevž, ki je proizvodnjo razširil še na izdelavo slikopleskarskega, zidarskega, kamnoseškega in mesarskega orodja. Obrt je vodil do leta 1990, ko jo je prevzel njegov zet Jože Krmelj, ki sicer po poklicu sploh ni kovač, ampak mizar. Tako danes na kovačiji, ki je ena najbolj znanih v Sloveniji, rezilna orodja kuje že sedma generacija.

Jože Krmelj je mojster s prefinjenim estetskim čutom za oblikovanje. Prizna, da je kovaštvo garanje, a doda: »Vsaka kaplja znoja na poti do

končnega izdelka pripoveduje svojo zgodbo. Zgodbo, ki v sebi skriva ljubezen do rokodelstva in umetnosti.« Paleta unikatnih izdelkov z žigom Kovačije Krmelj je bogata in skrbno kovana. Vsako posamezno orodje je izdelano iz najkvalitetnejšega jekla in skovano pod kladivom. Slednje še dodatno izboljša kvaliteto jekla in pomembno vpliva na odličnost končnih izdelkov. »Izdelki so ročno izdelani, kar pomeni, da je vsak iz serije enak, a hkrati različen, saj ohranjamo star,

Kovani nož iz damaščanskega jekla / FOTO: JANA JOCIF

tradicionalen način izdelave,« poudarja Krmelj. Odlika kovačije so noži iz damaščanskega jekla in rustikalno obdelane sekire in mačete, za katere je Jože Krmelj prejel najprestižnejšo nagrado Zlata vitica.

Posebno mesto med izdelki imajo tisti iz damaščanskega jekla, predvsem noži, ki imajo značilen, neponovljiv vzorec, ki nastane ob kovaškem varjenju. »Damaščansko jeklo ima nek skrivnosten in magičen prizvok. Gre za zahteven

princip kovanja, ki se je več tisočletij ohranil v nespremenjeni obliki,« pripoveduje Krmelj. Te umetnosti se je pred slabimi desetimi leti učil v sosednji Avstriji, danes pa svoje znanje predaja naprej na posebnih delavnicah. Teh se med drugim udeležujejo tudi kuharski mojstri iz vse Slovenije, ki si želijo sami izdelati kvalitetno rezilo. Na razstavi so na ogled noži, izdelani v tehniki damaščanskega jekla, ter rustikalno obdelani noži, sekire in ponve.

HISTORIAL ŠKOFJA LOKA 2019

Otroški vrvež pod Loškim gradom

Trg pod gradom ter travnik nad trgom in otroško igrišče Zamorc bodo v celoti rezervirani za najmlajše obiskovalce Historiala.

AGATA PAVLOVEC

Na travniku bo ves dan mogoče jahati ponija. Na Trgu pod gradom se bo del programa odvil na malem odru. Otroška folklorna skupina Trata bo predstavila venček folklornih plesov. Na različne načine bodo predstavljene tudi ljudske pripovedke: z lutkami iz Osnovne šole Škofja Loka - Mesto, z dramatisacijo gledališke sekcije Prosvetnega društva Sotočje in s kamišibajem Agate Trojar iz Kulturnega društva Sejalec umetnosti.

Drugi del otroškega programa bodo Rokodelnice in igrarije. Z najmlajšimi bomo ustvarjale in se igrale Anja Fabiani, Tanja Prezelj, Agata Trojar in Agata Pavlovec. Tudi nas je navdihnil pater Romuald, saj bomo izdelovali figurice kapucinarčkov in preprosta oblačila s kapuco, v katerih se bodo otroci lahko sprehajali po mestu. Nekoliko bolj ročno spretni boste lahko izdelovali knjižice in blokce. Z nami bo tudi Loški muzej z delavnico, na kateri si boste lahko izdelali srednjeveški ščit. V dopoldanskem času

vas bodo učenci iz Osnovne šole Cvetka Golarja in mentorica Romana Dolinar z družabno igro Srednjeveška lepota pod Lubnikom seznanili z znamenitostmi središča mesta in Puštala. Igra je namenjena vsem generacijam, njen cilj pa je hitro pridobiti čim več zlatnikov, se pri tem zabavati in se naučiti kaj novega. V popoldanskem času pa boste prav tako skozi družabno igro lahko spoznavali 13. postaj Romualdove poti. Obenem ste vabljeni še na ogled razstav v Sokolski dom. V Predverju bo na

ogled razstava likovnih izdelkov učencev iz Osnovne šole Cvetka Golarja, v Galeriji pa razstave ob praznovanju desetletnice delovanja kulturnega centa in stote obletnice začetka gradnje Sokolskega doma, in sicer razstava Loškega muzeja Škofja Loka 110 let Telovadnega društva Sokol v Škofji Loki, razstava Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka Spomini na Sokolski dom, razstava Sokolskega doma 10 let Kulturnega centra Sokolski dom Škofja Loka in razstava Janeza Plestenjaka Risbe iz Sokolskega doma.

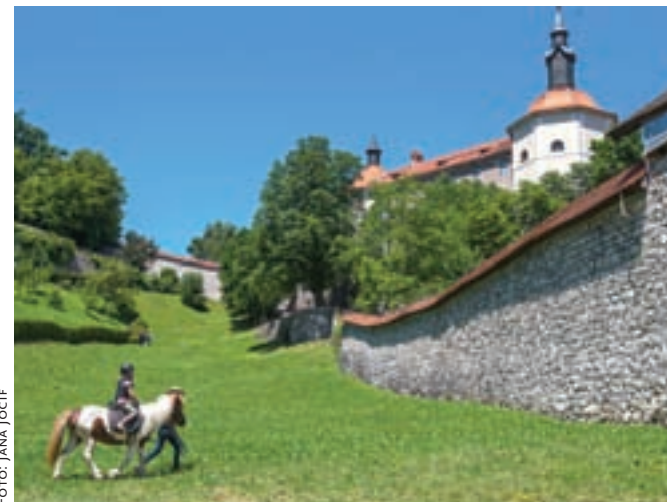

Foto: JANA JOCIF

Foto: JANA JOCIF

Glasbena doživetja z violinskim duom Terrafolk

Bojan Cvetrežnik in Barja Drnovšek sta glasbenika, mojstra na violini, kontrabasu in instrumentih s prečkami, člana slovenske zasedbe Terrafolk in mednarodnega Simboličnega orkestra. Kot violinski duo koncertirata že šest let. Ne samo v času Historiala, tudi sicer večkrat rada zaideta na škofjeloške ulice, saj jima s tiho zvočno podobo dajejo prijetno zatočišče za glasbeno udejstvovanje. V okviru Historiala bosta nastopila na Mestnem in Spodnjem trgu.

M. T.

Bojan Cvetrežnik in Barja Drnovšek sta klasično izobražena violinista, ki na svojih popotovanjih spoznavata različno ljudsko glasbo. V njuni glasbi se odraža iskanje tistega, kar imajo različni glasbeni svetovi skupnega. Izvajata originalne kompozicije, priredbe za viole ali zgolj

glasbo »brez aditivov«. Njun repertoar zajema folk viže iz različnih, večinoma evropskih držav, avtorske skladbe, lastne priredbe Bachovih solo sonat za violino in kontrabas ter tudi kakšno širšemu občinstvu bolj znano pop skladbo. Namesto studijske glasbene produkcije se posvečata dihamajajočim ali bolj intimnim nastopom v živo. Le-

tos sta imela samostojne celovečerne koncerte v Franciji, Kataloniji, Nemčiji in Belgiji ter v Mariboru in Laborju v slovenski Istri. Vse koncerte sta izvedla brez ozvočenja, kajti le tako začitita komunikacijo s poslušalci v najbolj neposredni obliki, brez »prevajalcev« (zvočnikov).

Obenem sta tudi učitelja, ki poleg poučevanja svojih učencev vodita tečaje za godalce po slovenskih glasbenih šolah. Sta glavna mentorja izobraževanj Godalkanje, kjer mladi glasbeniki spoznavajo raznolikost violinskih zvokov evropske ljudske, komponirane in improvizirane glasbe. Kot mentorja gostujeta tudi po drugih evropskih državah. Tako sta delavnice že vodila v Nemčiji, Belgiji in Luksemburgu, letos poleti pa odhajata še v Galicijo v Španijo in v Galway na Irsko. Njuni najbolj zagnani učenci sestavljajo koncertno zasedbo Slovenian Fiddle Gang, ki prav tako potuje po evropskih državah in žanje izredne kritike strokovnega občinstva.

Barja Drnovšek in Bojan Cvetrežnik / FOTO: JANA JOCIF

Melodije daljne Rusije z Orkestrom Nekrasov

Vabljeni na zaključni koncert letošnjega Historiala, na katerem bo nastopil Akademski orkester ruskih ljudskih instrumentov Nekrasov pod vodstvom dirigenta maestra Andreja Šljahkova. Z orkestrom bo nastopila izjemna ruska violinistka Nadežda Tokareva, ki zadnjih osem let živi in ustvarja v Sloveniji.

Orkester Nekrasov s solistko Nadeždo Tokarevo je v Škofji Loki nastopil že leta 2018.

M. T.

Repertoar glasbenikov z vzhoda obsega rusko ljudsko glasbo, glasbo sodobnih ruskih skladateljev, ruska in tuja klasična dela in tudi moderne skladbe. Koncert bo ob 20.30 na Mestnem trgu. Akademski orkester ruskih ljudskih instrumentov Nekrasov, ki danes deluje pod okriljem Ruske državne radiotelevizije, je bil ustanovljen decembra leta 1945. Vseskozi so ga vodili izvrstni ruski dirigenti, med njimi tudi Vladimir Fedosejev in Nikolaj Nekrasov, po katerem se orkester tudi imenuje. Od leta 2012 je stalni dirigent orkestra Andrej Šljahkov, umetniški vodja orkestra pa je zadnja štiri

leta Aleksander Maškovič. Orkester izvaja glasbo različnih slogov, obdobj in zvrsti. Veliko del, ki jih je orkester posnel, je uvrščenih v Zlato zbirko Ruske radiotelevizije. Z orkestrom nastopajo najboljši izvajalci na različnih glasbilih in tudi ugledni operni solisti ter mladi glasbeniki. Posebno mesto v dejavnosti orkestra imajo koncertni nastopi v dvoranah Moskovskega filharmoničnega združenja, sodelovanja na glasbenih festivalih ter turneje po Rusiji in tujini. Orkester se odlikuje z jasnim in obenem individualnim slogom igranja. Toplina in melodičnost godal, bogata izraznost solističnih instrumentov in izvajalska iskrenost, prepletena z do

popolnosti izbrušeno virtuoznostjo, se zlivajo v neponovljivo esenco, ki je zvočna vizitka orkestra. Z orkestrom bo nastopila ruska violinistka Nadežda Tokareva, ki od leta 2011 živi in ustvarja v Sloveniji. Odlikuje se z jasno interpretacijo in z zvočno prefinjenostjo, izrazno individualnostjo in brezhibno virtuoznostjo. Nadežda Tokareva se je šolala na priznanem Moskovskem državnem konservatoriju. Med letoma 1999 in 2012 je delovala kot solistka violinistka Moskovske državne akademске filharmonije. V sezoni 2011/2012 je postala koncertna mojstrica v Simfoničnem orkestru RTV Slovenija, ob tem pa nadaljevala solistično in snemalno kariero.

HISTORIAL ŠKOFJA LOKA 2019

Festival zgodovine, 22. junija 2019

MESTNI TRG, SPODNJI TRG – SEMENJ BIL JE ŽIV

9.00–19.00	MESTNI TRG, SPODNJI TRG SEMENJ BIL JE ŽIV
9.00–19.00	MESTNI TRG KULINARIČNA PONUDBA
9.00–19.00	MESTNI TRG KOVNICA SREDNJEVEŠKIH KOVANECV
10.00–20.00	MESTNI TRG, ROKODELSKI CENTER DUO ŠKOFJA LOKA RAZSTAVA KOVAČIJA KRMELJ – TRADICIJA IN KAKOVOST OD LETA 1870
10.00–18.00	SPODNJI TRG TEKSTILNA USTVARJALNOST KREATIVNEGA CENTRA ZA TEKSTIL KREATIVNICE
10.00–10.30	SPODNJI TRG, CANKARJEV TRG, MESTNI TRG PROMENADA
10.30–11.30, 11.30–12.30	VRT OBČINE ŠKOFJA LOKA PRAVLJICE ZA OTROKE
10.30 – 11.00	MESTNI TRG, PRED HOMANOVO HIŠO VIOLINSKI DUO TERRAFOLK – BOJAN CVETREŽNIK, BARJA DRNOVŠEK
11.00	MESTNI TRG OSREDNJI DOGODEK – DRAMSKA IGRA: ROMUALD – LOŠKI KAPUCIN
11.40–12.00	MESTNI TRG HISTORIČNI PLESI S PLESNO SKUPINO LONCA
11.30–12.00	SPODNJI TRG, PRI KREATIVNICAH VIOLINSKI DUO TERRAFOLK – BOJAN CVETREŽNIK, BARJA DRNOVŠEK
12.00–12.30	MESTNI TRG SKUPINA AURUM – POBRATENO MESTO TABOR
12.00–12.30	SPODNJI TRG – ŠPITALSKA CERKEV KONCERT BAROČNIH SONAT ZA FLAVTO
12.00–12.30	CANKARJEV TRG VIOLINSKI DUO TERRAFOLK – BOJAN CVETREŽNIK, BARJA DRNOVŠEK
12.30–13.00	MESTNI TRG HISTORIČNI PLESI VITEŠKEGA REDA JURJA IN VOLKA ENGELBERTA TURJAŠKEGA Z ŽUŽEMBERŠKEGA GRADU
13.00–13.30	MESTNI TRG, PRED HOMANOVO HIŠO VIOLINSKI DUO TERRAFOLK – BOJAN CVETREŽNIK, BARJA DRNOVŠEK
13.00	CANKARJEV TRG – ZBOR PRED CERKVIJO SV. JAKOBA NA CANKARJEVEM TRGU BREZPLAČNO VODENJE PO ROMUALDOVI (PASIJONSKI) POTI
13.30–14.00	MESTNI TRG HISTORIČNI PLESI PLESNE SKUPINE LONCA
14.00–14.30	MESTNI TRG SKUPINA AURUM – POBRATENO MESTO TABOR
15.00	SPODNJI TRG – ATRIJ GLEDALIŠČA LOŠKI ODER OSREDNJI DOGODEK – DRAMSKA IGRA: ROMUALD – LOŠKI KAPUCIN
15.40	SPODNJI TRG – ZBOR PRED GLEDALIŠČEM LOŠKI ODER BREZPLAČNO VODENJE PO SPODNJEM TRGU
17.00–17.30	MESTNI TRG SKUPINA AURUM – POBRATENO MESTO TABOR
18.00	MESTNI TRG OSREDNJI DOGODEK – DRAMSKA IGRA: ROMUALD – LOŠKI KAPUCIN
20.30	MESTNI TRG VEČERNI KONCERT ORKESTRA RUSKIH LJUDSKIH INSTRUMENTOV NEKRASOV

TRG POD GRADOM – ROKODELNICE IN IGRARIJE

10.00–18.00	JAHANJE PONIJA NA TRAVNIKU POD GRADOM
10.00–19.00	ROKODELNICA: KAPUCINARČKI
10.00–12.00	MUZEJSKA DELAVNICA: IZDELAVA SREDNJEVEŠKEGA ŠČITA
11.00–12.00	DRUŽABNA IGRA: SREDNJEVEŠKA LEPTICA POD LUBNIKOM
16.00–18.00	ROKODELNICA: IZDELAJ SI KNJIGO

17.00–18.00 IGRARIJE: Z ROMUALDOM PO MESTU

MALI ODER

10.30–11.00	MALI ODER LUTKOVNA PREDSTAVA UČENI OSEL
11.00–11.30	MALI ODER SPLET GOLARJEV FRJAN IN VENČEK FOLKLORNIH PLESOV
11.30–12.00	MALI ODER TA PREKLETA SKOPOST
12.00–12.30	MALI ODER PRIPOVEDOVANJE OB SLIKAH: LOŠKE PRIPOVEDKE

CANKARJEV TRG

9.00–19.00	ROKODELSKI CENTRI SLOVENIJE
10.00–14.00	KNJIŽNICA NA PROSTEM
10.00–18.00	CANKARJEV TRG – PRED ATELJEJEM AMUSE PRI MOJSTRIH ROKODELCIH – PRIKAZ IZDELAVE LOKOV, PRIKAZ MOKREGA IN SUHEGA POLSTENJA, STRELJANJE Z LOKOM (11.00, 13.00, 15.00, 17.00)

UMETNOST V HISTORIČNEM MESTU

9.00–20.30	PREDDVERJE SOKOLSKEGA DOMA RAZSTAVA LIKOVNIH IZDELKOV OTROK OŠ CVETKA GOLARJA
10.00–18.00	LOŠKI MUZEJ – STALNE ZBIRKE IN GALERIJA NA GRADU 50 ODSOTKOV POPUST NA VSTOPNINO ZA OBISK MUZEJA
13.00	LOŠKI MUZEJ JAVNO VODSTVO PO LETOŠNJI OSREDNJI RAZSTAVI OB 80-LETNICI LOŠKEGA MUZEJA IN PO ZBIRKI ŠKOFJELOŠKI PASIJON
9.00–18.00	MESTNI TRG PROST VSTOP V GALERIJO IVANA GROHARJA
10.00–19.00	SPODNJI TRG PROST VSTOP V ŠPITALSKO CERKEV
15.00–18.00	SPODNJI TRG PROST VSTOP V GALERIJO FRANCETA MIHELČA
7. – 30. 6. 2019	GALERIJA SOKOLSKEGA DOMA ŠKOFJA LOKA 10(0) LET SOKOLSKEGA DOMA ŠKOFJA LOKA RAZSTAVE OB PRAZNOVANJU 10. OBLETNICE DELOVANJA KULTURNEGA CENTRA IN 100. OBLETNICE ZAČETKA GRADNJE SOKOLSKEGA DOMA.

www.historial.si

Izdajatelj: Razvojnna agencija Sora – Turizem Škofja Loka / Urednica priloge: Monika Tavčar / Uredništvo: Andreja Križnar / Oblikovanje celostne grafične podobe: Studio Miklavc / PROST VSTOP / PROGRAM PRIREDITEV BO IZPELJAN V VSAKEM VREMENU.

Generalni pokrovitelj:

Zlati pokrovitelji:

Gorenjski Glas

Srebrni pokrovitelji:

Pokrovitelji:

V materialu so nam pomagali tudi: KGZ z.o.o. Škofja Loka, Cvetličarna Flora – Mira Šubic s.p., Tiskarna GTO Košir, Kavarna Homan in Kavarna Vahtna.

Informacije:
Turizem Škofja Loka
Kidričeva cesta 1a, 4220 Škofja Loka
T: 04 517 06 00 / M: 051 427 827
E: info@visitskofjaloka.si
www.visitskofjaloka.si
www.historial.si

GALERIJA

Snovanja

Visoška kronika na odru SNG Drama. Na fotografiji so Nina Ivanišin, Tamara Avguštin in Aljaž Jovanović. / Foto: Peter Uhan

»Svoje nedokončano veliko delo je Ivan Tavčar označil kot darilo svoji ženi Franji Tavčar. Izjemna aktivistka, dobrodelka in mecenka si je to nedvomno zaslužila. Če iščemo ključ za Visoško kroniko, potem nujno iščemo žensko. Lahko se zadovoljimo s katalogom žensk v romanu, popisom njihovih imen in njih pomenov; lahko iščemo po sledi veljavnega dejstva, da so vse ženske v tem romanu pozitivni liki, česar ni mogoče reči za noben moški lik, z izjemo preprostega Jurija. Posvetilo Franji seže še veliko globlje: gre za samo narativno strukturo, za dramaturgijo, ki je zlahka berljiva v tekstu, za družboslovno analizo, ki omogoča obrise neke utopije. To zagotovo ni zgolj elegantna gesta, temveč naznanilo poetike.«

Svetlana Slapšak, v gledališkem listu SNG Drama, odlomek

Smo Slovenci Izidorji ali Juriji?

»Izidor je nosil grehe očeta. Izidor je živel pravila okolja. Pridno je delal. Ko bi se moral upreti, je obmolčal, Izidor. Bal se je očeta in bal se je boga, Izidor. Ko je Izidor ljubil, je ljubil neodločno in molče. Ko bi moral Izidor zakričati, se je obrnil stran. Izidor je dopustil možnost, da je Agata čarovnica. Ker je pridno delal in ker se je bal. Izidor ni živel.

Gledal je v tla, ko bi moral pogledati v oči. Gledal je v nebo, ko bi moral udariti na gobec. Izidor. Jurij je zakričal. Jurij je ljubil. Jurij je skočil. Smo Slovenci Juriji ali Izidorji?

So Slovenke Margarete ali Agate?»

Jernej Lorenci, režiser Visoške kronike v SNG Drama

Mnoge poti vodijo na Visoko. Kako pa kaže Visokemu? / Foto: Gorazd Kavčič

Visoška kronika na odru KD Dr. Ivan Tavčar Poljane. Na fotografiji so vsi igralci na koncu igre, v sredini Peter Cankar v vlogi škofa. / Foto: Gorazd Kavčič

»Svoje nedokončano veliko delo je Ivan Tavčar označil kot darilo svoji ženi Franji Tavčar. Izjemna aktivistka, dobrodelka in mecenka si je to nedvomno zaslužila. Če iščemo ključ za Visoško kroniko, potem nujno iščemo žensko ...« (Svetlana Slapšak)

Telesnega Ivana Tavčarja že skoraj sto let ni več, med nami pa še živi njegov duh. Pogovor z njim osebno torej ni več mogoč, zato povzamemo tistega, ki ga je leta 1920 s pisateljem opravil mlajši kolega Izidor Cankar in ga istega leta objavil v knjigi *Obiski* ...

Izidor Cankar sprašuje, Ivan Tavčar odgovarja

IVAN TAVČAR (1851–1923), AVTOR VIŠOŠKE KRONIKE, PRVIČ OBJAVLJENE PRED STOTIMI LETI – LETA 1919

PRIREDIRIL MIHA NAGLIČ

Umetnostni zgodovinar in pisatelj Izidor Cankar (1886–1958), bratranec pisatelja Ivana, je začel jeseni 1910 obiskovati takratne najvidnejše umetnike, pogovore z njimi, ki so bili sploh prvi intervjuji, natisnjeni v slovenščini, pa je objavljala leta 1911 v reviji *Dom in svet*. Te pogovore je leta 1920 objavil v knjigi *Obiski*. Obiska pri Ivanu Tavčarju v resnici sploh ni opravil, pogovor z njim je poustvaril po pisnih virih. To se v Tavčarjevih odgovorih tudi čuti, saj so marsikje predolgi. Kljub temu je to edini intervju, narejen s Tavčarjem. Gre pa tako, kakor sledi.

Kako ste začeli pisateljati?

»Vprašali so me že večkrat, kako sem začel pisateljati. Do sedaj se z odgovorom na to vprašanje še nisem pečal, in če danes odgovarjam, se odgovor v glavnem glasi, da zagazi človek v pisateljstvo, da sam ne ve, kdaj in kako. Mene je prišla prva strast na gimnaziji v Novem mestu. Prišel sem tja v četrti gimnazijski razred, zapustivši Alojzijevešče v Ljubljani. Nerač sem se ločil tako od Ljubljane, kakor tudi od Alojzijevešča. Zadnje se mi bo komaj verovati hotelo; pa je vendar resnica, da sem se tedaj čutil nesrečnega in da s svetom, kakor je ustvarjen, nisem bil nič kaj zadovoljen. Moje prepričanje je bilo, da bi bil svet čisto drugače ustvaril, kakor ga je ustvaril Gospod Bog. Ali to ni nič novega; naši mladeniči žive gotovo v ravno istem prepričanju! V Novem mestu sem pričel čitati nemške romane najnižje vrste. V nekem starem leposlovnem listu je izhajala – ne vem, ali v izvorniku ali v prevodu – povest, v kateri je nastopala vdova, neka madama, ki je vodila veliko trgovsko hišo v Smirni in v katero je bil ves svet zaljubljen. Ta madama mi je silno ugajala.

Jurij Šubic, Ivan Tavčar, olje na platnu, 1885, hrani Narodna galerija v Ljubljani / Foto: Wikipedija

Če se prav spominjam, je žalostno poginila, in zategadelj se je še bolj priljubila mojemu srcu. Takrat sem imel prijatelja, četrtošolca Mohorčiča, ki je naš razred pregovoril, da smo izdajali svoj list. Mohorčič me je bodril, da naj za to imenitno glasilo kaj napišem. In res sem v teku enega meseca napisal nekako novelo, ki je pod imenom Madame Amalije zlezla v naše glasilo ter je mojim prijateljem, predvsem pa meni samemu, neizmerno ugajala. Ker mi je takrat maloazijska madama tičala še v vseh mislih, je jasno, da je bila moja madama z njo v najtesnejšem sorodstvu. Pozneje se je ta novela – ne spominjam se dobro, kje – vzela v tisk. Od takrat me je pisateljstvo imelo v kleščah, ker ga ni lepšega trenutka od tistega, ko se vidiš prvič tiskanega, in to že takrat, ko si 'prvak' v ponižnih šolskih klopih! Po Madami Amaliji se je stvar dalje razvijala. Mislim, da je bilo v šesti šoli, ko je neki danes mi neznanec pridel izdajati na Reki leposloven

list, katerega ime sem pozabil. Razpisal je nagrado za najboljšo slovensko povest. Imel sem pripravljen rokopis take povesti iz svoje rojstne vasi, to je iz Poljan na Gorenjskem. Povest je bila jako obsežna, jako romantična in za moj okus tudi jako čedna in prikupljiva. Tiskala se je na Reki, ali izšli sta žal samo dve številki. Darila zanjo nisem prejel in tudi rokopis se mi ni vrnil, kar mi takrat ni bilo všeč. Danes sem zadovoljen, da je povest 'Premola' končala z naglo in neprevideno smrtjo!«

Kje ste se slovstveno šolali?

»Na univerzi sem pridno pisaril, medtem pa požiral, kolikor mogoče vse literature celega sveta, kolikor se jih je dobilo v nemških prevodih. – Stritar me je večkrat dajal tiskati, v kako osebno razmerje pa z njim nikdar nisem stopil, ker sem v vsem svojem življenju kvečjemu trikrat ali štirikrat z njim govoril. Vplival je name Zvon, vplivali so name Juričičevi in Levstikovi spisi. Ali vzlic temu tudi potem,

Jurij Šubic, Franja Tavčar, olje na platnu, 1887, hrani Narodna galerija v Ljubljani / Foto: Wikipedija

ko sem prišel v Ljubljano, s tedanjimi vodilnimi slovstveniki nisem stopil v intimnejšo zvezo. Rod iz Poljanske doline je precej visok in za vruga ne pozabi, de je bil po krivici napaden! Tako me je Jurčič pri neki priliki v svojem Slovenskem narodu imenoval 'Ladislava Bubusa'. Ko sem z njim pozneje še dolgo vrsto let osebno občeval, mu tega 'Bubusa' vendar nisem mogel pozabiti! Sicer je pa mož, ker je bil vedno bolehen in je bil dostikrat zaradi bolezni zadržan, da bi urejeval Slovenski narod, iskal bolj mojega političnega sodelovanja kakor leposlovnega. Vsak hip sem moral priteči na pomoč Slovenskemu narodu in pripetilo se je, da sem celo številko od prve do zadnje strani moral spisati sam. S tem sem se zapletal v politične boje, v surove politične polemike, slovstveno delo pa sem zanemarjal, kar je bilo gotovo prav, ker bi bil drugače postal zelo plodovit 'mnogopisun', zakaj načrtov sem imel na kupe! Z Levstikom, s katerim sem se shajal najprej pri 'Cesarju',

potem pa pri 'Permetu', se nisva ljubila. V svoji nezreli mladeniški nadutosti sem ga dvakrat smrtno razžalil. - Pri neki priliki - bilo je pri 'Cesarju' - smo se menili o Miklošiču. Ravno tiste dni je bila v gosposki zbornici razprava, in ko so je glasovalo, je Miklošič potegnil z Nemci. Glede na to glasovanje sem se neolikano izrazil, da je Miklošič 'nemška s...ja'. Tega mi Levstik ni nikdar odpustil. - Drugič je bilo pri 'Permetu', kjer se je vsak večer trlo 'jezikoslovstvo'. Ravno tiste dni je objavljala Levstik dolgo jezikoslovno razpravo, v kateri so se secirale posamezne besede. Glede na to sem se nekoč izrazil, da se mi tak pisatelj vidi kakor drvar, ki polena toliko časa cepi, da mu ostanejo pod sekiro še samo trske, s katerimi se nič več pošteno zakuriti ne da. Odstihamal me je Levstik odločno zaničeval, in njegova sodba je bila, da slovenščine niti pravilno pisati ne znam. In to je morda resnica, ker je še danes pravilno ne pišem. Kar napišem, gladim in

»Moje prepričanje je bilo, da bi bil svet čisto drugače ustvaril, kakor ga je ustvaril Gospod Bog. Ali to ni nič novega; naši mladeniči žive gotovo v ravno istem prepričanju!«
(Ivan Tavčar, 1920)

BERILO

Snovanja

gladim, kolikor mi je mogoče. Pri tem se ne oziram niti na slovnico niti na germanizme; pač pa glasno prečitam vsak stavek ter poslušam, kako vpliva na moje uho. Končno ostanem vsekdar pri tisti modulaciji, ki ugađa mojemu posluhu, tako da uganjam na tem polju nekako 'jezikoslovno muzikalnost', dasi sem absolutno nemuzikaličen – v smislu naziranja prijatelja Mateja Hubada torej pravi analfabet. Tudi moje razmerje s pokojnim Frančiškom Levcem ni bilo nikdar gorko. Mož je rad ostro sodil, a ne v obraz, temveč proti drugim, kar jo seveda človeška slabost, ki se nikomur ne more šteti v zlo. Imel pa je tudi vzrok, da mi ni bil prijazen, ker sem mu pri urejanju Ljubljanskega Zvona povzročal velike težkoče. Z Jurčičem in Kersnikom smo imeli slabo razvado, da mu spisov, ki jih je prinašal Ljubljanski Zvon, nismo nikdar v celoti izročali, ampak v oddelkih, od številke do številke. Prvega je imela iziti številka, moj spis pa se je imel tiskati v prvi polji. Dvajsetega - časi tudi že petindvajsetega - ubogi Levec od mene in Kersnika niti črke ni imel v rokah. Ker se nad Jankom in kdo ni imel rad Kersnika! - ni mogel znesti, se je znašal nad mano, in to na način, ki se ni nikdar ravnal po Kniggejevih predpisih. Ni mi ostajalo drugega, kakor da sem sedel po večerji k pisalni mizi in da sem pisal celo noč, tako da je bilo zjutraj ob šestih poglavje spisano. Nič mi ni bil hvaležen Levec in naj sem ga opozarjal še tolikokrat, da dobro vem, da Janko Kersnik izroča svoje rokopise osemindvajsetega ali pa šele devetindvajsetega! Zaradi tega je opazati pri mojih tedanjih spisih precej površnosti; tu in tam obsegajo mesta, ki si nasprotujejo s prejšnjimi poglavji, včasih pa se mi je še celo pripetilo, da je npr. ena in ista oseba v eni in isti povesti nastopala

pod različnimi imeni. Tako smo takrat slovstveno delovali, ker nam je bilo to delo le postransko delo in ker smo imeli skrbeti za vsakdanji kruh, katerega nam slovstvo ni donášalo. Ako se ne oziram na honorar, ki mi ga je izplačala Družba sv. Mohorja, lahko trdim, da mi vsa dela skupaj, katera sem pisal za Ljubljanski Zvon, niso donesla tisoč goldinarjev.«

Kaj ste tedaj kot pisatelj hoteli?

»Na to vprašanje mi je težko odgovoriti. Pisati sem hotel povesti in novele, ne da bi imel pri tem kak poseben namen. Ker me javno mnenje ni vstran potiskalo, kakor na primer pokojnega Kodra, sem polagoma zagazil v nekako samoljubje, da moji spisi morda le niso brez vsake cene; če so pa v resnici kaj koristili, je drugo vprašanje. Silih pa je vmes seve tudi politika. Ker je bil tiste dni moderen 'liberalizem', kakor je danes moderen 'socializem', hotel sem v svojih spisih zastopati prvega, čemur se ni čuditi. Tudi opozicija proti konservativnemu naziranju je živela v meni. To naziranje - njega glavni zastopnik je bil tiste dni moj rojak, Barbaričev gospod, pokojni Luka Jeran - je s posebno jezo preganjalo tako zvano 'poltenost' v literaturi. Šlo je tako daleč, da je vse, kar se je pisalo o ljubezni, spadalo pod poltenost. Zaljubljene povesti niso bile vseč Jeranu in njegovim somišljenikom, zato rej smo jih s posebno vnemo pisali - ali pa pisarili, kakor se že ravno hočete izraziti. - Tiste čase sem zahajal k svojemu stricu Antonu Tavčarju, ki je bil župnik v kraju, ki je eden najlepših na Slovenskem: na Raki. Tja sem zahajal kot 'farovski študent' celo gimnazijo in vsa leta, ko sem se učil na univerzi. Posebno zanimiv je bil čas, ko je bil kaplan pri mojem stricu pokojni župnik Žgur. Pri mizi smo se neprestano

Visoška spalnica Kalanov in Tavčarjev v Loškem muzeju / Foto: Janez Pelko

pričkali: jaz sem bil mladostenec, onadva sta bila stroslovenca. Živeli smo v največjem političnem in tudi literarnem prepiru: onadva sta trgala moje spise, jaz pa sem v preroškem duhu oznanjeval, kako bo 'liberalna' ideja pretresla vso Slovenijo ter prišla do končne zmage. Vzlic temu pa eden brez drugega živeti nismo mogli, in lahko rečem, da mi je ohranil stric ljubezen, Žgur pa prijateljstvo do zadnjega dneva življenja! Takrat je pisal Žgur 'Šmarnice' in smelo trdim, da sem polovico teh 'Šmarnic' spisal jaz, dasi sem v ravno tisti dobi pisal svojo povest Otok in Struga, katera edina je bila spisana na krasni Raki. Nekaj časa sem pisal Strugo, nekaj časa Šmarnice, kar bo le malokdo verjeti hotel in iz česar bo marsikdo sklepal, da 'stari Tavčar nikdar značaja ni imel'. Bil sem romantik, in zato rej se še danes ne morem ločiti od tiste visoke poezije, ki je - zame vsaj - vsekdar v zvezi z božjo službo po katoliških cerkvah!«

Kako sodite o svojih tedanjih literarnih bojih?

»Naravno je, če odgovorjam na to vprašanje, da se danes, v svoji starosti, oziram na nekdanje literarne

boje in na mladostne svoje spise z mirnejšimi občutki, kakor sem jih nosil v mladostnih svojih dneh. Boji so bili v literaturi in v politiki strastni in obilokrat tudi surovi; a bile so to nevihte, ki so dostikrat ravno tako potrebne, kakor so potrebni sončni dnevi. Da bi v starosti preklinjal, kar sem v mladosti blagoslavljal - to se od mene zahtevati ne more. Brez bojev ni napredka, ga v preteklosti ni bilo in ga tudi v bodočnosti ne bo!«

Kako da ste jeli zadnji čas slovstveno zopet tako mnogo delati?

»Skoraj bi odgovoril, da so me k temu prisilili več ali manj politični nagibi. V stranki, kateri pripadam - tukaj pač ne izdam nikake tajnosti, ker je stvar notorična - se je ločitev 'starinov' in 'mladinov' izvedla tako ostro, kakor ne v nobeni drugi stranki. 'Stari' prepočasi umiramo, 'mladi' pa prehitro rastejo. Ti zadnji so prepričani, da so 'starini' samo še škodljivci in da je prva naloga stranke, da se iztrebijo iz nje. Tudi je razširjeno mnenje, da smo stari ljudje podobni rastlini, ki se je posušila na pašniku, in sicer od korenine do vršička. 'Starini' pa zopet zastopamo mnenje, da 'mladi' ničesar ne vedo, da se vtikajo v stvari, o katerih nimajo pojma, in da morajo stati pod gotovim nadzorstvom. Krivda je brez dvojbe na obeh straneh, ali na obeh straneh se bodo prepričali, da bo treba kompromisa, ker nobena stranka brez izkušenih starejših mož in brez ognjevitosti obstajati ne more. Ali vse to ne spada sem, vendar pa 'mladinov' in 'starinov' tudi tukaj nisem mogel prezreti. - Ko je prišel Ljubljanski Zvon v druge roke, se mi je prineslo na uho, da na moje sodelovanje več ne računajo, ker sem v slovstvu popolnoma onemogel - to se pravi: še bolj kot

v politiki. Moja samoljubna zavest pa je, da take reči silno nerad poslušam. Zatorej sem spisal Cvetje v jeseni, sedaj pa pišem Visoško kroniko. Po Cvetju v jeseni sem nekaj počival, pa so me zopet razdražili. V tem primeru ne politični moji somišljeniki, temveč pripadnik Slovenske ljudske stranke. Nekaj mesecev je naše slovstvo posebno čvrsto poganjalo tako imenovane 'misli', oziroma 'aforizme'. V Domu in svetu čitam nekega dne aforizme g. dr. Preglja, ki ga osebno ne poznam. Priobčil je svoje 'misli' in med drugimi je priobčil tudi to 'misel', da 'naj ga Bog obvaruje, če je enkrat dosegel petdeseto leto svojega življenja, da bi še kaj pisal ali pisaril.' Ta 'misel' me je zopet podkurila - in par dni pozneje sem že začel pisati ali pisariti Visoško kroniko. Z g. dr. Pregljem se morda ne bova prepirala: če bo moj spis potrdil resnico njegove slovstvene dogme, mu to gotovo ne bo v škodo; če ne, sodim o gospodu profesorju, da zaradi tega tudi ne postane nesrečen, ker vsako pravilo dopušča to ali ono izjemo!«

Kakšne načrte imate še?

»Visoško kroniko hočem posvetiti trem generacijam: prvi del se peča s prvo generacijo, katera ima svoje središče okrog leta 1695, drugi del se bo pečal nekako z dobo Marije Terezije, tretji del pa z Napoleonovimi časi. Ali bom živel toliko časa, ne vem; verjetno ni. Vzlic temu pa sem vse to navedel, da zadostim vaši radovednosti.«

Kako sodite o prihodnosti slovenske literature in jezika?

»O prihodnosti slovenske literature govoriti, za to nimam ne poguma ne sodbe.«

(Vir: Izidor Cankar, Obiski, pogovori s slovenskimi umetniki, Dom in svet 1911, v knjižni izdaji prvič 1920 in pozneje še večkrat)

»Visoško kroniko hočem posvetiti trem generacijam: prvi del se peča s prvo generacijo, katera ima svoje središče okrog leta 1695, drugi del se bo pečal nekako z dobo Marije Terezije, tretji del pa z Napoleonovimi časi. Ali bom živel toliko časa, ne vem; verjetno ni.« (Ivan Tavčar, 1920)

Novomeški gimnazijci v visoški zbirki v Loškem muzeju; razstavo jim razlaga kustosinja Jana Fojkar. / Foto: Gimnazija Novo mesto

PREDSTAVA

Snovanja

Če bi me vprašali, katera je po moji izbiri najbolj izvirna počastitev stoletnice Tavčarjeve Visoške kronike, bi izbral njeno dramatisacijo v poljansčini. Zanj se je najbolj potrudil Andrej Šubic, z njim pa še cela ekipa poljanskih gledališčnikov ...

Visoška kronika po poljansko

MIHA NAGLIČ

Dolgo spi v meni, čaka. Če bi jo uprizorili, bi Anica igrala Pasavari- co. Anice ni več med nami. Vidim pa, njeno Pasavari- co, skrbno, odgovorno, pre- roško žensko, ki ne bi zane- marila svoje trgovske žilice, saj je bila to njena profesija. Vidim jo v vlogi, ki je ne bi igrala, ampak spet žive- la, tako kot je živela Mino, Luco in Meto. Kaj pa naj sedaj naredim s svojo spečo željo, uprizoritvijo Visoške kronike v poljanskem narečju? 'Čist potihm vam povi- em, de sn ja že prestavu, soja dramatisacija romana, u prizo- ritev mogoča? Imamo pogo- je: človeške, prostorske, ne nazadnje finančne? Od zadaj naprej, finančni niso problem, lahko bi si privo- ščili profesionalnega reži- serja, pa bi še malo ostalo. Lahko bi dobili podpornike, sem prepričan. Drugo leto je sto let od izida in, prepričan sem, Poljanci bi stopili sku- paj in zbrali denar. Ampak kaj, ko je lažje danes dobiti denar kot pa ljudi in predv- sem njihov čas. Kje najti pro- stor za 'ad hoc' vaje, mi tudi ni jasno. Dvorana je zasede- na v glavnih terminih, gleda- liške vaje pa zahtevajo veliko časa in prilagajanja (samo za občutek, za eno predsta- vo je običajno treba vsaj 50 vaj po 2-3 ure). Rebus, ki ga ne znam razrešiti. Igralci, sodelavci, organizatorji ... in njihov čas. Največja dragocenost in hkrati naj- večje darilo skupnosti. V

Poljanah smo, roko na srce, v zadnjem obdobju pravo igralsko tradicijo skoraj pre- kinili, sploh ne vemo, kdo bi znal in rad igral? Komu ni žal časa za učenje besedi- la, piljenje, čakanje na nas- top na vajah. Kateri ljudje, z imeni, bi bili pripravlje- ni živeti s tako velikim pro- jektom eno leto? Včasih ne bi mogli na dopust, na svojo rekreacijo, v hribe, v gleda- lišče, na obisk, na vikend ... Vključno z mano. Tega me je strah. S Ptički brez gne- zda sem poskusil kot z lak- musovim papirjem presku- siti 'igralsko' sceno v Polja- nah, pa je bila družčina in predstava preveč specifična, preveč naša, da bi videl utrip celega kraja. Torej vse dile- me, vključno s strahom, če smo sposobni izvesti Viso- ško kroniko v poljanskem narečju, ostajajo. Zato KD dr. Ivan Tavčar v nedeljo, 6. 1. 2019, ob 19. uri sklicu- je sestanek, avdicijo za vse, ki bi radi in hoteli kakorko- li sodelovali. Takrat bomo videli in se skupaj odločili. Prideš???

Z gornjim pismom je reži- ser Andrej Šubic svoje pol- janske rojake, predvsem gle- dališčnike med njimi, povabi- l k soustvarjanju gledališ- ke predstave po svoji dram- ski priredbi romana Viso- ška kronika. Pred premiero pa je v gledališkem listu te predstave zapisal, kar sledi. »V Poljanah še živimo ljud- je, ki smo poslušali zgodbe o Visokem. Pripovedovali so jih tisti, ki so tam služili kot hlapci, hodili v 'tabarh', kup- čevali s Tavčarji in jih potem spremljali, ko so drug za drugim do zadnjega našli

Andrej Šubic, dramaturg in režiser poljanske predstave Visoške kronike v poljansčini, je nastopil tudi v vlogi visoškega gospodarja Polikarpa. / Foto: Gorazd Kavčič

svoj pokoj v visoški grobni- ci. Še več je tistih, ki so jaha- li konje, poslušali sanjaške velikopotezne načrte gospo- darja Mirka, se ustavili na nedeljsko kosilo ali pijačo v gostilni, potem pa čakali, da se zruši načeta streha hleva, in trpeli skupaj z lačnimi in prezeblimi konji. Vsi pa se zdaj sprehajamo, tečemo, kolesarimo mimo grunta, ki je včasih predstavljal središ- če moči in ugleda Poljanske doline. Dvorec, ki mu je Tav- čar z Visoško kroniko posta- vil 'nesnovni' spomenik, nas spremlja v svojih padcih in vzponih, včasih hitrih, včasih počasnih. Veselimo se, da smo priča ponovnemu, čeprav počasnemu razcve- tu, za katerega bi radi, da ima močan poljanski ustvar- jalni pridih. Kronika pome- ni zapis o prostoru, času in ljudeh, ki so bili in so pove- zani s tem, v toliko preizku- snjah zaznamovanem pro- storu. Prekletstvo, za katero se zdi, da mu dvorec ne more uiti, si moramo počasi izbi- ti iz glave. Polikarp se je za svoje grehe pred Izidorjem nazadnje celo opravičil, pos- kušal popraviti napako, ko je dal pripeljati Agato na Viso- ko. In ko sta Jurij in Agata začutila, da sta ustvarjena drug za drugega, je ljubezen ponesla visoško domačijo v srečne čase Kalanov, ki sta jih prekinila Tavčarjev, baj- je malo zvižajni nakup grunta

in tragični samomor gospo- darice Ane Kalan. V ta vzpe- njajoči se čas je tudi Marga- reta s svojo brezpogojno lju- beznijo do Izidorja prinesla očiščenje, ki je možno samo ob taki dobroti in ljubez- ni. Ivan Tavčar se ni ustavil samo pri zgodovini ene dru- žine, odpira nam poglede na družbo in dogajanje tistega časa. Napredni škof Franči- šek si je upal upreti cerkve- ni in družbeni zaostalosti, prebrisano je poslal Agato v vodo, ker je vedel, da jo bo Jurij rešil, in jo s tem očis- til, ponovno krstil in tudi jas- no povedal, da ne verjame v čarovništvo. Obratno kot danes je oblastnik širok, raz- gledan in napreden, pravi voditelj in razsvetljenec zao- stalega ljudstva. V predstavi sprašujemo, ali bo preklet- tvo za greh ostalo. Ali se sla- bo vedno nekje plača? Zakaj morajo grehe prednikov pla- čevati potomci? Na vsa vpra- šanja nismo odgovorili, ker pričakujemo, da si bo vsak odgovoril sam. Poljansko narečje pa bo zapelo gleda- liško pesem, kot jo znamo samo v Poljanah, in to bomo gojili, dokler bo še kdo govo- ril 'po polansk'.

Taka je bila predigra. In potem je prišla premiera »ta prave« igre. Zgodila se je v petek, 7. junija 2019, ob 19.30 v dvorani Kulturnega doma v Poljanah. Bila je res dogodek! Najprej igra sama.

Novi obrazi tudi tu, na odru, nova generacija poljanskih ljubiteljskih gledališčnikov. Za povezavo s prejšnjimi je poskrbel kar Andrej Šubic sam v vlogi visoškega gospo- darja Polikarpa. Za njim pa skoraj sami novinci: Uroš Čadež kot Izidor, Janez Jus- tin kot Jurij, Dolenc kot hla- pec Lukež, Silvo Potočnik kot Jobst Schwarzkobler, ki s svojega nebeškega piedesta- la svojega morilca Polikarpa kar naprej opozarja: 'Pridem puote, pridem puote'. Pa oba Wulffinga: Marko Dole- nec kot Jeremija, Simon Kokelj kot Marks. Potem (ali še prej) pa Visočanki in okoličanke: Jerneja Bonča kot Agata, Mojca Šubic kot Margareta, Juša Berce kot Pasavarca, Irma Zevnik kot Ana Renata ... In kot najviš- ja zemeljska instanca: Peter Cankar kot freisinški škof. Posebna pohvala gre vsem, ki so si zamislili in sami izde- lali domiselno in praktič- no sceno iz podarjene smre- ke. In ne nazadnje, ampak najprej: prevod in izvedba v poljansčini, pri čemer je bila Andreju v pomoč dia- lektologinja Francka Benedik. Andrej je v druženju po premieri predstavil tudi svo- jo režijsko svetovalko Tatja- no Peršuh. Še kaj bi se dalo omeniti, a naj zadostuje. Čestitke vsem, ki so sodelo- vali v tej predstavi! Bila nam je res v užitek.

»Na vsa vprašanja nismo odgovorili, ker pričakujemo, da si bo vsak odgovoril sam. Poljansko narečje pa bo zapelo gledališko pesem, kot jo znamo samo v Poljanah, in to bomo gojili, dokler bo še kdo govoril 'po polansk'.«
(Andrej Šubic)

Vabilo na poljansko predstavo Visoške kronike; avtorici njene grafične podobe sta Maja Šubic in Nives Lunder.

RAZSEJANJE

GG

ŽLAHTA NI STRGANA PLAHTA

V Športnem parku Vogu v Besnici se je po dvajsetih letih srečala širša rodbina Prezelj, katere skupni predniki izvirajo iz Studena pri Železnikih.

Maša Likosar

Skupna prednika rodbine Prezelj sta oče Andrej in mama Ana, ki izvirata iz Studena pri Železnikih, natančneje iz domačije na Podovšah. Rodilo se jima je osem otrok, izmed njih pa sta danes živi še najmlajši sestri Andreja, poročena Novak, ki živi v Gorenji vasi, in Cilka, poročena Benedičič, ki živi v Železnikih. Druga generacija šteje dvajset bratrancev in sestričen. »Naših otrok in vnukov je danes že toliko, da natančnega števila niti ne vemo,« je pojasnil eden

izmed bratrancev in organizator minulega srečanja Zvone Prezelj. Okoli šestdeset sorodnikov s parterji se je zbralo v Športnem parku Vogu v Besnici, kjer ob okusnem kosilu obujali spomine, krepili vezi in ne nazadnje spoznavali najmlajše člane Prezeljeve družine.

»Pred dvajsetimi leti smo se srečali v Naklem. To je bilo naše prve celorodbinsko srečanje. V vmesnem obdobju do danes smo se srečali še dvakrat, ampak ne v tako številni zasedbi,« je pojasnil Zvone Prezelj in dodal, da so se samo bratrancev in sestrične, torej druga generacija Prezeljevih, preteklih štiri-deset let srečevali pogosteje,

ponavadi vsako leto. »Nadaljujemo tradicijo starega očeta Andreja in stare mame Ane ter naših staršev, ki so bili zelo navezani na dom in tudi med seboj tesno povezani. Redno so se srečevali, vsaj ob rojstnih dnevih in drugih praznovanjih. Tako duh naših starih staršev še vedno živi med nami in za Prezeljevo rodbino lahko nedvomno rečem, da žlahta ni strgana plahta, vsi se imamo radi in smo veseli, da se vidimo,« je še povedal Zvone.

Najstarejši udeleženci, teti Andreja Novak in Cilka Benedičič, sta povedali, da so tovrstna srečanja edinstvene priložnosti, da vidita

in spoznata mlajše generacije, saj je rodbina res velika in razseljena po vsej Sloveniji. Odšli so v Mozirje, Žalec, Ljubljano, veliko jih živi v Kranju, nekateri v Radovljici, zato se ne videvajo pogosto.

Zvone Prezelj je še pojasnil, da je član njihove rodbine tudi znani atlet Rožle Prezelj, ki je bil državni rekorder v skoku v višino, danes pa še vedno aktivno sodeluje v mednarodni atletski zvezi. Srečanja se je tokrat udeležila tudi Dragana Kesic – vnukinja Anine sestre Julke Demšar, ki živi v Beogradu, kamor pa se je preselila še ena Anina sestra, Helena Demšar.

Rodbinsko srečanje Prezeljevih v Športnem parku Vogu v Besnici / Foto: Tina Dokl

SREČANJE Z JUBILANTI

Suzana P. Kovačič

Že tradicija je, da župan v imenu Občine Naklo in Društvo upokojencev (DU) Naklo nekajkrat na leto k Marinški v Naklo povabita na druženje občanke in občane, ki

zdravja, dobre volje in zadovoljstva z željo, da se še čim večkrat srečajo. Predsednik DU Naklo Jože Kajin se je pridružil tem željam in slavljence povabil, naj sodelujejo pri aktivnostih DU, saj je v dobri družbi vedno lepše. Stanka Malovrh pa je v imenu krajevnega Rdečega križa podelila misel, da kjer se ljudje veliko

so v minulih mesecih praznovali osemdeset, devetdeset in več let. Nazadnje je bilo srečanje minuli četrtek, udeležili so se ga Ivana Rakovec, Alojzija Hudobivnik, Rudolf Studen, Amalija Kalan, Vida Pretnar, Terezija Uranič, Jožef Jagodic, Marija Škrjanc, Zofija Drinovec, Milan Stare, Alojzija Štefe in Štefanija Gabrič. Župan Ivan Meglič je slavljencem zaželel

smejjjo, je tudi več zdravja pri hiši. Srečanje so s plesno točko Čez Šuštarški most popestrili skupina Pikice in Rok iz Osnovne šole Naklo, ljudske pevke FS Podkuca in harmonikar Žan Eržen. Na fotografiji: jublanti z županom Ivanom Megličem, predsednikom in tajnico DU Naklo Jožetom Kajinom in Slavko Jelenc ter Stanko Malovrh iz krajevnega Rdečega križa.

57. ČIPKARSKI DNEVI V ŽELEZNIKIH

- SOBOTA, 29. 6. 2019
ob 20.30 3=PJANČKI
ob 21.00 ZVITA FELTNA
- NEDELJA, 30. 6. 2019
od 16.00 dalje ANSAMBEL
SAŠA AVSENIKA

od 26. do 30. JUNIJA 2019

www.td-zelezniki.si

Logo of the Municipality of Naklo and the European Union.

Kresna noč na Pungertu

Na Pungertu, v otroški četrti mestnega jedra v Kranju, bodo v petek in soboto prvič pripravili festival, namenjen družinam in otrokom Kresna noč. V okviru festivala, ki se bo odvijal v času šentjanževega, ko praznujemo tudi najdaljši dan v letu, bodo pripravili pester program za družine, otroke in posameznike, ki imajo radi umetnost in igro, je pojasnila vodja programa Stolpa Pungert Urška Košir. Za uvod v festival bodo v petek ob 17. uri poskrbeli kranjski taborniki, nato pa bodo sledile družinske igre brez meja. Prisluhni bo mogoče koncertu Mojce in Kaličopka ter se udeležiti plesne solo jazz delavnice z Darjo Ovsenik. Vsi obiskovalci bodo povabljeni na Ptičjo ohcet, ob 20.45 pa bodo prižgali kres in sledil bo obred kresovanja z Godalkarji. Večer bodo zaokrožili s koncertom gipsy swing skupine Flat Hats na vrtu Cafe Galerije Pungert, otroci pa bodo lahko noč preživeli v Stolpu. Sobotni program bodo začeli s Krančkovim zajtrkom prvakov, nato pa sledi pohod na Šmarjetno goro.

PESMI MLADIH

Jaz

Sonce na nebu.
Iskra v očeh.
Žarek, ki boža.
Pogled,
ki vse pove.

Svet se je ustavil
in hkrati beži.
Mimo mene hitijo,
a meni
se nikamor ne mudi.

Mehka je mivka,
čez prste polzi.
Čista je duša,
brez vseh skrbi.

Ksenija

»Mimo mene hitijo, a meni se nikamor ne mudi.« Lepi trenutki hitreje minejo kot malo manj lepi. Želim vam, da trajajo čim dlje in da vas sonce greje. **Meta**

POVEZALI GENERACIJE

Člani DPD Svoboda Žiri so se letos pri ustvarjanju nove predstave povezali z učenci žirovske osnovne šole in tako je nastala predstava Martin Krpan, z Vrha doma pa strašansko močan.

Mateja Rant

V »igri« je bilo kar nekaj besedil, ki naj bi bila primerna za skupno predstavo z učenci, od Tajnega društva PGC do Matilde. Na predlog učiteljice Petre Novak, ki je poskrbela tudi za priredbo, so se na koncu odločili za Martina Krpana, je pojasnila Metka Debeljak, ki je skupaj s Petro Novak prevzela režiranje predstave. Tako se je začelo njihovo sodelovanje, v sklopu katerega so pripravili predstavo, s katero so žirovske občinstvo navdušili že konec aprila, ponovili pa jo bodo tudi v soboto, 22. junija, ob 10. uri v sklopu prireditve Živimo Žiri.

»Martin Krpan. Za nekatere pravi in edini slovenski superjunak, za druge simbol slovenstva, za nas vse pa književni lik, ki ga je v slovensko podzavest več kot 160 let nazaj vtisnil Fran

Foto: Urh Mur

Člani DPD Svoboda so novo predstavo pripravili v sodelovanju z žirovskimi osnovnošolci.

Levstik,« so ob predstavi zapisali v DPD Svoboda in dodali, da žirovska uprizoritev, ki temelji na medgeneracijskem povezovanju odra že vajenih igralcev DPD Svoboda in osnovnošolskih otrok vseh starosti, prinaša tradicionalno slovensko besedilo vsebinsko večinoma nespremenjeno, a v novi izvedbi. Besedilo je v vezani besedi, spremenili

pa so tudi razplet – cesarjeva Jerica je v njihovem primeru naveličana dvornega življenja in se z veseljem odloči za kmečko življenje z Martinom Krpanom.

Igralci DPD Svoboda so bili po besedah Metke Debeljak navdušeni nad sodelovanjem z osnovnošolci, ki so pomladili ansambel. »Sposminjam se prvih bralnih vaj, kjer smo se srečali mladi in

malo manj mladi, vzdušje je bilo enkratno. Vsi so zavzeto pristopili k delu, « je razložila in dodala, da so učenci uživali, ker je bil oder njihov, ob tem pa z veseljem prisluhnili nasvetom že izkušenih igralcev. V predstavi zdaj uživajo vse generacije. »S to predstavo smo pokazali, kako dobrodošlo je medgeneracijsko sodelovanje,« je še dejala Metka Debeljak.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKÉ • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKÉ

TOSKANA IN OTOK ELBA (2)

MALI VELIKI MOŽ

Alenka Brun

Nastanjeni smo bili v hotelu Borgo degli Olivi v Riomartinu. Po zajtrku smo se odpeljali do Piombina, se vkrkali na trajekt in odpluli na Elbo, največji toskanski otok. Notranjost otoka obiskovalca prijetno preseneti. Visoki gorski vrhovi, panoramske ceste in idilična mesteca s promenadami so pravi raj za ljubitelje oddiha in sproščanja, tudi rekreacije. Srečali smo veliko kolesarjev oziroma turistov na gorskih kolesih.

Elba pa je znana tudi po znamenitem francoskem možu Napoleonu Bonapartu. Na otoku je preživljal ujetništvo in tokrat je beseda tekla predvsem o njem. Leta 1814 so ga Francozi, siti vojn brez uspeha, silili, naj sklepe mir s sovražnikom. Cesar se na prošnje ni odzval, bil je poražen in pregan na Elbo.

Porto Azzurro

Pompozno, vredno imena vila

Skupinska fotografija na stopnicah Napoleonove letne rezidence v San Martinu

Po izkrcanju v mestu Portoferraio smo si izletniki ogledali Napoleonovo vilo v San Martinu in se nato odpeljali na vzhodno obalo, kjer smo se seznanili z otoškimi minerali.

Vila je bila Napoleonova poletna rezidenca in je oddaljena od Portoferraia dobrih pet kilometrov. Pričakala nas je veličastna arhitektura, a ko se odpraviš za stavbo, pustiš pompozni vhod za seboj, se malo povzpneš med drevesi, prideš do dela, ko se lahko sprehodiš skozi prostore z razstavljenimi

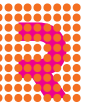
kosi pohištva, slikami in še čim, kar pripoveduje zanimivo zgodbo moža, ki ga pozna malodane ves svet.

Izvedeli smo še, da se je Napoleon tu počutil precej nekoristnega. Leta 1815 je pobegnil z Elbe, ko pa se je ponovno znašel v izgnanstvu, takrat na otoku Sveta Helena, pa ga je na njem ujela tudi smrt. Umril je leta 1821 – star 51 let. So ga zastrupili ali je umrl zaradi težav z želodcem? Mogoče je oboje.

Po ogledu letne rezidence, kjer »mali veliki mož« ni preživljal ravno veliko časa,

smo se odpeljali do Porta Azzurra. Najprej sta bila na vrsti sladoled in kava, potem pa si je lahko, kdor je hotel, ogledal še muzej mineralov. Popeljali smo se tudi z vlakcem in v kratki vožnji skozi rov prisluhnili razlagi ter spoznavali rudarsko življenje in rudo v teh krajih. Ženske pa smo najbolj uživale ob ogledovanju nakita, si privoščile kakšen manjši nakup in spoznavale njihov zeleni mineral malahit, na katerega so izjemno ponosni in je tipičen za Elbo.

(Nadaljevanje prihodnjič)

GLASOV ODER

PLESNE BRAVURE

Enajsta izvedba festivala odrskih umetnosti Kalejdoskop v organizaciji KD Qulenium je ponovno pričarala pisano paleto sodobne odrske ustvarjalnosti.

🎵 Samo Lesjak

Dogajanje festivala, ki se je odvijalo v Stolpu Škrlovec, Galeriji Bala ter v Prešernovem gledališču, se je poleg tradicionalnega gostovanja v Ljubljani letos z gledališko ekskurzijo razširilo tudi na ulice Kranja in s tem festival še bolj približalo ljubiteljem sodobnega plesa.

Sicer pa, kot je festival poglobljeno ocenil strokovni spremljevalec Samo Oleami, v ospredju ni (zgolj) zunanja manifestacija, temveč gre za določeno predanost procesu in vztrajanju. Prav na ta način se je tudi koncert Ifriqiyya Electrique v Trainu kot zaključni dogodek kranjske etape festivala simbolno povezal s prvimi delom programa, mladinskimi plesnimi miniaturnimi, zbranih v sklopih Gibotron in Giboskop. Plesna metoda – pod mentorstvom in koreografijami Saše Lončar in Ane Romih – temelji na procesu. Plesalci sledijo notranji zgodbi, skozi katero se vzpostavljajo čustveno-telesna stanja – zavezanost notranjemu procesu je ta, ki vzpostavlja zgodbo in stik z gledalci.

To velja tudi za izvrstno predstavo Predmetenje Jana Rozmana, performans

Foto: arhiv KD Qulenium (Matija Lukič)

Strogo zaupno: Jernej Šmid in Lucija Čermelj

Leteči horizonti Filipa Štepca in Urške Medved ter plesno predstavo O vseh mojih materah Kaje Vajdetič, oba vidika, procesualnost in materialnost, pa se prepletata v predstavi Angel koreografinje Leje Jurišič in plesalca ter soustvarjalca Filipa Štepca.

Omenjena umetniška pristopa letošnjega Kalejdoskopa se vzpostavljata kot izogibanje režimu reprezentacije, torej temu, da sta ples in gib zgolj zunanji formi, vnaprej določene pozicije plesnega izvajalca. S tem pa tudi vloga gledalca ni zgolj prepoznavanje vnaprej določenih vrednosti, ki naj bi

zaznamovale lepo ali vrhunsko, temveč smo povabljeni v sobivanje, kjer se iz teles šele skozi proces porajajo občutja in podobe, vzpostavljene točno tu in zdaj.

Festival Kalejdoskop tako brezkompromisno ohranja svojo rdečo nit in sledi aktualni, osebni in intimni izkušnji posameznikov. Plesno ustvarjanje članov KD Qulenium se prepleta s kreacijami, nastalimi v sorodnih ustvarjalno-izobraževalnih organizacijah, celovečerne plesne kot tudi lutkarske predstave in glasbeni nastopi pa ustvarjajo poligon za iskri dialog med različnimi ustvarjalci.

DALMATINSKI VEČER POD ZVEZDAMI

V četrtek, 27. junija, bo ob 20. uri na vrtu Škofjeloškega gradu ponovno pričarana »Dalmacija v malem«.

🎵 Samo Lesjak

Na tradicionalnem Dalmatinskem večeru pod zvezdami bo, kot obljublajo organizatorji, namreč poskrbljeno za pristno dalmatinsko vzdušje: zazvenela bo dalmatinska glasba, obetajo se tudi kulinarične dobrote. Letošnji nastopajoči, Klapa Šufit, Fantje s Praprotna, Klapa Solaris in Klapa Capris bodo z mnogimi uspešnicami poskrbeli, da bodo obiskovalci ob zvokih njihovega dalmatinskega melosa z mislimi odplavali z Gorenjskega vse tja do obale Jadranskega morja.

Kot posebni gostje bodo na povabilo Klope Šufit nastopili Fantje s Praprotna, zasedba ljudskih pevcev, ki so najbolj prepoznavni zaradi dolgoletnega sodelovanja s Triom Lojzeta Slaka. Skupina prihaja iz Selške doline, zapeli pa bodo, kot napovedujejo organizatorji, nekaj najlepših slovenskih skladb vseh časov: Čebelar, Domača hiša, Vrh planin, Studenček in številne druge. Posebno presenečenje ob koncu večera pa Fantje pripravljajo tudi s Klapo Šufit.

Posebni gostje tokratnega Dalmatinskega večera 27. junija v Škofji Loki bodo tudi Fantje s Praprotna. / Foto: arhiv GG (Tina Dokl)

Ta obstaja že od leta 1992, ko se je zbrala skupina nadarjenih srednješolcev na podstrešju gimnazije, kjer so začeli s klapskim petjem. Trikratni zmagovalci Omiškega festivala so vrhunec in preboj dosegli z uspešnico Ne diraj moje ljubav, ki je postala največji hit klapske glasbe – na kanalu YouTube ima že skoraj trideset milijonov ogledov. Na koncertu v Škofji Loki bodo odpele svoje največje uspešnice: Jubin te, Zavezan, Proplakat će srce, Tako siguran, Nisam za tebe, Oprosti dušo, Kapi Kiše in Uzele te nebo suncu, zmagovalke Večerov dalmatinske

šansone 2017. Izdali so nov album z naslovom Oprosti dušo in z njim letos osvojili nagrado porin za najboljši pop-folklorni album.

Klapa Solaris iz Šibenika deluje že več kot trideset let. Leta 2012 so na festivalu dalmatinskih pesmi v Trogiru poleg mnogih drugih uspehov prejeli nagrado občinstva za pesem Za suvo težačko grlo. Najbolj pa so znani kot tenoristi legendarnega Vinka Coceja. Klapa Capris prepeva tradicionalne dalmatinske, istrske in slovenske pesmi. V skupini najdemo naše Istrane in Dalmatince, ki delujejo štiri leta, za seboj pa imajo zavidljivo število koncertov.

Napoleonove dogodivščine

PETER COLNAR

Osemnajstega junija leta 1815 sta v bitki pri Waterlooju britansko-nizozemska armada pod Wellingtonovim in pruska armada pod Blücherjevimi vodstvom premagali Napoleonovo vojsko. Napoleon je po porazu zbežal v Pariz, odstopil in se skušal vkrpati na ladjo proti Ameriki. Zaradi blokade se mu beg ni posrečil in čez tri mesece so ga odpeljali na otok Sveta Helena, ki so mu ga določili Britanci. Tam je umrl. Kljub temu da je s svojimi vojnami povzročil izredno veliko gorja, je postal nekakšen junak, ki ga občuduje zgodovina. Nič nenavadnega ni, da se z njegovim življenjem še vedno ukvarja kopica duhovitih zgodbic.

* Napoleon je bil zelo odločen mož, ki je zahteval

strogo poslušnost in disciplino. Na začetku svoje kariere je na pohodu v Italijo imel za svojega pomočnika nekega generala, ki je menil, da mu ni treba poslušati povelj mladega predstojnika. Napoleon je nekaj časa to prenašal, potem pa je generalu zagrozil z besedami: »Gospod! Za glavo ste višji od mene, toda če ne boste izpolnjevali mojih povelj, bo ta razlika kmalu izginila.«

* Napoleon je bil ponosen na svoj spomin. Pri pregledu vojakov je zagledal vojaka, ki se mu je zdel znan, ker je imel brazgotino nad desnimi očesom.

»Grenadir, to je spomin na ... na bitko pri Wagramu, ali ne?«

»Ne, veličanstvo,« je odgovoril vojak. »To je spomin na Viktorijo, lepo kantinerko.«

* Med bitko je neki general rekel Napoleonu, da čete nimajo več topov.

»Ali jih sovražnik še ima?«

»Pa še koliko!«

»Torej vzemite njihove!«

* Napoleon je zagrozil kardinalu, papeževemu tajniku, ko je zahteval pokornost Cerkve: »Bodite si na jasnem, da lahko vašo Cerkve uničim!«

Kardinal mu je odgovoril s stavkom, ki je postal klasičen: »Veličanstvo, tega nisimo mogli niti mi, duhovniki, v 18 stoletjih!«

* Ko so 27 letstarega Napoleona imenovali za poveljnika vojske v Italiji, mu je neki častnik dejal, da je premlad. Napoleon mu je odgovoril: »Ne boj se, vrnil se bom starejši.«

* Neki častnik se je pogosto pritoževal zaradi svoje

TA ČUDOVITI NORI SVET

Iskrice in izreki

- Materinstvo je namen bivanja ženske, poklic, njena radost in rešitev. (Alphonse Daudet)
- Vsaka napaka se nam zdi neverjetno bedasta, če jo zagrešijo drugi. (François de La Rochefoucauld)
- Moški je edini samec, ki tepe svojo samico. To pa je za nekatere dokaz, kako nemogoče so lahko včasih ženske. (Slavko Krušnik)

Smeh ni greh

- »Gospa, zakaj pa je vseh vaših deset otrok enako oblečenih?«
- »Zato, da se ne zmotim, ko grem domov – in ne vzamem še kakega drugega.«

nizke rasti. Ko mu je med bitko svinčenka preluknjala klobuk, mu je Napoleon rekel: »Upam, da se ne boste več pritoževali zaradi svoje postave.«

* Napoleon je ob neki priložnosti okregal vojaka, ker je imel očiščene čevlje samo

spredaj. Vojak mu je odgovoril: »Veličanstvo, sovražniku nisem še nikdar pokazal pet in mu jih tudi ne bom. Zakaj naj bi si potem čistil čevlje še zadaj?«

Napoleonu je bil odgovor tako všeč, da je vojaka povišal v korporala.

PRAZNOVANJA

NA IZLET V OLIMJE

Junija 1969 so učence in učenci 8. a in 8. b zapustili klopi Osnovne šole Trata – in kot bi mignil je minilo pol stoletja. V soboto, 8. junija, so se na pobudo Franca Urha in Špele Gričar z avtobusom odpeljali v Olimje. Po prigrizku in degustaciji domačih vin so si ogledali minoritski samostan in lekarno z vrtom, polnim zdravilnih zelišč. Na kosilo so se odpravili na kmečki turizem na hrvaško stran, kjer jih je loški rojak Franc Masnec presenetil s posebno polnivitvijo sauvignona ob petdeseti obletnici njihove valetе. Po vrnitvi so ugotavljali, da si še niso vsega povedali, zato so se odločili, da se bodo poslej vsak mesec srečevali na kavi, vsako leto na pici in tako kot doslej vsakih pet let na izletu, je povedala Vlasta Mekiš. Skupinski posnetek je s fotoaparatom Draga Brnika naredil šofer Andrej.

DIJAŠKI ABRAHAM

V četrtek, 6. junija, so se v Gostilni Marinšek v Naklem na poznem kosilu zbrali dame in gospodje, ki so nekdanje drgnile šolske klopi na Srednji ekonomski šoli in Srednji tehnični šoli Iskra v Kranju. Od mature je minilo okroglih petdeset let in je šlo torej za srečanje z dijaškim Abrahamom. Zanimivost njihovega druženja je v tem, da so maturantski ples pripravili skupaj, da so lahko plesali, saj so bila v ekonomskem razredu sama dekleta z enim fantom, v tehničnem pa sami fantje z enim dekletom. Druženje so ohranili tudi na obletnicah in po petih desetletjih se že vsi počutijo kot pravi sošolci. Na srečanje jih je prišla natančno polovica, da bi bila snidenja še vabljivejša, bodo prihodnjic pripravili celodnevni izlet, saj so že skoraj vsi v pokoju.

Novorojenčki

Minuli teden smo na Gorenjskem dobili 48 novih prebivalcev. V Kranju se je rodilo 18 deklic in 15 dečkov. Najlažji je bil deček, ki je tehtal 2100 gramov, najtežji pa deček s 3950 grami. Na Jesenicah se je rodilo 11 dečkov, tudi par dvojčkov, in 4 deklice. Najtežja in najlažja sta bili deklici – prvi je tehtnica pokazala 4560, drugi pa 2450 gramov.

Mladoporočenci

V sredo, 29. maja 2019, sta na Bledu zakonsko zvezo sklenila Alen Fugina in Sanela Numanović. V soboto, 1. junija 2019, so se poročili: na Bledu David Kavčič in Urška Primc, v Radovljici Matjaž Oberstar in Andreja Palčič, v Mošnjah Mitja Štrubelj in Andreja Gorogranc, v Zalošah pa Gašper Zupan in Tina Praprotnik ter Primož Hribar in Ana Zupan. V soboto, 8. junija 2019, so se poročili: v Predvoru Matej Kelbič in Rebeka Hajsinger ter Rok Pečnik in Petra Potočnik, na Brdu pri Kranju Anže Ivanjko in Kaja Ferlin, na Zgornjem Brniku Simon Klemenčič in Daša Klemenčič, v Vopovljah Blaž Fink in Katja Rupert, v Gradu Matej Žitko in Klavdija Širok, na Jesenicah Dino Adrovič in Aida Bečarevič, na Bledu Nicholas Vinicius Duarte de Menezes in Sara Škrinjar, v Radovljici pa Miloš Stanišljevič in Bojana Marjanović.

Akustični večer z vokalistko Ano Skumvač

Poletni četrtkov večer bo nad strehami Kranja popestrila mlada pevka Ana Skumvač. V Panorami Stara Pošta je nastopila že skupaj s Tilnom Lotričem in zasedbo Deluxe Men, tokrat pa bo prvič nastopila samostojno. Prislunhili boste lahko slovenskim popevkam ter tudi tujim pop in džez skladbam. Na kitari jo bo spremljal Matic Jelenc.

Posebni gostje

V blejskem Art Cafeju nadaljujejo v akustičnih ritmih. V soboto, 22. junija, jih bodo obiskali Posebni gostje, ki bodo koncertirali od 21. ure dalje. Posebni gostje so Benjamin Burgar (vokal, kitara, saksofon), Tilen Stenovc (električna kitara), Matej Naglič (električna kitara), Klemen Jelenc (tolkala) in Aleš Gerkman (bas kitara).

TANJIN KOTIČEK ŠOLA VEDEŽEVANJA IZ CIGANSKIH KART

Spet si bomo ogledali kombinacije treh kart. Sodnik, Hiša, Vdovec – v domu se bo treba pogovoriti in poiskati skupne odločitve. Neka težava traja že dalj časa in mogoče na to vpliva neka starejša moška oseba. So tudi neke skrivnosti, ki pridejo na dan. Sreča, Nekaj denarja, Sporočilo – srečanje z osebo, ki nam veliko pomeni. Eksplozija čustev in raznih izpovedi. Otrok, Mislec, Upanje – mlajša moška oseba ima določene cilje. Umik v samoto predstavlja azil in hkrati hrepenenje po novem začetku. Ljubosumje, Izguba, Ljubimec – lahko gre za od tri do pet moških oseb, ki jih čaka nekakšen dogovor, najbrž poslovni, ni pa nujno. Je moška družba in precej ega v zraku, ko se merijo moči, kdo je boljši, finančno ali pa kako drugače. Oficir, Ljubica, Tat – službeno napredovanje v obstoječi službi ali pa popolnoma nov začetek. Vrata so odprta in s tem vse možnosti. Ljubezen, Zakon, Zvestoba – lepo razmerje,

zvestoba in vse, kar sodi zraven. Če gledamo poslovno, se obeta zelo dober sestanek. Vdova, Pismo, Bolezen – starejša ženska oseba, ki ima težave z zdravjem, a se uredijo. Ali pa prejetje že dolgo pričakovanih novic. Nenadna sreča, Pot, Vesele – lepo potovanje v dvoje, pričakovani dopust, ko gre vse po načrtu. Denar, Božje oko, Smrt – dobre finančne spremembe ali pa spremembe na drugih področjih, lahko v ljubezni ali osebno. Vsekakor samo dobro. Uspeh. Na naslov tanja.70@hotmail.com ali na Gorenjski glas s pripisom »šola vedeževanja« in svojo šifro pošljite tri, pet ali sedem poljubnih kart ali pa karte za druge sisteme, ki ste jih doslej že spoznali.

Srečno! Vedeževalka Tanja

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Miška 99«

Pišem vam iz podobnega razloga kakor večina ljudi – ker sem v stiski, potrebujem nasvet in se mi zdi, da mi vaš glas razuma lahko vsaj malo pomaga. Poleg tega sem o vas slišala samo dobre besede, in sem se odločila, da "probam" in vam pišem. Sem še dokaj mlada in prvič sem se znašla v resni zvezi. Edini problem je, da ima on velik problem. Rada bi vedela, ali on do mene sploh čuti kaj ljubezni podobnega in ali se mi splača vztrajati. Velikokrat se mi namreč zdi, da je z menoj samo zato, da ni sam. Z vašim odgovorom, pa čeprav kratkim, bi mi zelo pomagali. Trikrat ali večkrat sem prebrala besede »glas razuma«, kajti to je še kako res. Kaj se z nami vsemi dogaja? Ko nekemu podarimo svoje srce, se

ne moremo več odločati in razmišljati, kakor nam narekuje zdrav razum, ampak poslušamo samo srce. Srce pa vedno igra eno in isto skladbo. Balado ljubezni. Od mene ne potrebujete napovedi prihodnosti, ker že vse veste. In tisto, kar potrebujete, je le potrditev, da greste v pravo smer. Imate ga radi in on ima rad vas. Zato se vsekakor splača vztrajati. Vse odvisnosti so si enake, vsako je težko premagati sam in znano je, da poleg stroke največ pomaga občutek ljubezni in zaupanja. Njegova težava ni mačji kašelj, a kot vidim, ima tudi sam željo, da se pozdravi in začne živeti kvalitetno življenje. Osebno poznam ljudi, ki so to premagali in imajo danes čudovit vsakdan. Vaša naloga je, da

mu daste vedeti, koliko vam pomeni, ne obtožujete in ne dramtizirajte. Pozanimajte se, kaj je bilo tisto, kar ga je pripeljalo v težave – in na ta način se bo odpravil vzrok. Ko je na tleh, ne smete dovoliti, da tudi vas potegne v brezno, saj se to lahko zelo hitro zgodi. Stojte mu ob strani, a ne gledate na vse ne smete pozabiti nase. Ostala bosta skupaj in pozdravil se bo. Res je, boji se biti sam, a vi mu pomenite vse na svetu in to je edino, kar res šteje. Srečno!

»Zemljišče«

Že ste mi odgovorili. Vaši odgovori so mi bili v veliko pomoč in so bili vedno pravilni. Mojega zazidljivega zemljišča se drži zazidljiva parcela. Razmišljam, da bi morala ti dve parceli kupiti. Prosim vas, če mi

pogledate, kakšna je možnost in kakšne težave lahko pričakujem. Ali se mogoče on za prodajo že pogovarja s katerim od mejašev? Če imam kaj možnosti za nakup, vas prosim, da še pogledate, kdaj bi bil najboljši čas, mesec, da ga pokličem. Vsekakor je moj nasvet, da kupite obe zemljišči, saj se vam to na dolgi rok zelo obrestuje. Za zdaj ni videti, da bi obstajali še kakšni interesi. Je pa oseba, ki je lastnik, še vedno željan denarja, a kot vidim, vam bo uspelo najti skupno točko oziroma normalno ceno. Na vašem mestu ne bi preveč čakala, ampak bi šla kar v akcijo. Bodite malo več kot prijazni in vse se bo odvijalo v vašo korist. Mesec avgust je najbolj primeren. Lepo vas pozdravljam.

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

DRUŽABNA KRONIKA

MESO, PIVO IN BINE VOLČIČ

Gostilna Repnik v Kamniku je gostila zanimivo tekmovanje v peki na žaru, streljaj stran pa Glavni trg Kamniški festival piva. Kranjski KluBar v svojo kombinacijo lokala in koncertnega prizorišča mnogih znanih glasbenikov dodaja tudi posebno kulinarčno komponento in tako postaja t. i. gastropub.

S. Lesjak, A. Brun

Razširjena ponudba sedaj vsebuje še ulično hrano, ki bo nastajala pod taktirko znane-ga in priljubljenega kuharskega mojstra Bineta Volčiča. Ta je z veseljem združil moči z lastnikoma KluBara Klemenom Malovrhom ter Gregom Dolžanom, za jedi njejihova imena pa je našel navdih v domačem okolju. Kot pravi Bine: »Že več let se vozim iz Kranja v Ljubljano in popoldne hitim spet domov, pa v Kranju ali okoli do danes nisem nikjer

našel kraja, kjer bi pojedel kaj dobrega pa na hitro, saj se mi vedno kam mudi ... Zdaj pa sem v tem projektu našel priložnost, da razbijem mit, da je ulična hrana samo nekvalitetna in nezdrava. In končno lahko zdaj sit pridem domov.«
Del jedilnika, ki vsebuje vse od sendvičev in burgerjev do toplih jedi, juh, sezonskih solat in sladice – favorit je tiramisu, je kuharska ekipa ponudila na petkovem uradnem odprtju, na katerem ni manjkalo znanih obrazov, ki so ob vokalno-kitarski spremljavi glasbenikov Hama ter Petra Dekleve uživali v novih okusih.

Gostilna Repnik pa je bila prizorišče zanimivega izziva: izbirali so najboljšega Antonovega mojstra žara. Pet žarov, pet paketov Antonovih mesnih dobrot in župani sosednjih občin v vlogah mojstrov žara. Vsak si je izžrebal tudi pomočnico – znano Slovenko, dobil pa še dodatno pomoč organizatorja. Druženje je imelo tudi dobrodelno noto.
Svoje znanje peke na žaru so predstavili kamniški župan Matej Slapar, župan Občine Komenda Slavko Pogljajen, župan Občine Trzin Peter Ložar ter Franc Jerič, župan Občine Mengeš. Toni Dragar, župan Občine Domžale,

pa se dogodka ni mogel udeležiti in ga je pri peki zamenjal predstavnik podjetja Meso Kamnik. Na koncu je zmagal mesni krožnik trzinskega župana Petra Ložarja, ki mu je pri peki pomagala blogerka Tamara Fortuna.
Glavni trg pa je gostil Kamniški festival piva. Okušali smo piva štirih domačih pivovarjev ter še šestih z drugih koncev Slovenije. Ker se k pivu dobro poda predvsem hamburgerji, tudi teh ni manjkalo. Nastopili sta skupini The Dreams in B-kompleks, v večernih urah pa so se oglasili še ljubitelji oziroma lastniki motorjev Gold Wing.

Kuharski mojster Bine Volčič je združil moči z lastnikoma KluBara gastropuba Gregom Dolžanom in Klemenom Malovrhom. / Foto: Primož Pičulin

Odprtja sta se udeležila tudi znana sodnika domačega MasterChefa Luka Jezeršek in Karim Merdjadi. Skupaj z Binetom Volčičem so sodniška trojica. / Foto: Primož Pičulin

V ocenjevalni komisiji za mojstra žara sta bila tudi Tadej Bricelj in pevec, ki smo ga spremljali v domačem MasterChefu, Klemen Orter. / Foto: Alenka Brun

Trzinski župan Peter Ložar je za svojo pomočnico izžrebal blogerko Tamaro Fortuna. Njun krožnik je prepričal sodnike in osvojila sta Antonov žar izziv. / Foto: Alenka Brun

Pivovarna Mali grad Anje in Urbana Florjančiča letos praznuje že peti rojstni dan. / Foto: Alenka Brun

Kamniški festival piva: dekleti iz Vratarnice Nina Rejic in Mojca Potočnik / Foto: Alenka Brun

VRTIMO GLOBUS

Missy Elliott sprejeta v dvorano slavnih

Hip-hop izvajalka Missy Elliott (47) si je prislužila mesto v dvorani slavnih tekstopiscev, kamor sprejmejo le pisce najboljših pesmi z vsega sveta. Na glasbeni sceni se je pojavila v devetdesetih letih kot članica skupine Sista. Kasneje se je pridružila skupini Swing Mob. Po več letih sodelovanj z različnimi glasbeniki je leta 1997 stopila na samostojno pot in izdala album Supa Dupa Fly. Je dobitnica štirih grammyjev, po Billboardovi lestvici pa je najbolj prodajana ženska izvajalka hip-hopa v zgodovini.

Namesto zaroke konec zveze

Po enem letu in pol sta se razšla igralka Dakota Johanson (29) in pevec skupine Coldplay Chris Martin (42). »Pogovarjala sta se celo o zaroki, zato je to za vse, ki sta nam blizu, velik šok,« je povedal eden izmed njunih znancev.

Razlog za razhod naj bi bilo različno mnenje o družini. Martin naj bi želel z igralko čim prej imeti otroka, ona pa menda nad tem ni bila navdušena, saj se želi posvetiti karieri.

Zaradi otipavanja pred sodnika

Igralec Cuba Gooding ml. (51) se je sam predal policistom, potem ko ga je neka ženska obtožila otipavanja v nočnem klubu. V policijskem poročilu je navedla, da je bil močno omamljen. Če bo spoznan za krivega, ga čaka zaporna kazen. Za igralcem je težko obdobje – ločil se je od soproge, s katero sta bila skupaj od srednje šole in imata tri otroke, izgubil pa je tudi očeta.

Cardi B zaključila z lepotnimi posegi

Po zadnji korekciji prsi in liposukciji je Cardi B (26) odločena, da ne gre več pod nož. Pevka je zaradi zdravstvenih zapletov po posegu morala odpovedati številne koncerte. Močno otekle noge in težave z želodcem so bile po njenih besedah zadosten razlog, da bo odslej lepoto vzdrževala le na naraven način. Odločila se je za telovadbo in zdaj nima več glavobolov.

Med pomočnicami na malce drugačnem pikniku v Kamniku, kjer so izbirali najboljšega Antonovega mojstra žara, so tekmovalci, tokrat župani, izžrebal vsak svojo pomočnico, znano Slovenko. Med njimi sta bili tudi simpatični nekdanja mis Slovenije in osebna trenerka Nives Orešnik ter pevkva Eva Boto. / Foto: A. B.

N JAZ, MIDVA IN MI

Hitro na kolo

MOJCA LOGAR

Gotovo je vsem znana situacija, ko imate na razpolago urico ali dve časa in bi se podali na kolo, brez načrtovanja in poizvedovanja. Tedaj se običajno vozimo po ustaljenih poteh. Prepričana sem, da ima prav vsak kolesar nekaj takšnih »svojih« pot, ki jih lahko prevozi miže. Ko grem jaz hitro na kolo, grem najpogosteje v Preddvor, pod Storžič. Od doma po brdski obvoznici v Čadovlje, potem pa v Bašelj. Od tam se spustim v Mače, mimo nekih travnikov do strelišča v Preddvoru, do jezera in mimo Brega ali Olševka domov. Vedno izbiram najmanj prometne ceste, kar jih poznam in jih lahko izberem. Starejša ko sem, bolj mi je to pomembno. Hrup, promet, avtomobili in tovornjaki me zelo motijo. Pod Storžičem je mir, rada imam razgiban teren, kar pomeni, da je fino, če je malo klanca.

Druga hitra kolesarska pot je na Možjanco, od tam na Štefanjo Goro. Spustiš se v Cerklje in nazaj domov. Lahko se podam na drugo stran Kravca, na Apno in Šenturško Goro. Potem prideš v Sidraž in zaokrožiš krog na Tunjice ali v Kamnik in mimo Zaloga čez Vaško domov. »Downhilla«, spusta po gozdu, ne obvladam in niti nimam takšnega kolesa. Dolgo časa sem imela sama s seboj precej opraviti, da sem sprejela realnost, da je to sodoben šport in se ljudje poslužujejo tovrstne rekreacije. Če bomo tem kolesarjem nudili proge in poligone, se bodo vozili tam, sicer se bodo vozili povsod. Torej sem za novodobno kolesarjenje preveč staromodna,

prestara in prestrahopetna. Jaz sem bolj kolesar popotnik kot rekreativec. Ne merim kilometrov niti hitrosti, rada grem z zmernim tempom, predvsem pa na poti rada opazujem vasi, polja, travnike, žito, ki raste, poslušam ptice in uživam v razgledih. Temu primerne so tudi izbire poti. Čim bolj ob robu vasi, lahko so makadamske ali gozdne poti, da so le čim manj prometne.

Naslednja pot, ki jo rada uberem je Cerkljanska varianta. Peljem se v Grad, potem pa mimo Pšate v Poženik, na Cerkljansko Dobravo in v Tunjice. Mogoče še v Kamnik ali pa že prej zavijem v Komendo. Domov se vračam mimo Zaloga in Pšenične Police. Bojda kolesarji v svojem žargonu tej poti rečejo Belgija. JV Belgija, kjer je pogorje Ardenov, je razgibana, morda podobna tej pokrajini ... Ali kaj vem, zakaj so jo tako poimenovali. To so hitre kolesarske poti. Če grem na škofjeloško ali proti zgornji Gorenjski, mi to vzame več časa, razen tega se izogibam poti čez Kranj. Povsod so kolesarske poti, jaz pa se tako rada vozim mimo polj, ob gozdovih in travnikih. Moti me hrup avtoceste ali letališča, ne maram semaforjev in prometnih cest. Kadar imam na razpolago ves dan, se z avtom zapeljem do nekega izhodišča, potem pa od tam naprej. To pa je moja izbira za urico ali dve. Govorim, kot da se vozim sama, v resnici pa se skoraj vedno voziva skupaj z Janezom. In ne boste verjeli, na poti pogosto srečava koga izmed vas, dragi bralci ...

Mojca Logar je profesorica geografije in zgodovine.

Vstop v Celoto

JANEZ LOGAR

Še nekaj razmišljanj o našem telesu. Zapisali smo, da si naše telo vse zapomni. Kar razum pozabi, se bo telo vedno spomnilo. Drugi del (pozabljeni) resnice o našem telesu je naslednji: moje telo ne odraža le mene. Natančneje rečeno: občutki v telesu, še posebno tisti bolj skriti, mi lahko dajo informacije o meni in o drugih, o tukaj in sedaj in o drugih časih, o tem prostoru, kjer sem, in o prostorih, kjer nisem. Moje telo je v resnici delček ogromnega, gigantskega sistema, ki ga naš razum ne more dojeti. Prek globokih in nežnih telesnih občutij v sebi lahko začutimo celovitost bivanja. Biti povezan s celoto je velika milost. Celota pomenijo prejšnji in sedajni časi, jaz in vsi ljudje, prostor, kjer stojim, in vsi drugi prostori, kjer me ni. Doživeti celote bivanja nas tako zelo zaznamuje, da nikoli več nismo isti, kot smo bili prej. In še ena čudna zakonitost je. Središče celote sem zase vedno jaz. Vse je usklajeno, vse je prav, vsakdo je na pravem mestu. Jaz sem najpomembnejši in hkrati so vsi drugi popolnoma enako pomembni. Nekako smo na istem nivoju. Vsi pripadamo nečemu, kar nas zelo presega. Čutimo brezmejno pripadanje vsem bitjem in vsemu stvarstvu. Hkrati se zavedamo, da nas povezuje ravno ta Pripadnost. Vse je v gibanju in hkrati vse miruje. Sebe doživljamo kot bitje v procesu razvoja, ne glede na veselje in trpljenje. Pravzaprav svoje trpljenje doživimo kot del procesa zorenja. Cilj je postati boljši človek in to dobroto

deliti z drugimi. V območju Celote nimamo problemov dati sočutje in ljubezen samemu sebi in sočloveku. Vemo, da nam pripada. Tak občutek telesnega življenja nam da slutnjo o Enosti znotraj in zunaj. S podobnimi vprašanji se od vekomaj ukvarja filozofija, religija.

Mi pa smo zadovoljni s tem, kar vidimo in slišimo. Na televiziji nam prodajajo novice dneva in menimo, da smo seznanjeni. Zadovoljni smo s tistim, kar pojemo in zlijemo v usta. Siti smo in pravimo, da je to pravi »life«. Kupimo nov avto in čutimo ponos. Letimo v Ameriko, objavimo na Facebooku in hvalimo tehnologijo. Vse to ni nič v primerjavi s tem, kar nam je na razpolago.

Dragi človek! Kako je mogoče, da si dovolil tako spustiti nivo bivanja in nivo svoje sreče? Zakaj se zadovoljiš z majhnimi dobrinami, ko ti je na razpolago neskončna radost bivanja? Dobil si razum, vendar ga uporabljaš proti sebi. Oddaljuješ se od sebe in bližnjega. Dobil si telo, a ga ne poslušaj. Tvoja pravica je, da si povezan z vsemi ljudmi. Zakaj se ji odrekaš in postavljaš samo sebe na prvo mesto? Šele ko boš razvil sočutje in ljubezen do sočloveka in sebe, se boš smel postaviti v središče, ker ti bo dana celost bivanja. Med nič in Celoto je naše telo. Moramo ga spoštovati in imeti brezpogojno radi. Dobil bomo zaščeno. Že navadno poslušanje telesa prinaša čudeže v naš vsakdanjik.

Janez Logar je terapevt v zakonskem in družinskem centru Toplina v Kranju. e-pošta: janez.logar@toplina.net

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA DANICA DOLENC

Kislo zelje in repa sta že pošla, v trgovinah pa tako lepo vabijo glavice svežega mladega zelja. Enolončnica z malo krompirja, polpeti iz zelja in kosmiči, sladko zelje v solati ali popečeno, sarme s sladkim zeljem, ki smo ga preprosto pokuhali v okisani vodi, in podobno. Vse bo odlično za našo prebavo, in če bomo zraven ponudili še kakšno dobro sladico, bomo čisto lahko prestali dan brez mesa. Zdravo in poceni.

Sladko zelje

Potrebujemo: 50 dag zelja, 2 dag maščobe, 1 žličko sladkorja, 6 dag prekajene slanine, pol čebule, 1 žličko moke, malo paradižnikove mezge, kumino, sol in peteršilj.

Na maščobi zarumenimo sladkor, stresemo nanj sesekljano čebulo in slanino ter pražimo. Zelje narežemo na rezance, ga poparimo z vrelo vodo, dodamo k čebuli in jed pokrito dušimo dobre pol ure. Nato dodamo začimbe, zelje potresemo z moko, ga premešamo in po potrebi zalijemo. Vse skupaj dobro prevremo in na koncu potresemo s seseklanim peteršiljem.

Zrezki iz sladkega zelja in kosmičev

Za 4 osebe potrebujemo: 25 dag sladkega zelja, 1 jajce, 1 čebulo, 10 dag ovsenih kosmičev, 10 dag sira, sol, poper, peteršilj, majaron, lahko tudi kurkumo.

Sladko zelje skuhamo in sesekljamo, sir naribamo. Zmešamo vse sestavine in pustimo stati četrtr ure, da se kosmiči napijejo. Če je masa prerodka, dodamo še malce moke, da lepo oblikujemo zrezke. Na vročem olju jih popečemo po obeh straneh. Ponudimo s solato.

Sladko zelje v solati z majonezo

Potrebujemo: 50 dag sladkega zelja, 4 žlice majoneze, 1 žlica gorčice, 0,5 dl mleka, sok polovice limone ali kis, sol, stolčeno kumino.

Zelje naribamo ali narežemo na tanke rezance, zmešamo z ostalimi sestavinami, pustimo stati deset, petnajst minut, da se okusi prepletejo, in ponudimo.

Govnač

Potrebujemo: 75 dag zelja, sol, vodo, 1 žlico moke, 2 žlici zaseke, pol žličke stolčene kumine, poper in 1 olupljen in na kocke narezan krompir.

Očiščeno in na široke rezance zrezano zelje polijemo z vrelo vodo in odcedimo. V lonec nalijemo pol litra vode. Ko zavre, damo vanjo krompir, sol in kumino ter takoj dodamo zelje. Kuhamo najmanj 1 uro, dokler ni mehko. Nato napravimo svetlo prežganje iz zaseke in moke, ga zalijemo z mrzlo vodo, premešamo ter zlijemo v zelje. Jed naj še enkrat zavre.

Češnjev zavitek

Potrebujemo vlečeno testo, 1 kg izkoščičenih češenj, 10 do 15 dag masla, 10 dag drobtin, sladkor in vanilin sladkor.

Razvlečeno testo posujemo z drobtinami, prepraženimi na maslu, posujemo s češnjami in sladkorjem. Zvijemo in spečemo.

Pečen brancin s sladkim krompirjem

ERIKA JESENKO

Glede na vse pozitivne učinke, ki jih imajo ribe na naše zdravje, se na našem jedilniku pojavljajo premlokrat. Veliko jih meni, da je njihova priprava zapletena, vendar v resnici to ne drži. Če jih pripravimo v kombinaciji s sladkim krompirjem, bomo dobili izvrstno lahko in gurmansko poletno kosilo.

Za pripravo brancina s sladkim krompirjem potrebujemo: brancina, sladek krompir, 1 bio limono, 4 stroke česna, 1 šopek peteršilja, olivno olje, sol, rožmarin.

Limono operemo pod vročo vodo in jo narežemo na

tanka kolesa. Česen in peteršilj na drobno sesekljamo ter zalijemo z olivnim oljem, da dobimo gladko tržaško omako. Brancina očistimo in dobro speremo pod vročo vodo ter ga osušimo. Ribona eni strani večkrat zarezemo. Posolimo v notranjosti in po koži. Natremo ga z rožmarinom in tržaško omako. V notranjost položimo tudi rezine limone. Brancina položimo na pekač, obložen s papirjem za peko, in ga pokapamo z žlico olivnega olja. Pekač postavimo v pečico, ogreto na 200 stopinj Celzija, in pečemo 20 minut. Pečeno ribo vzamemo

iz pečice, jo prekrijemo s tržaško omako in postrežemo s sladkim krompirjem. Zraven ponudimo tudi rezino limone.

Priprava sladkega krompirja: Krompir operemo in ga narežemo na manjše rezine. Pekač premažemo z žlico olivnega olja ter nanj razporedimo pripravljen krompir. Pečemo v pečici na 200 stopinjah Celzija približno 30 minut oziroma dokler se krompir ne zmehča. Ko je krompir pečen, ga malce posolimo in postrežemo.

Nasvet: Količina rib in krompirja je odvisna od števila oseb. Načeloma je

LAHKE JEDI

za eno osebo dovolj en srednje velik brancin in toliko sladkega krompirja, kot običajno pojemo klasične. Čas peke je odvisen tudi od velikosti rib.

Četrti pohod bosonogih na Vovar

Gozd – Društvo Dogodek Kamnik, sekcija Bosonogi, ki jo vodi Pavel Žvelc, organizira četrti Pohod bosonogih na Vovar (940 m). Pohod bo v soboto, 22. junija, z začetkom ob 9. uri. Zborni mesto je pri Sodnikovi domačiji na Gozdu nad Kamnikom. Do izhodišča pohoda bodo udeležence vodile table z napisi. Pohod bo trajal okoli uro in pol. Organizator bo poskrbel za prehrano, napitke in spominsko majico. Vsak udeleženec bo prejel tudi medaljo, posebno pa najmlajši in najstarejši udeleženec ter družina z največ pohodniki. Pohod bo potekal v vsakem vremenu, prispevek je deset evrov za odrasle in pet evrov za otroke.

Očistil območje gradu

Ivan Krivec je uredil in označil območje ostankov gradu Kamen v Adergasu, ki je bilo doslej znano le redko komu.

ALEŠ SENOŽETNIK

Adergas – »Že otrokom so nam starejši pripovedovali in tudi v šoli smo se učili o gradovih v naši občini. Na hribu, kjer je stal grad Kamen, je danes le gozd s posameznimi skalami, ki štrlijo iz zemlje. Na enem mestu pa prideš do sledi, če odstraniš mah,« nam je povedal Ivan Krivec, domačin, ki se je lotil odkopavanja enega od grajskih prostorov, le nekaj deset metrov nad nekdanjim samostanom in župnijsko cerkvijo v Adergasu. Že pred nekaj leti je odkril rušo s temeljev dveh sten, ki je prerasla razvaline, tako da se dobro vidita debelina zidu in vogal grajske sobe. Pred časom pa je stezo do razvalin tudi označil s kažipotmi. Letos pa je odkopal še dva vogala, tako da se

Ivan Krivec na mestu, kjer so še vidni ostanki nekdanjega gradu Kamen

natančno vidi eden od grajskih prostorov, lokacijo pa je opremil z informacijami o zgodovini gradu. »Glede na to, da je razvalina nedaleč od planinske poti na Štefanjo goro, sem prepričan, da bo marsikdo naredil kratkotrvajko, da si jo ogleda. Še

posebej pa bodo ostanki zanimali nekatere domačine, saj smo že vsi slišali za grad, malokdo pa ve, da so ostanki še dandanes vidni,« razlaga Krivec, ki je tudi sicer navdušen nad ohranjanjem kulturne in zgodovinske dediščine. Velik del njegovega

prostega časa pa zapolnjuje vzdrževanje Spominskega parka Davovec in obnavljanje zapuščenih gorskih partizanskih pomnikov ter grobov iz obdobja druge svetovne vojne.

Grad Kamen z nemškimi imenom Frauenstein (Gospejin kamen) so najverjetneje v prvi polovici 13. stoletja postavili velesovski vitezi, nato pa je prešel v last nun, potem ko so po Valvasorjevih zapisih zadnjega iz rodbine vitezov leta 1473 zajeli Turki. Nune so v gradu hranile samostanske dragocenosti, grad pa je opravljal tudi funkcijo protiturškega tabora, nato pa so ga ob koncu 18. stoletja podrli, kamene pa so uporabili za zidavo samostana v Adergasu. Podoba nekdanjega gradu je ohranjena na Valvasorjevi grafiki.

IVAN TAVČAR – JERNEJ LORENCI

VIŠOŠKA KRONIKA

Visoška kronika se vrača domov na Visoko. Uprizoritev ob 100. obletnici izida romana Ivana Tavčarja Visoška kronika. Predstava na prostem.

DRAMA
SILVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA LAIBLJANA

Dvorec VISOKO pri Poljanah

PETEK, 21. junij 2019, ob 19.00 uri

prodaja vstopnic **eventim.si**
PRODAJA VSTOPNIC

Organizator: **VRTAČ** MC Medicor **IPLUS**
Gorenjski Glas Radio **Sora**

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

IZLETI

Z Jamnika na Jelovico

Kranj – ZB NOB Kranj, ZB NOB KO Besnica - Podblica in KS Podblica prirejajo v soboto, 22. junija, peti tradicionalni pohod z Jamnika na Jelovico k partizanski ciklostilni tiskarni Meta. Zbor ob 9. uri nad Jamnikom. Hoje je približno 45 minut.

S kolesom na Bled

Naklo – Društvo upokojencev Naklo vabi v četrtek, 20. junija, na kolesarjenje na relaciji Naklo-Podnart-Lancovo-Bled-Naklo. Zbor bo ob 8. uri pred Domom upokojencev Naklo.

Izlet na Češko

Kranj – Planinsko društvo Iskra obvešča, da se je sprostilo nekaj mest za društveni izlet na Češko, Saško in poljski del Šlezije (3.–10. avgusta). Prijave za preostala tri prosta mesta so možne še do 15. julija (sobe v hotelih so že rezervirane) oziroma do zapolnitve razpoložljivih mest. Informacije o izletu na spletni strani društva.

Izlet na Sv. Višarje

Gozd - Martuljek – Planinsko društvo Gozd Martuljek v okvi-

ru sedemdesetletnice delovanja vabi na izlet na Sv. Višarje v torek, 25. junija. Zbor bo pred penzionom Špič, od tam se boste z avtomobili odpeljali do vasi Žabnica. Prijave do petka, 21. junija, na tel. 051 336 635 (Majda), 041 363 731 (Oti) in 031 370 919 (Tatjana).

Planinski izlet: Češka koča

Kranj – DU Kranj vabi na planinski izlet na Češko kočo v četrtek, 27. junija. Odhod s posebnim avtobusom bo ob 7. uri izpred Globusa. Izlet je primeren za vse pohodnike, ki se bodo sprehodili do Štularjeve planine in ferate ter se vrnilo do jezera. Hoje za planince bo štiri ure in pol, za pohodnike od dve do tri ure. S seboj imejte posodo za jezersko vodo. Prijave z vplačili sprejemajo do ponedeljka, 24. junija.

OBVESTILA

Literarni večer

Tržič – V soboto, 22. junija, bo ob 19. uri tradicionalni literarni večer DSP v objemu gora pred Planinskim domom pod Storžičem. S parkirišča pred Dvorano tržiških olimpijcev bo popoldne za udeležence, goste, obiskovalce in tiste, ki sami ne morejo do prizorišča pred Domom pod Storžičem (starejši, invalidi, ranljive osebe), na razpolago literarni minibus slovenske pisateljske poti za prevoz do dogodka (vsako uro).

KONCERTI

Večer elektronske glasbe

Tržič – Glasbeno društvo Fankadelik v soboto, 22. junija, vabi na večer elektronske glasbe. Od 18. ure dalje bodo v amfiteatru Gorenjska plaža glasbo vrtela znana imena, kot so Mike Vale, Alex Raner, Adi Black in Wide Dimension. Vstopnice so na voljo v TPIC Tržič.

LAŽJI
SUDOKU

4	7			3	8	6	2
9	5						4
	8	1	6				
1			7		2		9
	3	6		2	4		
5	2		8				3
			4	7	9		
6					3		8
8	2	9	5		7		1

Rešitev:

1	7	2	9	6	5	8	2	9
8	5	1	6	3	7	4	9	8
9	2	4	7	1	6	8	5	3
5	1	7	8	9	2	3	6	4
6	8	2	5	4	9	1	7	3
4	6	5	7	9	1	8	3	2
7	9	1	8	2	4	5	9	6
2	9	8	6	5	3	7	1	4

TEŽJI
SUDOKU

4				8		7	1
1			6	2	8		
	5			4			
5	4	1				3	
	3				5	8	6
			2			6	
		2	4	1			3
8	1		3				2

Rešitev:

2	6	9	1	8	5	1	8
5	2	1	7	2	9	6	8
8	9	1	5	6	2	7	4
9	8	5	7	1	6	8	2
7	1	6	8	2	9	9	4
4	8	2	6	9	8	1	7
6	2	7	1	2	8	5	9
9	7	8	2	9	4	6	1
1	2	9	8	5	6	4	7

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov.

Sestavil: B. F.

desetdnevna vremenska napoved

Torek 18. 6. 16/28 °C	Sreda 19. 6. 15/29 °C	Četrtek 20. 6. 15/29 °C	Petek 21. 6. 15/29 °C	Sobota 22. 6. 14/26 °C
Nedelja 23. 6. 14/28 °C	Ponedeljek 24. 6. 15/29 °C	Torek 25. 6. 15/30 °C	Sreda 26. 6. 14/28 °C	Četrtek 27. 6. 12/25 °C

tedenski koledar

18. 6.	tor.	Marko	5.10	20.56
19. 6.	sre.	Julijana	5.10	20.56
20. 6.	čet.	Silverij	5.11	20.56
21. 6.	pet.	Alojz	5.11	20.57
22. 6.	sob.	Ahac	5.11	20.57
23. 6.	ned.	Kresnica	5.11	20.57
24. 6.	pon.	Janez	5.11	20.57

Letni koncert pevske skupine Korona

Radovljica – Pevska skupina Korona vabi na letni koncert Pod oknom, ki bo v petek, 21. junija, ob 20. uri v Baročni dvorani Radovljiške graščine, kjer bodo zazvene ljudske, umetne, sakralne in tudi zabavne pesmi.

RAZSTAVE

Pred tišino

Duplje – V sredo, 19. junija, ob 18. uri v Galeriji Graščine Duplje odprtje razstave Pred tišino akademske slikarke Milene Kafol. Avtorico bo predstavila umetnostna zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn.

LOTO

Rezultati 48. kroga – 16. junija 2019
2, 3, 5, 8, 9, 23, 39 in 1

Loto PLUS: 4, 11, 12, 17, 21, 25, 29 in 14
Lotko: 8 5 7 6 7 7

Sklad 49. kroga za Sedmico: 2.750.000 EUR
Sklad 49. kroga za PLUS: 790.000 EUR
Sklad 49. kroga za Lotko: 110.000 EUR

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek neprekinjeno od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

MOTORNA VOZILA AVTOMOBILI

PRODAM

FIAT Marea Weekend, l. 1999, bencin, 245.000 km, redno servisiran, servisna knjižica, original vlečna kljuka, dodatne 4x gume s platišči, prtljajnik za kolesa, navigacija, cena po dogovoru, tel.: 041/872-031 19001627

FIAT Punto, letnik 2003, prevoženih 120.000 km, reg. do 28. 10. 2019, tel.: 041/792-695 19001670

DRUGA VOZILA

PRODAM

KOMBI Peugeot Boxer 3.0,8 + 1, letnik 2010, informacije so na voljo na spletni strani www.mdsskr-drustvo.si in na, tel.: 051/444-660 19001673

LOKA NEPREMIČNINE
LOKA NEPREMIČNINE d.o.o.
Kapucinski trg 13, 4220 Škofja Loka
gsm: 041 675 123, tel.: 04 506 03 00
e-mail: info@loka-nepremicnine.si

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od let. 2000 dalje. Ugrica Blaž, s.p., Druhovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857 19001541

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

JELŠEVE in jesenove deske različnih dimenzij, tel.: 04/51-21-777 19001667

ODPRODAMO artikle za toplotno izolacijo hiše, tel.: 04/57-21-452 19001668

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

NOVA lesena vhodna vrata, zelo ugodno, 40 % ceneje, tel.: 041/271-953 19001669

STARINE

KUPIM

ODLIKOVANJA, kovance, ure, slike, značke, srebrnino, luči, kipe in drugo, tel.: 030/670-770 19001625

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

OČALA CENEJE - podvojimo vrednost vašega zelenega recepta do 101 eur! Optika Aleksandra, Qlandia, tel. 051/731-721, www.optika.si 19001545

ŽIVALI IN RASTLINE

PODARIM

DVA kužka mešančka med labradorcem in nemškim ovčarjem, tel.: 040/471-934 19001671

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CISTERNO za gnojevko - vodo Creina in izkopalnik za krompir, tel.: 051/673-752 19001676

KUPIM

IZKOPALNIK krompirja in vrtavkasto brano, lahko v slabšem stanju, tel.: 031/604-918 19001675

TRAKTOR, lahko tudi slabše ohranjen ali neregistriran, tel.: 031/445-956 19001674

PRIDELKI

PRODAM

CVIČEK vrhunski, prejemnik zlate medalje, ugodno, možna dostava, tel.: 031/301-013 19001628

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

BIKCA simentalca starega 10 dni, tel.: 041/535-133 19001672

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 19001559

OSTALO

PRODAM

LETOŠNJE seno v kockah, tel.: 070/659-629 19001665

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela - z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, 041/222-741, www.gradton.si 19001561

VOZNIK AVTOMEŠALCA / HRUŠKE ZA BETON (m/ž)

Pogoj: Izpit C kategorije, delovne izkušnje kot voznik tovornjaka (ni nujno mešalca). Zaposlitev: za določen čas. Prijavijo se lahko tudi upokojenci. Prijave: Martina@n-b.si. **Dodatne info: 041 352 320.**

NIKOTRANS & BEGRAD d.o.o., Savska Loka 23, Kranj

ZAPOSILIMO VOZNIKA (m/ž),

redno ali honorarno, v dopoldanskem času, za razvoz pekovskih izdelkov od vrat do vrat.

hitrikruhek@gmail.com

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE ponudbe za iskrene ljudi zrelitih ter starejših let. <http://www.zau.si>, tel.: 031/836-378 19001563

RAZNO

PRODAM

PRTLJAŽNIK za zadnja vrata za 2 kolesi in mešalec za beton, tel.: 051/202-963 19001666

www.gorenjskiglas.si

Otroški Atlas sveta

Ta knjiga je lepo in koristno darilo hkrati. Trda vezava, 72 strani.

Prej, ko se otrok spozna z zemljevidi in dobi občutek za zemeljsko oblo, razporeditev celin in držav, njihovih glavnih mest, zastav ter značilnosti, bolje se bo znašel v šoli in v vsakdanjem življenju. V Otroški atlasu sveta s posodobljenimi podatki boste skupaj z otrokom svet odkrivali na preprost in zanimiv način.

Redna cena knjige je 19,99 eur, nova cena knjige je le 11,99 eur+poštnina.

11⁹⁹ EUR

+ poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Premium peciva

224 strani, 15 x 20 cm, špiralna vezava,

Pred vami je najnovejša kuharica za kremasta peciva in sladice – sadna peciva, rulade, torte in tortice, sladice brez peke, deserte v kozarcih in ostale kremaste užitke. Njihova jasna in enostavna priprava vodi vsakogar do zagotovljenega uspeha.

10 EUR

+ poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

MojeDelo.com

STYRIA DIGITAL MARKETPLACES, d.o.o., Verovškova ulica 55, 1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 51 35 700
VEČ INFORMACIJ IN ZAPOSLITVENIH OGLASOV (1200+)
NA: www.mojedelo.com, info@mojedelo.com

Pomočnik v proizvodnji-livar, m/ž (Jesenice)

Zaposlimo sodelavca na delovno mesto livar-pomočnik v proizvodnji. Nudimo možnost sklenitve pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas. Delo poteka v urejenem in prijetnem delovnem okolju. Če se želite pridružiti manjši ekipi zaposlenih, pošljite prijavo po elektronski pošti na: albomay@siol.com. Albomay, d. o. o., Cesta železarjev 8, 4270 Jesenice. Prijave zbiramo do 4. 7. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Računovodja, m/ž (Komenda, poslovna cona)

Pričakujemo: najmanj VI. stopnjo izobrazbe ekonomske smeri, zaključeno srednjo ekonomsko šolo, najmanj 5 let delovnih izkušenj na računovodskem in finančnem področju, poznavanje slovenskih in mednarodnih računovodskih standardov, odlično poznavanje področja računovodstva vključno s področjem davkov, natančnost in organiziranost pri delu, dobre analitične sposobnosti ... Plamtex INT, d. o. o., Pod bukvi 8, 1218 Komenda. Prijave zbiramo do 30. 6. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec, m/ž (Gorenjska)

Za gorenjsko regijo iščemo več prodajalcev z najmanj IV. stopnjo izobrazbe, spoštljivim odnosom do kupcev in sodelavcem ter željo po timskem delu. Lidl Slovenija, d. o. o. k. d., Pod lipami 1, 1218 Komenda. Prijave zbiramo do 25. 6. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Odgovorni natakar v cateringu, m/ž (Sora pri Medvodah)

V kolektivu Jezeršek gostinstva, Sora pri Medvodah, iščemo natakarja za delo na catering dogodkih. Jezeršek gostinstvo, d. o. o., Sora 1a, 1215 Medvode. Prijave zbiramo do 11. 7. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Kontrolor kakovosti, m/ž (Begunje na Gorenjskem)

Pričakujemo: zaključeno visoko, srednjo ali poklicno šolo tehnične smeri, 24 mesecev izkušenj na podobnem delovnem mestu, zeleno v navigaciji, sposobnost za delo v timu ... SVP Avio, d. o. o., Zapuže 10a, 4275 Begunje na Gorenjskem. Prijave zbiramo do 11. 7. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Živilski tehnolog za kakovost, m/ž (Kranj)

Vaše delo: zagotavljanje izvajanja sistema varnosti in higiene živil HACCP, skrbništvo sistema kakovosti IFS, nadzor kakovosti proizvodnih procesov, reševanje

neskladnosti proizvodnih procesov, analiziranje in predlaganje ukrepov, izvajanje internih usposabljanj zaposlenih za zagotavljanje izvajanja sistema varnosti živil in dobre proizvodne prakse. Don Don, d. o. o., Gasilska cesta 2, 1290 Grosuplje. Prijave zbiramo do 28. 6. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja restavracije Panorama na Bledu, m/ž (Bled)

Naloge in odgovornosti: odgovornost za usklajeno, pravočasno in kakovostno delo v strežbi, organiziranje, vodenje in nadziranje ekipe strežnega osebja, skrb za optimalno razporeditev delavcev glede na potrebe ... Sava turizem, d. d., Dunajska 152, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 23. 6. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Monter, m/ž (Ljubljana, Kranj, Maribor, Celje, Koper, Nova Gorica)

Naloge: montiranje in sestavljanje pohištva, branje načrtov, prevoz in vnos pohištva strankam. Lesnina LES-MMS trgovska družba, d. o. o., Cesta na Bokalce 40, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 11. 7. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Logistični delavec trgovine, skladišča in zračnega prometa, m/ž (Brnik)

Pričakujemo: zaključeno najmanj nižje poklicno izobraževanje (2-letno), zaželeno 1 leto izkušenj na podobnem delovnem mestu, obvladovanje viličarja, vozniško dovoljenje B-kategorije, komunikacijske in organizacijske sposobnosti ... Regal-Gebr. Heinemann trgovina in zastopanje, d. o. o., Bleiweisova cesta 30, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 30. 6. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Urejevalec, m/ž (Kranj)

Vaše naloge bodo predvsem: nastavljanje strojev in naprav za izdelavo kovinskih sestavnih delov, tekoče odpravljanje zastojev na stroju, menjava orodij, sodelovanje pri uvajanju novih postopkov in izdelkov ... Iskra, d. o. o., Stegne 21, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 12. 7. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Delavec v proizvodnji, m/ž (Jesenice)

Od vas pričakujemo: IV. ali V. stopnjo izobrazbe strojni tehnik, mehatronik, natančnost in zanesljivost pri delu, odgovoren odnos do dela in usmerjenost h kakovosti izdelkov. Odlični delovni pogoji v klimatiziranih in čistih proizvodnih prostorih, redno in stimulatívno plačilo. Komag, d. o. o., Spodnji Plavž 14c, 4270 Jesenice. Prijave zbiramo do 12. 7. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja logistike, m/ž (Kranjska Gora)

Poleg vodenja sodelavcev boste odgovorni za usklajevanje dela z ostalimi oddelki ter koordinacijo dela z zunanjimi partnerji. Od vas pričakujemo, da ste usposobljeni za delo s pisarniškimimi orodji ter imate dve leti delovnih izkušenj z vodenjem ekipe v logistiki. Hit Alpinea, d. d., Borovška cesta 99, 4280 Kranjska Gora. Prijave zbiramo do 25. 6. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec, m/ž (Škofja Loka, Kranj)

Bi želeli postati del naše ekipe? Prijavite se lahko na <https://www.tedi.com/si/kariera/spletna-prijava/> ali nam svojo prijavo pošljete po pošti na naslov TEDi Betriebs, d. o. o., Ptujška cesta 190, 2000 Maribor. Prijave zbiramo do 12. 7. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

ANKETA

Mladi radi živijo
v skupni Evropi

SUZANA P. KOVAČIČ

Letos je petnajsta obletnica vstopa Slovenije v Evropsko unijo. Nekaj mladih s tržiškega konca, starih petnajst let, ki so ravno zaključili osnovno šolo, smo vprašali, kaj jim pomeni skupna Evropa, kakšen je njihov odnos do nje.

Foto: Primož Pižulin

Julija Vogeljik, OŠ Trzica:

»Meni je pomembna skupna Evropa, ker smo s tem varnejši kot država. Pomembno je, da se družimo z drugimi narodi, da se razumemo. Še več pa bi se moralo delati na skupni komunikaciji.«

Uroš Meglič, OŠ Trzica:

»EU je v redu. Meje niso zaprte, več je možnosti za delo v tujini. Slovenija dobi sredstva za pomoč v stiski, tudi za begunce. Če bi prišlo do vojne, bi bilo več medsebojne pomoči in zaščite.«

Ajda Meglič, OŠ Križe:

»V redu je, da je Slovenija v EU. Dobro sodelujemo z ostalimi državami, lahko se gibljemo prosto po državah EU. S projekti, kot je Erasmus, pa se omogoča izmenjava mladih.«

Stela Zavrl, OŠ Bistrica pri Trzici:

»Prav je, da smo v EU. Da imamo skupno denarno enoto in da si države pomagamo. Lahko prosto potujemo z osebno izkaznico, brez nekih dodatnih dokumentov.«

Lovro Dovžan, OŠ Križe:

»Prehod čez meje je lažji, kar mi kot športniku dosti pomeni, ker se na treninge lahko peljem z manj dokumenti ali brez njih. Slovenija ima na voljo razne oblike pomoči, poteka izmenjava mladih ...«

O domovini malega kruhka

V raznoliki vsebini letošnjih Loških razgledov so pomembno mesto namenili tudi malemu kruhku, medenemu pecivu, značilnemu za Škofjo Loko in okolico.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Predstavitev Loških razgledov je vsako leto osrednji dogodek Muzejskega društva Škofja Loka, ki ta domoznanski zbornik izdaja že 65. leto. Ker vsako leto izide pred občinskim praznikom, bi ga lahko občina, ki sicer finančno podpira izhajanje Loških razgledov, lahko v večji meri podarila kot enega pomembnejših dogodkov občinskega praznovanja, je v uvodnem nagovoru dejal predsednik Aleksander Igličar. Spomnil je na začetke nastajanja zbornika: marca 1953 je v taktirni reviji Tovariš izšla priloga o Škofji Loki in okolici. Ker so avtorji pripravili obsežne prispevke, ki niso mogli biti vključeni v reviji, so jih pripravili za lastno publikacijo in decembra 1954 je ob drugem občinskem prazniku izšla prva številka Loških razgledov. Izdali so jo v 1200 izvodih.

Danes osrednja loška domoznanska publikacija izhaja v šeststo izvodih, dostopna je tudi na straneh digitalne knjižnice. Vsebinsko najnovejšo številko je predstavila urednica Marija

Mojstrice malega kruhka in lesenih modelov Petra Plestenjak Podlogar, Alenka Lotrič in Breda Tolar / Foto: Primož Pižulin

Lebar. Na naslovnici tokrat objavlja čipko, posvečeno lanskemu vpisu klekljane čipke na Unescov seznam nesovne dediščine. V nacionalni register kulturne dediščine pa je bilo lani vpisano izdelovanje malega kruhka in lesenih modelov, ki sta pomembni rokodelski veščini, ohranjeni na Škofjeloškem. Pobuda za vpis je nastala v Rokodelskem centru Duo v Škofji Loki, pri vpisu sta sodelovala tudi

Loški muzej in muzej iz Železnikov. Okrašeno medenemu pecivu, ki ga izdelujejo in krasijo prostoročno ali pa pečejo v lesenem modelu, je v besedi predstavila Katarina Sekirnik iz centra Duo, v praksi pa mojstrice Petra Plestenjak Podlogar iz izdelavo lesenih modelov ter Alenka Lotrič in Breda Tolar s kruhki. S to zgodbo so poživili predstavitev Loških razgledov, prikazali pa so tudi film iz televizijske

oddaje Kalejdoskop iz leta 1969, v kateri je prikazana izdelava medenega peciva in tudi lesenega modela. Filmski zapis predstavlja rezbarja Iva Plestenjaka, ki je svojo večino prenesel na vnukinjo Petro, danes edino znano nosilko te rokodelske umetnosti. Kot zanimivost kaže omeniti, da je v reviji Tovariš leta 1953 izšel tudi zapis izpod peresa Franceta Planine pod naslovom Domovina malega kruhka.

Poleti dodatne
avtobusne linije

Dodatne linije do kamniških turističnih znamenitosti so že drugo leto zapored namenjene tako turistom kot domačinom.

JASNA PALADIN

Kamnik – Zavod za turizem, šport in kulturo Kamnik bo tudi letošnjo poletno sezono financiral dodatne linije iz Kamnika do priljubljenih turističnih destinacij. Tako bo letos od 25. junija do 31. avgusta in v času 49. Dnevo narodnih noš in oblačilne dediščine (od 5. do 8. septembra) zagotovljenih 48 dodatnih avtobusnih linij, in sicer v smer izvira Kamniške Bistrice preko Godiča, v smer Snovika ter v smer Volčjega Potoka. Avtobus bo ustavljal na vseh rednih postajah na poti.

Dogovor o dodatnih linijah sta sklenila Zavod za turizem, šport in kulturo Kamnik in kamniški avtobusni prevoznik Arriva Kam-Bus.

»V preteklih sezonah smo opazili, da veliko turistov v Kamnik pride brez lastnega prevoza, zato jim pomanjkanje rednih linij do turističnih znamenitosti izven mesta Kamnik predstavlja težavo. Da bi tudi njim omogočili ogled teh znamenitosti in s tem dodatno pripomogli k njihovu obisku, smo se tudi letos odločili za financiranje dodatnih avtobusnih linij,« pojasnjuje direktor Zavoda za turizem, šport in kulturo Kamnik dr. Tomaž Simetinger, a poudarja, da dodatne linije niso namenjene zgolj turistom oziroma obiskovalcem Kamnika, ampak tudi občankam in občanom.

Vozovnico bo potnik kupil na avtobusu kot običajno, njena cena pa je odvisna od relacije.

Prenova lekarne v Kranju, začasno dežurstvo
v Škofji Loki

Kranj – Zaradi prenove Lekarne Kranj na Bleiweisovi cesti 8 v Kranju, ki je predvidena od 14. junija do 14. oktobra 2019, Gorenjske lekarne lekarniško dejavnost izvajajo v začasnih bivalnih enotah, ki so nameščene na parkirišču pred lekarno. V zvezi s tem stranke obveščajo, da so že zaprli polovico parkirišča pred lekarno. Zaradi večje prenove Lekarne Kranj je tudi lekarniška dežurna služba za čas do predvidoma 14. oktobra 2019 namesto na tej lokaciji v Kranju organizirana v Lekarni Škofja Loka na Stari cesti 10 (Zdravstveni dom Škofja Loka). Dežurstvo v Škofji Loki so že začeli, telefonska številka dežurne lekarne je 04 511 16 80.

V Bitnjah možni tudi zastoje

Kranj – V tem tednu, predvidoma v četrtek, bo v križišču v Bitnjah, kjer v zadnjih dveh mesecih potekajo dela za izgradnjo krožišča, prišlo do spremembe prometnega režima. Dela na severnem delu bodo namreč končana, zato bo promet preusmerjen na novo zgrajeni del. Promet bo po novem potekal izmenično enosmerno s pomočjo semaforjev. Zaradi tega je pričakovati manjše zastoje. Prav tako bo izvajalec odstranil začasna obvoza, ki sta bila zgrajena zaradi avtobusov. Po novem bo promet proti Stražišču zopet možen, iz Stražišča pa vključevanje na glavno cesto še vedno ne bo mogoče.

vremenska napoved

Danes, jutri in v četrtek bo dopoldne precej sončno, sredi dneva in popoldne pa spremenljivo do pretežno oblačno s krajevnimi plohami in nevihtami, ki jih bo najmanj v četrtek.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

